

št. 95 (21.028) leto LXX.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 v vsasi Žarkir nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženih Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339
GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329
ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190
Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

PETEK, 25. APRILA 2014

Noč poezije, noč sanj

šepet
ulice
Montecchi

18

POŠTINA PLAČANA V GOTOVINI
Poste Italiane s.p.a. - Spedizione in
Abbonamento Postale - D.L. 353/2003
(convertito in Legge 27/02/2004
n° 46) art. 1, comma 1, NE/TS

4 0 4 25

1,20 €

Kdo
noče
miru
v Palestini?

MARKO MARINČIČ

Vest, da so se voditelji Palestinske osvobodilne organizacije (PLO) in gibanja Hamas v Gazi po sedmih letih konfliktov dogovorili, da bodo v petih tednih oblikovali vladovo narodne enotnosti pod vodstvom predsednika Mahmuda Abasa, bi morala razveseliti vse, ki želijo mir in spravo na Bližnjem vzhodu. Res je, da je bilo takih poskusov sprave med Palestinci že več - zadnjega so podpisali leta 2011 v Kairu - in da so vsi propadli. Vendar vse kaže, da mislijo tokrat resno, saj že napovedujejo, da bodo v šestih mesecih tudi izvedli parlamentarne volitve.

Dogovor obeta, da bo palestinska stran v pogajanjih z Izraelom ponovno nastopala kot enovit sovornik, kar je gotovo predpogoj za uspešno mirovno pogajanje. Še več: Hamas je s tem naredil nov pomemben korak od izvornega fundamentalizma v smer političnega realizma. Doslej so bili le voditelji PLO pripravljeni na pogovore z Izraelom, Hamas jim je odločno nasprotoval.

V zgodovini konflikta v Palestini pa je vselej pozitivnemu premiku na eni sledila zaostritev z druge strani. Spet je tako. Izrael je že odpovedal včeraj predvideno srečanje v okviru mirovnih pogovorov, premier Netanjahu pa je Abusu postavil ultimat: »Ali želi spravo s Hamassom ali mir z Izraelom. Doseže lahko le eno od obeh.« Svoje besede je še isti večer podkrepil z letalskim napadom na sever območja Gaze, kjer je na ulicah več tisoč ljudi praznovalo dogovor o vladu narodne enotnosti.

Izraelska vlada še ni pokazala prave volje, da bi se kdaj umaknila z zasedenih ozemelj in prispevala svoj delež k uresničitvi resolucij OZN o »dveh državah za dva naroda«. Prej nasprotno: na zasedenih ozemljih nadaljuje z umeščanjem novih naselbin, s spornim zidom je globoko zarezala v ta ozemlja in jih s cestami, pregradami in vojaškimi blokadi razdelila in razdrobila.

Za premik bi danes kot že v preteklosti, ko so bile vselej zamujene podobne priložnosti za mir, bil potreben močan mednarodni pritisk na Izrael. Pa ga ni. Evropa pa tem ne igrat skoraj nobene vloge, ZDA pa so le navidezen pogajalski posrednik in v resnicu stojijo na strani Izraela.

Ob prvih izvolitvah je predsednik Obama obetalet zasuk v proizraelski politiki, potem pa je očitno tudi sam klonil pritiskom močnih judovskih lobijev. ZDA so medpalestinski dogovor ocenile kot »oviro za mirovna pogajanja«.

Brez pravega zasuka v Washingtonu bo pot do miru in sožitja v Palestini še dolga.

KIJEV / MOSKVA - V spopadih v bližini Slavljanska ubitih pet proruskih aktivistov

Vojaške vaje Rusov na meji z Ukrajino

Ultimat Kijeva Moskvi, Ban Ki Moon zelo zaskrbljen

25. APRIL
Vabilo v Rižarno

TRST - Osrednja svečanost ob 69. obletnici protifašistične in protinacistične vstaje v Italiji leta 1945 bo danes ob 11. uri v Rižarni. Po običajnem polaganju venčev, bosta za mikrofon stopila tržaški župan Roberto Cosolini in njegov repentinarski kolega Marko Pisani.

Proslavi bo tako kot že nekaj let sledil nastop TPPZ Pinko Tomičič.

Na 5. strani

RAI - Petdesetletnica deželnega sedeža
Praznovanje priložnosti za dodatno utrditev vezi

TRST - Deželni sedež rai v Trstu bo 6. maja praznoval petdesetletnico odprtja. Ob tej priložnosti bodo svoja vrata odprli tudi obiskovalcem. Na predstavitev poteka praznovanje so tudi poudarili, da Rai s svojo produkcijo v italijanščini, slovenščini in furlanščini utrjuje medsebojne vezi na deželnih ravni, predstavlja pa tudi pomemben vezni člen s sosednjo Slovenijo in tudi tam živečo italijansko manjšino.

Na 3. strani

TRST - Na pobudo založb Mladika in ZTT

Noč poezije

Verzi slovenskih avtoric in avtorjev izveni v kavarni San Marco

KIJEV - Uradni Kijev je včeraj Rusiji dal na voljo 48 ur, da pojasi cilje, kraj in čas vojaških vaj ter tudi število in vrsto vojaških enot, ki sodelujejo v vajah ob ukrajinski meji, poročajo tuje tiskovne agencije. »Ni mogče, da ruske vojaške vaje v bližini ukrajinske meje ne bi sprožile zaskrbljenosti, posebno glede na nedavne izjave ruskega zunanjega ministra o morebitnem vstopu ruske vojske na ozemlje Ukrajine,« je med drugim zapisano v sporočilu za javnost ukrajinskega zunanjega ministrstva. Ob tem so v Kijevu še poudarili, da je Rusija v skladu z dunajskim sporazumom obvezana, da v 48 urah pojasi podrobnosti vojaških vaj. Ultimativ naj bi se iztekel 26. aprila ob 16. uri po moskovskem času (ob 14. uri po srednjeevropskem času).

Na 11. strani

Nabiralna akcija za muzej na Solbici

Na 3. strani

Spletne pravice niso za vse Slovence enake

Na 4. strani

Obalna cesta odprta

Na 4. strani

V Ronkah tretji »ne« združitvi treh občin

Na 12. strani

V Štandrežu vztraja le še peščica kmetov

Na 13. strani

GORICA - Ob tristoletnici

Voditelje velikega punta so počastili z razstavama

Na ogled sta hkrati v centru Lojze Bratuž in Kulturnem domu

RADIO-AKTIVNI
LIVE 2
NASTOPAJO

TJAŠA RUZZIER
NATAŠA ŽIVKOVIĆ
EVGEN BAN
ALJOŠA STARČ
MARKO SANCIN
BORIS DEVETAK

Športno kulturni center ZGONIK
nedelja 27.4.2014 ob 18. uri

KD PROMOKRAS - AC PROMOCARSO

Vstopnice bodo na razpolago na blagajni 1 uro pred predstavo.

LJUBLJANA - Vodstvo Slomaka z državnim sekretarjem Jesihom in predsednikom DZ Vebrom

Pozitivni srečanji za ponovni zagon delovanja koordinacije

LJUBLJANA - Koordinatorka Slovenske manjšinske koordinacije SLO-MAK Susanne Weitlaner in tajnik Jure Kufersin sta se včeraj sestala s predsednikom Državnega zbora Jankom Vebrom, na sedežu vlade RS pa ju je v imenu premierke Alenke Bratušek sprejel državni sekretar Boris Jesih. Predstavnica Slomaka sta na obeh srečanjih predstavila novo delovanje Koordinacije in izpostavila široko problematiko, ki zadeva posamezne manjšinske skupnosti, ter iznesla nekaj predlogov, ki bi lahko še izboljšali dosedanje že dobro sodelovanje. Tako bi bilo dobro povisiti rang Komisije za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu pri DZ v odboru, ker bi tako imela večje pristojnosti in vlogo. Kar zadeva Svet vlade RS za Slovence v zamejstvu, pa bi bilo potrebno, da začne s stalnejšo in poglobljeno diskusijo o samih odnosih med manjšinami in institucijami v Sloveniji. Predvsem pa bi morali določiti pri-

orite (jezik, mladi, izobraževanje, gospodarstvo...), katerim bi bilo treba nato posvetiti vso potrebno pozornost.

Na predsedstvu vlade sta se predstavnika Slomaka tudi zavzela za večjo vlogo ministra za Slovence v zamejstvu in po svetu in samega Urada, saj manjšine v dosedanjih prepogostih zamenjavah vidijo določeno premajhno upoštevanje in pozornost do tega, za njih zelo važnega resorja. O tem so v Slomaku že začeli z diskusijo in bi bilo dobro, da bi jo nadaljevali skupaj in usklajeno. Seveda je bilo govora tudi o drugih vprašanjih, med katерimi lahko omenimo vprašanje regionalizacije Slovenije za lažje čpanje evropskih sredstev, problem vseh medijev in v prvi vrsti Primorskega dnevnika ter najavljeni zaprtje podružnice NLB na Opčinah, soše zapisali v tiskovnem sporočilu in ocenili, da včerajšnji srečanji predstavljata dober ponovni zagon delovanja Slomaka.

Od leve Boris Jesih, Susanne Weitlaner in Jure Kufersin na sedežu slovenske vlade

SLOVENSKA SKUPNOST - Pismo predsedniku pristojne komisije DZ Danijelu Krivcu

Predlog za nujen obisk Komisije Državnega zbora za Slovence v zamejstvu v italijanskem senatu

TRST - Slovenska skupnost je predsedniku Komisije DZ za Slovence v zamejstvu in po svetu Danijelu Krivcu posredovala pismeni predlog za pobudo pri uveljavljanju določil zaščitnega zakona 38/01, ki zadeva slovensko predstavništvo v obeh vejah italijanskega Parlamenta.

V pismu pišejo, da doživlja italijanska politika prehodno obdobje, ki ga zazanamuje globoko nezaupanje državljanov v institucije, a je tudi prežeto s pričakovanji po potrebnih prenovah. Vajeti političnih izbir je pred nekaj meseci prevzel novi predsednik vlade Matteo Renzi, ki skuša (pre)počasemu rimskemu kolešu politike vnesti nov item dela. Če in v kolikšni meri bo uspešen, bomo ocenjevali v bodoče, dejstvo pa je, da imamo sedaj na dnevnem redu državne politike pomembne in kočljive tematike, ki so mirovane več kot pol stoletja.

Med tistimi, ki so za slovensko manjšino najpomembnejše sta prav gotovo reforma volilnega zakona in reforma senata. Vzvod in vodilo pri snovanju reform sta sicer zmanjšanje poklicnih predstavnikov institucij in njihova racionalizacija, vendar to ne sme biti vzrok za znižanje nivoja zaščite jezikovnih in narodnih manjšin, ki so glavni razlog za obstoj treh od petih italijanskih dežel s posebno avtono-

mijo. »Slovensko manjšino v Italiji ščitijo mirovne pogodbe, sprejeti mednarodne konvencije in nenazadnje specifični državni zakon št. 38 iz leta 2001, ki med drugim v 26. členu predvideva olajšano možnost za izvolitev predstavnikov slovenske manjšine v obe veji parlamenta.

Kot navajajo v pismu, so pri SSk prepričani, da je to lahko zelo pomemben politični trenutek, ki bi znal prinesi pozitivne novosti v zvezi z zakonsko zaščito slovenske manjšine v Italiji. Slovenska skupnost poudarja, da nova volilna pravila ne morejo mimo pravice do prisotnosti predstavnika manjšine v poslanski zbornici in da slovenski predstavnik ne sme izostati niti iz prenovljenega senata, kakršenkoli že bo. V pismu zagotavljajo, da bodo skušali v manjšini glede teh vprašanj najti čim širšo enotnost, da pa je ključnega pomena tudi vloga Republike Slovenije, ki se ob skribi za svoje rojake v Italiji, lahko tudi ponaša z zagotovljenim mestom v Državnem zboru za italijansko in madžarsko manjšino.

Predsedniku komisije DZ SSk predlaga, da komisija čim prej obišče kolege v italijanskem senatu zato, da se direktno sooči z opisanimi tematikami in predvsem, da italijanskim kolegom predovi pričakovanja slovenske manjšine v Italiji. Obravnava reforme volilnega zakona po sprejemu

v poslanski zbornici ravno zdaj poteka razprava v senatu, piše SSk, ki tudi ocenjuje, da na žalost v novem zakonu nišo izpolnjena niti pričakovanja Slovencev v Italiji, niti dolobče iz zaščitnega zakona. Reforma tudi predvideva, da senat postane predstavniški organ italijanskih dežel, v besedilu o reformi senata pa po mnemu SSk nikakor ne bi smelo izostati določilo ki bi omogočalo tudi prisotnost slovenskega zastopnika.

SSk tudi posebej opozarja Krivico, da tempo razprave vsekakor narekuje dinamični predsednik vlade Renzi, ki napoveduje, da naj bi se razprava, z odobritvijo obeh reform, končala že do 25. maja 2014, kar pomeni, da časa na razpolago ni prav veliko. V pismu še ocenjujejo, da bi bilo dobro, da bi se predstavniki komisije srečali tudi s predsednikom italijanskega senata Grassom, s predsednico ustavnega komisije Finocchiarovo, ki je pristojna za obravnavo obeh reform ter seveda s senatorji, ki pripadajo skupini narodnih manjšin.

Pismo je Slovenska skupnost v vednost poslala tudi predsedniku Državnega zbora Janku Vebru in predsednici Odbora za zunanjopolitično politiko Janji Klasinc, podpisal pa je podtajnik stranke in deželnih svetnik Igor Gabrovec.

SLOVENIJA - Za današnji kongres Pozitivne Slovenije vse pripravljeno

Izid spopada med Bratuškovo in Jankovićem bo močno vplival na politični položaj v državi

LJUBLJANA - Napetost pred današnjim kongresom PS, na katerem se bosta za predsedniško mesto pomerila premierka Alenka Bratušek in ustanovitelj stranke Zoran Janković, se stopnjuje. Rezultat bo pomembno vplival na politični položaj v državi, tako Janković kot Bratuškova pa sta včeraj molčala. V primeru Jankovićeve zmage na kongresu, ki ga je sicer stranka oktobra lani prestavila v imenu politične stabilnosti, so najverjetnejša možnost vnovične predčasne volitve. Koalicjske partnerice namreč vztrajajo, da s PS pod Jankovićevim vodstvom ne bodo sodelovali.

Jankoviću je podpora odrekla tudi večina tistih, ki so ga pred parlamentarnimi volitvami leta 2011 nagovarjali k vstopu v državno politiko. Med drugim ga je podprt ekonomist Jože Mencinger, ki bo sicer nosilec liste PS na evropske volitve. A čeprav se Mencingerjev ne zdi modro, da se bo Janković znova potegoval za vodenje PS, ga po eni strani razume. V včerajšnji izjavi za medije ob vložitvi kandidatne liste PS za evropske volitve je Mencinger poudaril, da lju-

bljanskemu županu tudi verjame »to, kar pričoveduje, ker bi mu sicer najbrž kaj dokazal.« Klub vsemu bi Jankovićev umik kandidature na kongresu pozdravil, saj gre za zadevo, ki se tiče vse Slovenije in če državi zdaj kaj ne odgovarja, je to politična nestabilnost. Ponovil je še, da je mesto župana bistveno pomembnejše kot kar koli drugega, saj za razliko od predsednika stranke »ostane v spominu stoletja.«

Bratuškova in Janković sta dan pred kongresom molčala, v zadnjih dneh pa sta vsak na svoj način nagovarjala člane PS. Janković je odpril osebno spletno stran, čeprav je včeraj v sporočilu na njej zanikal, da bi nastala kot del kampanje. Po njegovih navedbah je namreč želel le izboljšati komunikacijo z vsemi zainteresiranimi javnostmi ter na enem mestu predstaviti dejstva o mnogih temah in razpravah v javnosti v zadnjih letih. »Osebno spletno stran sem se odločil oblikovati tudi zato, da bi v javnosti dobil vsaj delček prostora, ki so ga v preteklem letu in pol doblele neresnične obtožbe,« je zapisal.

Člani PS bodo na kongres lahko prišli z organiziranim avtobusnim prevozom. Pričakujejo okoli 800 udeležencev, volili pa bodo lahko vsi, ki so se včlanili v PS do datuma sklica kongresa. Število članstva naj bi sicer odtlej naraslo. V luči njegovega vpliva na politična razmerja v Sloveniji je za kongres tudi veliko medijsko zanimalje. Do četrtega zvečer je bilo akreditiranih okoli 90 novinarjev iz 30 medijskih hiš, med njimi sedem tujih, so pojasnili v PS.

Izida na kongresu si ne upa napovedati nihče. Jasno pa je, da po morebitnem porazu Bratuškove in njemem posledičnem odstopu z mesta premierke obstajata dve možnosti. Prva je predlog novega mandatarja, ki ga mora potrditi DZ, in oblikovanje nove vlade. Druga pa, da ob pomanjkanju predlogov za novega mandatarja predsednik republike razpusti parlament in razpiše volitve. Ko predsednik republike razpusti parlament in razpiše predčasne volitve, mora biti nov državni zbor izvoljen najpozneje dva meseca po razpustu prejšnjega, predčasne volitve pa se lahko opravi najprej v 40 dneh od dneva razpisa. (STA)

V Bariju generalni konzulat Slovenije s častnim konzulom

LJUBLJANA - Slovenska vlada je včeraj izdala sklep o odprtju generalnega konzulata v Bariju, ki ga bo vodil častni konzul Giacomo Oliveri. Konzularno območje bo obsegalo deželi Apulijo in Bazilikato. Kot so sporočili, bo s tem zagotovljena ustrezna prisotnost Slovenije v južni Italiji, ki je potencialno zanimiv trg za slovenske podjetnike. Glavnina blagovne menjave med Slovenijo in Italijo se sicer odvije na severu, koristno pa bi jo bilo razširiti tudi na južni del. Apulija in Bazilikata sta za Slovenijo lahko pomembni z vidika razvite mreže obnovljivih virov energije, namakalnih sistemov, dobre infrastrukture in industrije, ki išče priložnosti za prenos proizvodnje v tujino. Barje je tudi univerzitetno središče, ima zelo pomembno pristanišče ter letališče, veliko je bančnega kapitala, so se sporočili z urada vlade za komuniciranje.

Oče zapustil hčeri na avstrijskem počivališču

CELOVEC - Na velikonočno nedeljo je na avstrijskem Koroškem prišlo do žalostnega dogodka, ko je oče zapustil svoji hčeri na avtocestnem počivališču in odpeljal. Ni ju pozabil, šlo naj bi za namerno dejanje.

Na počivališču Poreče ob Vrbskem jezeru so zaposleni opazili 9 in 16 let starci italijanski deklici, ki sta bili povsem sami, zato so poklicali policijo. Izkazalo se je, da ju je oče, italijanski državljan s Sicilije, zapustil. Družinica je bila na počitnicah, med postankom v samopoštne restavraciji počivališča pa je moški nenadoma vstal in odšel, stopil v avto ter odpeljal. Po smrti matere njegovih otrok moški morda ni zdržal pritiska oziroma ni bil kos novim družinskim izzivom, morda ni mogel preživljati svojih hčera, piše avstrijski časnik Kronen Zeitung, ki pojasnjuje, da je ženska umrla pred šestimi meseci.

S pomočjo tolmača so avstrijske oblasti vzpostavile stik z babico na Siciliji, ki je v ponedeljek nemudoma stopila na letalo in odletela v Avstrijo. Dotlej je za dekleti skrbela socialna služba, v sredo pa naj bi se z babico vrnila domov. Kaže, da je preiskovalcem uspel govoriti po telefonu s pobeglim očetom, vendar ga niso prepričali, naj se vrne.

SLOVENSKE ŠOLE V FJK

Posodobitev lestvic za učno osebje

TRST - Iz Urada za slovenske šole so sporočili, da je bil na spletni strani Deželnega šolskega urada za Furlanijo Julijsko krajino (www.scuola.fvg.it - Scuole in lingua slovena - Natačaji in lestvice) 16. aprila 2014 objavljen odlok predstojnika Urada za slovenske šole o posodobitvi pokrajinskih lestvic (graduatorie e esaurimento) učnega osebja slovenskih šol. Odlok zadeva le kandidate, ki so v pokrajinske lestvice že vključeni, in to bodisi polnopravno bodisi pogojno. Mogoče je posodobiti točkovjanje na lestvici glede na opravljeno službovanje ali na novo pridobljene naslove. Prav tako je mogoče prenesti lestvice v drugo pokrajino (letos je poleg Tržaške in Goriške prvič možno izbrati tudi Videmsko pokrajino). Za zavodske lestvice bo izbira pokrajine sledila naknadno. Kdor je v lestvici vpisan pogojno in je med tem časom dosegel usposobljenost, se lahko v lestvici vključi polnopravno.

Kdor v omenjene lestvice še ni vključen, vloge ne more vložiti. Za upravičenje pa je posodobitev oz. potrditev vpisa obvezna. Kdor tega ne bo storil, bo z lestvico nepreklicno izpadel. To velja tudi za kandidate, ki so vpisani le pogojno, in to ne glede na to, če so med časom dosegli habilitacijo ali ne, so sporočili iz urada za slovenske šole.

Vlogo je treba vložiti preklo spletta (www.istruzione.it - ISTANZE ON-LINE), in sicer najkasneje do 10. maja do 14. ure.

TRST - Teden odprtih vrat ob 50-letnici odprtja sedeža radiotelevizije v Ulici Fabio Severo

Deželni sedež RAI praznuje in vabi na obisk

TRST - »Med vsemi deželnimi sedeži RAI ima tržaški sedež najobsežnejše in najbolj zapletene funkcije. (...) Sedež daje svoj prispevek k radijskim in televizijskim oddajam na državnih omrežjih, ureja krajevne oddaje v italijanskem in slovenskem jeziku, predvaja posebne oddaje za Italijane v Istri in na Reki. Ta bogata produkcija utrjuje vezi med Trstom in deželom ter državo, ščiti krajevno tradicijo italijanske kulture, spodbuja stike z narodnostnimi manjšinami v deželi in s sosednjimi prebivalstvi.« S temi besedami je predsednik vlade Aldo Moro 6. maja 1964 slovesno odprl novi deželni sedež RAI v Ulici Fabio Severo v Trstu.

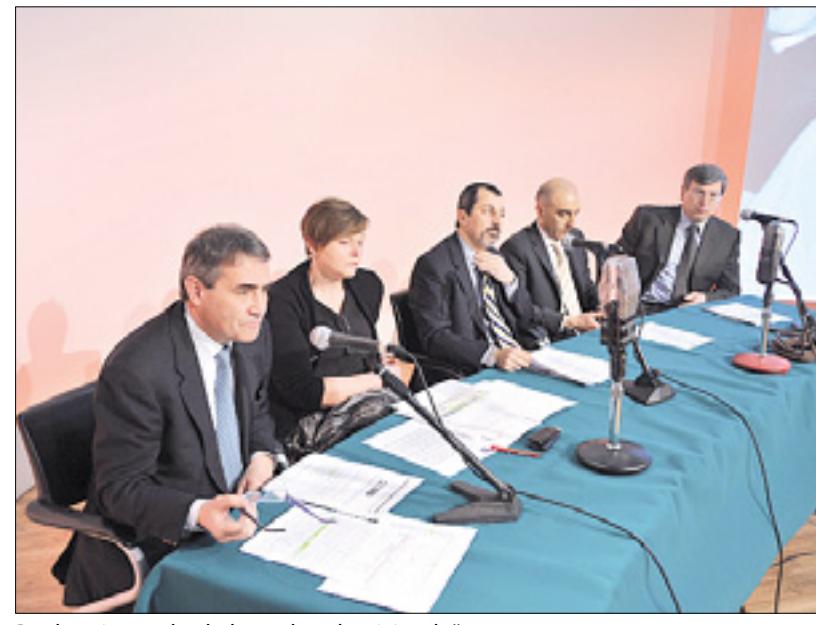
Morove besede so še aktualne, ponudba radiotelevizije pa se je v letih obogatila - s televizijskimi sporedi (leta 1979 so ustanovili mrežo RAI3, leta 1995 je napočil čas za televizijske oddaje v slovenščini), z radijskimi oddajami v furlanščini, s spletnimi novostmi in še bi lahko nastevali. 50-letnica stavbe (pred letom 1964 je bil sedež RAI na bližnjem Trgu Oberdan), bo v začetku maja predstavljal dvojno priložnost. V prvi vrsti za šolarje in vse občane, ki hočejo spoznati sam sedež in dejavnosti v njem, saj bo na sporedu teden odprtih vrat. Poleg tega pa bo obletnica tudi priložnost za zaposlene, da opozorijo na pomembno vlogo in dedičino najbolj dejavnega in jezikovno bogatega deželnega sedeža v Italiji. V teh tednih je govor o reorganizaciji javne radiotelevizije in (za zdaj splošne) napovedi iz Rima vzbujajo skrbi.

Deželni direktor Guido Corso je poudaril, da je »naš sedež odtej govoril italijansko za občinstvo v Furlaniji-Julijski krajini in za Italijane v nekdanji Jugoslaviji, je govoril slovensko za manjšino na naši deželi in je sodeloval s kolegi RTV Slovenije pri čezmejnih izmenjavah, ki so prehitile padce zidov in meja«. Deželni sedež RAI je po njegovih besedah vseskozi spodbujal integracijo in medsebojno spoštovanje ter spremjal dogajanje v deželi - od potresa v Furlaniji do vojne v Jugoslaviji (ki je žal terjala življenga sodelavcev), od obiskov treh papežev do vstopa Slovenije v EU. Odgovorna za italijanski in slovenski programski oddelek Cristiano Degano in Martina Repinc sta opisala produkcijo in povedala, da predvaja deželni sedež (vključno z novinarskimi vsebinami) 4517 ur radijskih oddaj na leto v slovenščini, 1667 ur v italijansčini in 90 ur v furlanščini ter 208 ur televizijskih oddaj v italijanskem in slovenskem jeziku. Poudarila sta pomen čezmejne televizije, sodelovanja z RTV Slovenija (posebno z RTV Koper-Capodistria) in avstrijskim ORF. Repinčeva je obnovila zgodbo Radija Trst A, ki se je s Tržaškega razširil na Goriško in Videmsko, prehod na digitalni sistem pa je odpravil težave s signalom slovenskih TV oddaj, ki jih je zdaj mogoče gledati v vsej deželi.

Vodja italijanskega novinarskega oddelka Rino Giusa je spomnil, da je deželni RAI edini deželni medij s sedeži v vseh štirih pokrajnah, ki predvaja vsak dan po štiri radijske in tri televizijske dnevниke v italijanskem jeziku, jutranjo informativno oddajo Buongiorno Regione, oddajo Estovest in posebne oddaje ob velikih dogodkih. Ivo Jevnikar, glavni urednik slovenskega novinarskega oddelka, je opozoril na »temne oblake« reorganizacije, ki vzbujajo skrbi ter na izzive tehnološke posodobitve. Slovenski

oddelki so enakopravni člani velike družine RAI, je poudaril Jevnikar in spomnil, da so slovenski sporedi zasidrani v zakonodaji ter konvencijah s predsedstvom vlade. »Vloga našega uredništva je, da informira našo skupnost, jo povezuje in spodbuja njen vsestransko jezikovno ter družbeno rast,« je zaključil.

Deželni sedež bo **od 6. do 8. maja** odprt za obiskovalce vsak dan od 10. do 12. in od 16. do 18. ure, organizirali bodo vodene oglede za šole in druge občane, v nekaterih oddajah bo izjemoma prostor tudi za občinstvo (za oglede in sodelovanje v oddajah je priporočljiva rezervacija na telefonski številki 040-7784251). To še ni vse: v soboto, **3. maja** ob 12.25 bo posebna oddaja o obletnici sedeža, **5. maja** pa bosta na vrsti uradno odprtje (ob 17. uri) in koncert (ob 18. uri) s pevko Martino Feri in tercem Les Babettes. (af)

Predstavitev pobud ob petdesetletnici sedeža

FOTO DAMJ@N

TRST - Imenovanje Vrt Luchetta, Ota, D'Angelo, Hrovatin

TRST - Direktor deželnega sedeža RAI Guido Corso je med včerajšnjo tiskovno konferenco o pobudah ob petdesetletnici stavbe v Ulici Fabio Severo v Trstu razkril, da bo tržaška občinska uprava v kratkem imenovala nek mestni vrt po četverici tržaških žrtv vojn v Bosni in Hercegovini ter Somaliji. Novinarju Marcu Luchettu, snamecemu Saši Ota in Miranu Hrovatinu ter tehniku Dariju D'Angelu, ki so pred natanko 20 leti izgubili življenje med delom na terenu, bo občina posvetila zeleno površino že v prihodnjih tednih, v mesecu maju. Izvedeli smo, da bo to mestni vrt na Trgu Rosmini pri Sv. Vidu.

Pobudo za imenovanje sta dala novinarska zbornica in deželni novinarski sindikat. Saša Ota in Miran Hrovatin bosta po vsej verjetnosti tako prva Slovenca, po katerih bo imenovan kraj na tržaškem mestnem območju (če izvzamemo Fabianjevo ulico v Lonjeru), čeprav so Hrovatinu že posvetili zelenico v borovem gozdčku v Barkovljah. (af)

REZIJA - Nabiralna akcija KD Muzej rezijanskih ljudi za prenovo tipične rezijanske hiše na Solbici

V njej bodo uredili muzej

Svoj sedež pa bosta tam imela tudi Zveza slovenskih kulturnih društev in KD Rozajanski dum - Del potrebnih sredstev je že dala tudi Dežela

REZIJA - V Reziji je stekla nabiralna akcija za obnovo in ureditev prostorov v starri tipični rezijanski hiši na Solbici, kjer bosta imela v bodoče svoj sedež tudi Zveza slovenskih kulturnih društev in KD Rozajanski dum, kot je na občnem zboru ZSKD napovedala predsednica Kulturnega društva Muzej rezijanskih ljudi Lujia Negro. Prav Zveza slovenskih kulturnih društev ima veliko zaslug, da je sploh prišlo do ustanovitve tega društva in da so v Reziji izvedli številne kulturne prireditve in dejavnosti.

Kulturno društvo Muzej rezijanskih ljudi je bilo ustanovljeno leta 1995 in se med drugim ukvarja z zbiranjem, hrانjenjem in urejanjem, tudi v obliku razstav, ročnih izdelkov, predmetov in dokumentov, ki prispevajo k spoznavanju in promociji skupnosti v dolini pod Kaninom. Delovanje društva, ki opravlja funkcijo izobraževalne in raziskovalne ustanove, je namenjeno tudi odkrivanju in krepitev njenne identitete. Že ob svoji ustanovitvi leta 1995 si je društvo kot cilj zadalo nakup tipične rezijanske hiše, da bi v njej uredili muzej, v katerem bi med drugim prikazali, kako so nekoč zgledale stare rezijanske hiše. Ta želja se je uresničila februarja lani, ko so kupili staro hišo na Solbici. Stavba je bila deloma obnovljena po potresu, vendar pa potrebuje še veliko popravil. Dežela Furlanija-Julijška krajina je društvo dodelila prispevek za ureditev dela, ki bo posvečen nesnovni dediščini, kar pa ne bo dovolj, saj znašajo stroški po prvih ocenah približno dvesto tisoč evrov.

»Nujno je urediti hišico na dvorišču, popraviti pa je treba tudi streho osrednjega poslopja. V hišici, kjer bo stalna muzejska razstava, nameravamo v pritličju namestiti rekonstrukcijo tipične kuhinje, v zgornjem nadstropju, ki bo dostopno po zunanjem stopnišču, pa spalnico. V glavnem poslopu so potrebne dolochenje zidarska dela, obnoviti je treba napeljave, pod, vrata in okna. Zunanji del bi radi, da ostane nespremenjen, kvečemu bi še dodali kak element, ki je tipičen za rezijansko arhitekturo. Dvorišče pa bomo uredili tako, da bomo lahko tam gostili najrazličnejše kulturne prireditve, saj gre za zelo privlačen prostor,« je ambiciozne načrte društva predstavila Lujia Negro.

V hišici želijo torej urediti stalno razstavo, medtem ko bo v osrednji stavbi do-

volj prostora za različne tematske začasne razstave. Društvo je v teh letih kot prvo v dolini upravlja zbirko predmetov, ki je s časom stalno rasla, tako da bo predstavljala dobro osnovo za pripravo tematskih razstav. V tej stavbi bodo uredili tudi del, ki bo posvečen nesnovni dediščini. Načrt obnove je skoraj zaključen, tako da ga bodo kmalu izročili pristojnim organom, zato da pridobijo potrebna dovoljenja za začetek del.

Za tiste, ki želijo s prostovoljnimi prispevkom podpreti obnove rezijanske hiše na Solbici, so KD Muzej rezijanskih ljudi navedli tudi bančne podatke, ki so naslednji: IBAN: IT 25 V 07085 77460 033210027056, banka: Banca CrediFruili - Filiale di Resia, naslov: Associazione Culturale 'Museo della Gente della Val Resia', Via Udine 12, 33010 Prato di Resia (UD), namen: offerta pro causa-museo / prispevek za hišo-muzej

NM

Rezijanska hiša na Solbici, ki jo bodo obnovili

NM

DAN UPORA IN OF - Jutri

V Stožicah tudi Mopz Kraški dom

LJUBLJANA - »Leta 1941 so imeli aktivisti pogum, da so se uprili. Danes, leta 2014, pa se moramo znova upreti! Znova zato, ker želijo nekateri iz zmagovalcev narediti poražence in iz poražencev zmagovalce. In kako bi se lahko uprli lepše kot s kulturo in pesmijo!«

Tako so organizatorji zapisali v vabilu, s katerim vabijo »vse dobro misleče ljudi, še posebej Slovence s Koroške, Madžarske, Italije, Hrvatske« na jutrišnji glasbeno-scenski dogodek, ki bo potekal v Stožicah pod naslovom »Upor! Zaveznički v boju!«. S prireditvijo želi Zvezda borcev počastiti in upora proti okupatorju in dan Osvobodilne fronte, sporočilo letosne proslave pa je, da so se aktivisti OF in partizani borili na zmagoviti strani - z evropskimi in svetovnimi zavezniiki, s katerimi so porazili fašizem in nacizem. »To je zgodovinsko dejstvo, ki se ga ne da izbrisati.«

Prireditvi, ki se bo v veliki športni dvorani pričela ob 18. uri, bo izoblikovalo preko petsto nastopajočih, predvsem pevcev raznih zborov, a tudi 160 članov orkestrov, ansambel Rock partizani in drugi glasbeniki. Nastopili bodo tudi nekateri gledališki igralci, na primer Štefka Drolc in Tržačan Danijel Malan. Tržaško pa bodo zastopali tudi pevci Mopz Kraški dom, ki jih vodi Vesna Guštin in katerim so se za to priložnost pridružili pevci proseškega zabora Vasilij Mirk.

Vstopnice so še na voljo na običajnih prodajnih mestih (na primer na Petrolovičih črpalkah) in na spletni strani www.eventim.si.

REZIJA - Gastronomija in izleti Okusen binom česna in kozličjega mesa

Pokušnjo jedi pripravljajo v več gostinskih lokalih

REZIJA - Današnji 25. april bo za Rezijo dvakrat prazničen: poleg državnega praznika osvoboditev bodo namreč ponujali pokušnjo kozličjega mesa z domačim česnom, obenem bodo mogli sprejeti po tamkajšnjih peštotech. Vse to bo potekalo v znamenju pobude z naslovom Česen in kozliček - perfekten binom (v italijanskem izvirniku Aglio e capretto binomio perfetto), ki ga prirejajo nekatera krajevna združenja in gostinski lokalci, ki se navezuje na izročilo, po katerem so ravno v Reziji redili kozličke, ki so v velikonočnem času tradicionalno romali na jedilne mize po vsej Furlaniji. Pobuda, ki jo bo obogatila prisotnost kuharskega mojstra Maura Scarabellija, bo potekala na Ravanci v hotelu Alle Alpi (telefon 0433-553912) in v vinoteki Per Bacco (telefon 380-5175065), v Zamljinu v baru Al Ranch (telefon 335-5488354), v Solbici v baru All'arrivo (telefon 339-2257403) ter v koči Botton d'oro na Karnici (telefon 339-2832667). Pokušnjo, za katero je potrebna rezervacija s klicem na omenjene številke lokalov, bo ob tej priložnosti mogoče združiti s sprehodom po nekaterih krajevnih peštotech, kot so Ta lipa pot, Matejeva pot in Pusti gost - po sledeh preteklosti.

OBČINA TRST - Dežela FJK ima spletno stran v slovenščini, Občina Trst pa ne

Spletne pravice niso za vse Slovence enake

The screenshot shows the homepage of the Občina Trst website in Italian. It features a large banner with the word "trieste" and several menu options like "DEHORS - OCCUPAZIONE SUOLO PUBBLICO", "comunicati stampa", "urp", "SIGNALA", and "nuovo prgo". There are also links for "trasparenza", "albo pretorio online", "come faccio per", "bandi concorsi", "nuovo prgo", and "certificati on-line". A sidebar on the left provides information about the new Regulation for the occupation of public land.

Spletna stran Občine Trst v italijanščini

Slovenci na Tržaškem niso vsi enaka. Vsaj kar se tiče »uživanja« tako imenovanih »spletnih pravic«. Slovenski občani okoliških občin lahko poiščejo informacije na spletnih straneh domačih občin v materinem jeziku, kar pa ne velja za Slovence, bivajoče v tržaških občini. Spletna stran Občine Trst je izključno v italijanščini.

Morebitni izgovor, češ da tržaška občina ne sodi v celoti v območje zaščitnega zakona, ne drži. Tudi večji del dežele Furlanije-Julische krajine ne sodi v območje, v katerem veljajo določila zaščitnega zakona, kljub temu pa ima Dežela ob spletnih strani v italijanščini tudi spletno stran v slovenščini (in tudi v ostalih dveh trabljenih jezikih, furlanščini in nemščini).

Cetudi bi pristali na izgovor o enačenju »spletne zaščite« z območjem veljave zaščitnega zakona, bi morala tržaška občinska uprava poskrbeti za ureditev vsaj dveh spletnih strani v slovenščini: tistih, ki zadevata »zaščiten« zahodnokraški in vzhodnokraški rajon. A tudi ti dve strani sta izključno v italijanščini.

Vinjena voznika v Prebenegu in Trstu

V sredo zjutraj so miljski karabinjerji obravnavali prometno nesrečo v Prebenegu, kjer so se nekateri vpleteli tudi poškodovali. Na koncu so karabinjerji ovadili na prostost 26-letnega tržaškega avtomobilista L. S., ki je vozil pod vplivom alkohola. Karabinjerji iz Istrske ulice pa so istega dne v zgodnjih urah v Ulici Carducci zasili 43-letnega vinjenega voznika S. D. iz dolinske občine, po rodu iz Slovenije. Obema so odvzeli vozniško dovoljenje.

Požar v kuhinji

Sinoč po 19. uri so gasilski vozili in rešilec drveli po Ul. Fabio Severo, saj se je v stanovanju pri hišni številki 73 vnel požar. Po navedbah operativnega centra tržaških gasilcev je zgorelo v kuhinji, po prvih informacijah službe 118 naj bi imela ena oseba zaradi dima lažje dihalne težave, vendar hujših posledic naj ne bi bilo. Požar je vsekakor povzročil precejšen prepal.

The screenshot shows the homepage of the Furlanija-Julische krajine website in Slovenian. It features a navigation bar with "Slovensko" checked, "USTANOVE", "NEPOSREDEN STIK", and "DANEŠ V FJK". The main content area discusses the "neposreden stik z deželjo" (direct contact with the state) and "neposreden stik z občino" (direct contact with the municipality). On the right, there's a sidebar with "DANEŠ V ITALIJI" and "KONTAKTI" sections.

Spletna stran Dežele Furlanije-Julische krajine v slovenščini

The screenshot shows the homepage of the Mestna občina Koper website in Italian. It features a navigation bar with "MESTNA OBČINA KOPER" and "COMUNE CITTA DI CAPODISTRIA". The main content area shows a large image of a bridge and several smaller images of the city. On the left, there's a sidebar with "Turismo", "Alloggi", "Gastronomia", "Cittadina Capodistria", "Terreni posti per esibizioni", "Capodistria", and "Incontro nuzio". On the right, there's a weather forecast for Koper.

Spletna stran Mestne občine Koper tudi v italijanščini

lahko pridejo po poštov. Pod črko e) je zapisano: »ustvarjanje, upravljanje in razvijanje institucionalnih spletnih strani z rabo slovenskega jezika.«

Deželna uprava je v tej zvezi leta 2009 izdala ustrezni pravilnik. Drugi člen podrobno omenja, kateri projekti

bo, da tržaški občinski upravitelji primejo v roko pero in papir, napišejo prošnjo in jo pošljejo na Deželo.

Časa je dovolj, rok zapade 30. aprila!

M.K.

OBALNA CESTA - Odprtje sinoči ob 19.36, vozna pasova začasno ožja

Cesta prevozna

Sinoč ob 19.36 so delavci po dolgih prizadevanjih in težavah odprli za promet odsek obalne ceste, ki ga je pred dnevi prizadel usad. Prvi je cesto prevozil avto opel corsa, sledili so kolesarji. Cesto naj bi sprva odprli ob 17. uri, zaradi težav s talno signalizacijo na mokri cesti pa se je delo zavleklo. Vozna pasova ob delovišču sta zožena, hitrost je omejena.

FOTO DAMJ@N

PROSTORSKI NAČRT Švab: za Trst sodoben in evropski videz

Tržaški občinski svetnik Demokratske stranke Igor Švab je bil med tistimi, ki so med razpravo o novem občinskem splošnem prostorskem načrtu vložili nekaj popravkov, njegove amandmaje pa je pristojna občinska odbornica Elena Marchigiani tudi osvojila. Švaba smo nameravali vprašati za oceno opravljenega del tik po sprejetju regulacijskega načrta, vendar ga ni bilo v Trstu. Zato pa se je Švab oglašil takoj po povratku v Italijo.

»Ob nedavnem sprejetju novega prostorskog načrta tržaške občine bi najprej rad poudaril, da je levsredinski upravi v skoraj treh letih upravljanja uspelo to, česar ni bila sposobna v desetih letih desnosredinska uprava,« pravi Švab, in sicer najprej odobritve novega prometnega načrta in sedaj sprejetje novega prostorskog. Ta bo do končno odobritvijo najkasneje v začetku naslednjega leta nadomestil obstoječo varianto 66, ki je bila odobrena še v času Illyjeve uprave. Novi prostorski načrt sloni na prozornosti in pomembnem doprinosu rajonskih svetov, torej celotnega teritorija in daje tako možnost za načrtovanje modernega in evropskega videza za Trst, je povedal Švab, saj potruje vezi

IGOR ŠVAB

s svojim naravnim zaledjem, tako z ostalimi občinami tržaške pokrajine kot s Slovenijo.

Prostorski načrt med drugim ne zanemira pogleda na gospodarski razvoj mesta, od njegove naravne in zgodovinske dejavnosti, tj. pristanišča, do raziskovalne in trgovske dejavnosti s posebnim poudarkom na ovrednotenje kmetijskih dejavnosti na Krasu. Načrt polaga veliko pozornost do okolja in predvideva temu primerne rešitve, ter novo obstoječih zgradb s posebnim poudarkom na opuščene vojaške objekte, ki bodo lahko v določeni meri namenjene za domačine. Predvidena bo lahko tudi drugačna namembnost, npr. za šolske dejavnosti, vendar bo potreben dogovor z vojaško domeno, a brez špekulacij, kot se je to zgodilo s propadlo varianto št. 11, je opozoril Švab. Priznati je treba, da obstajajo tudi določene pomanjkljivosti in nedorečenosti, je nadaljeval, kot npr. dejstvo, da so nekatere zazidljive površine posebno na Krasu postale nezazidljive in obratno, ali pa pretirana uporaba kreditov pri potovanju gradbene prostornine, ravno tako na Krasu. Večjo pozornost bi lahko posvetili tudi ovrednotenju kmetijskih dejavnosti.

Po drugi strani je občinski odbor sprejal nekatere pomembne popravke, ki ovrednotijo kraško ozemlje tudi z zgodovinskega vidika (uporabo starih ledinskih imen v mapah), ter skušal rešiti probleme z načrtovanjem novega parkirišča v Bazovici za ljubitelje športnega teka in izletnikov, s tem da se razbremeni parkiranje v samem središču, je še spomnil Švab in poudaril, da bodo kmalu preverili vse možne rešitve. Pot do končne odobritve bo seveda še dolga, je zaključil Švab, ključni temelji pa so bili postavljeni. Zdaj bodo na vrsti ugovori in priporabe, ugotoviti pa bo treba najboljše rešitve, da bo novi prostorski načrt res postal pomemben dejavnik pri razvoju mesta in svojega teritorija.

A.G.

OB 25. APRILU - Vsakoletne slovesnosti ob spomenikih in obeležjih

V Rižarni danes proslava ob dnevu osvoboditve

Levo spominska svečanost pri Sv. Ivanu, desno na openskem streliscu, spodaj pa sinočnji koncert v poklon 52 talcem iz Ulice Ghega

FOTODAMJ@N

Osredna svečanost ob 69. obletnici splošne protifašistične in protinacistične vstaje v Italiji leta 1945 bo **danes ob 11. uri v Rižarni**. Po običajnem polaganju vencev, bo za mikrofon stopil dijak Simone Tamaro, ki je v okviru projekta Vlak spomina obiskal koncentracijsko taborišče Auschwitz; prebral bo nekaj misli o pomenu izkušnje, ki je zaznamovala udeležence poučnega potovanja. V imenu sindikatov bo nato besedo prevzel delavec Andrea De Luca. Osredja govornika bosta letos tržaški župan Roberto Cosolini (njegov govor bo v celoti preveden v slovenščino) in njegov repentinarski kolega Marko Pisani. Sledili bodo verski obredi - katoliški, judovski, grško-pravoslavni, srbsko-pravoslavni in evangeličanski. Od današnjega dne (do 2. junija) si bo v Rižarni od 9. do 19. ure mogoče ogledati tudi virtualno razstavo oz. inštalacijo z naslovom Adriana Filippi, partizanska slikarka.

Proslavi bo tako kot že nekaj let (najbrž že **okrog 12. ure**) sledil **nastop Tržaškega partizanskega pevskega zboru Pinko Tomažič** z dirigentko Pio Cah na čelu s pesmijo miru, svobode, bratstva in solidarnosti.

Še pred tem, **ob 9.30**, bo na Istrski ulici nad pokopališčem vsakoletna svečanost **pri spomeniku padlim v NOB iz Škednja, od Sv. Ane in s Kolonkovca**. Slavnostna govornika bosta predsednik združenja Odbor za spomenik padlim v

NOB iz Škednja, od Sv. Ane in s Kolonkovca Adriano Dugulin ter zgodovinar Piero Purini. Na svečanosti bo sodeloval pevski zbor Tončka Čok pod vodstvom Manuela Purgerja. Ob tej priložnosti bodo tudi predstavili pobudo za prenovo na grobnega spomenika Pinku Tomažiču na pokopališču pri Sv. Ani.

Devinsko-nabrežinska občinska uprava bo v sodelovanju s krajevno sekcijo VZPI **danes** položila vence k spomeniku na občinskem območju: ob 7.30 županstvo (3), ob 7.40 Slivno (2), ob 7.50 Medjevas (1), ob 8. uri Devin (1), ob 8.05 Vižovlje (1), ob 8.10 Cerovlje (1), ob 8.15 Mavhinje (1), ob 8.25 Prečnik (1), ob 8.40 Trnovca (1), ob 8.45 Praprotn (1), ob 8.55

Sempolaj (1), ob 9.10 Križ (1), ob 9.15 Nabrežina (1). Ob koncu polaganja vencev bo pred spomenikom na nabrežinskem trgu krajša spominska svečanost: zaigrala bo nabrežinska godba na pihala, po županovem pozdravu pa bo nastopil slavnostni govornik zgodovinar Ivan Vogrič.

Delegacija krožka Kras-Altipiano Giuliano Goata Stranke komunistične prenove bo **danes** položila vence k spomeniku padlim za svobodo proti nacifašizmu. Na vzhodnem Krasu bo ob 8.45 na Opčinah, ob 9. uri v Trebiščah, ob 09.15 na Padričah, ob 9.30 v Gropadi in ob 9.45 v Bazovici.

Stranka komunistične prenove vabi **danes** na praznik osvoboditve v Ljud-

ski dom Canciani v Podlonjerju. Po svečanosti v Rižarni bo namreč ob 13. ure dolje v prostorih v Ulici Masaccio 24 pravi praznik, na katerem bodo delovali kioski s hrano in pičajo. Poskrbljeno bo za kosilo in tovarisko srečanje, ob 16.30 pa je predvideno polaganje vencev.

VZPI- ANPI Dolina, Mačkolje, Prebeneg vabi na tradicionalno spominsko svečanost v Dolino **danes ob 17. uri**. Na Kaluži bodo dijaki nižje srednje šole Simona Gregorčiča uprizorili spomine na podivljano obleganje vasi s strani fašistov in nacistične vojske 22. aprila 1944. Proslava bo nato nadaljevala pri spomeniku padlim v NOB na Taborju, kjer bodo ob govornikih - Borisu Kralju in Robertu Treu - nastopili MOPZ Valentin Vodnik, Dekliška vokalna skupina Primorsko, godba Breg ter taborniki Rudo modrega vala.

Tržaški občinska in pokrajinska uprava ter obenem pokrajinska združenja VZPI-ANPI, ANED in ANPPIA so padle počastili včeraj v spominskem parku pri Sv. Justu, pri spomeniku padlim v Istrski ulici, ob obeležju padlim protinacistom v Ul. D'Azeglio, ob obeležju na Vrdelski cesti pri Sv. Ivanu in na streliscu na Opčinah. Pri Narodnem domu pri Sv. Ivanu pa je slavnostna govornica Stanka Hrovatin udeležence opozorila, da je treba biti vselej budni, saj seme sovraštva še vedno poganja po Evropi, mi pa se tej nevarnosti moramo upirati s kulturo in z besedo.

MILJE - Razstava Ohranjati moramo spomin

Tudi v Miljah bo do 9. maja v dvorani Negrisin na trgu Marconi na ogled razstava Ko je umrl moj oče - Risbe in pričevanja iz koncentracijskih taborišč na italijanski vzhodni meji med letoma 1942 in 1943. To so zgodbe o otroškem interniraju v koncentracijska taborišča, zgodbe o otroškem trpljenju na osnovi pričevanj preživelih otrok, ki so jih zapisali leta 1944 v partizanskih šolah.

V sredo ob 18.30 so na odprtju razstave spregovorili predsednica DSMO Kiljan Ferluga Isabella Marega, podžupanja Občine Milje in odbornica za kulturo Laura Marzi ter profesor Dario Mattiussi, ki je skupaj z Metko Gombačem in Borisom M. Gombačem uredil razstavo. MePZ Slovenec - Slavec je pod taktilko Danijela Grbca zapel štiri pesmi, sledil pa je prvi voden ogled.

Isabella Marega je poudarila, kako je pomembno, da negujemo zgodovinski spomin: »Danes uporabljamo besed spomin, ko govorimo o računalnikih, o telefonih, o elektronskem spominu ... Spomin ljudi pa večkrat tone v pozabijo, čeprav prav ta spomin predstavlja vse to, kar se je nekdo naučil, vse njegove izkušnje: spomin je del nas, predvsem ko se o nečem odločamo ali moramo kaj presoditi.«

Laura Marzi, ki je pozdravila tudi v imenu župana, je spomnila, da se v javnosti večkrat premalo govorijo o koncentracijskih taboriščih: »S to razstavo poudarjam vrednote demokracije, svobode in pravičnosti, vrednote, ki so vodile boj za osvoboditev. Profesor Dario Mattiussi je spregovoril o tem, kako je razstava nastala in podal zgodovinski oris dogajanja v letih 1942-1943.«

Pobudniki razstave so Društvo Slovencev miljske občine K. Ferluga, VZPI-ANPI in Občina Milje. Odprtje se je zaključilo z vodenim ogledom. Razstava bo odprta ob ponedeljkih, sredah, sobotah, nedeljah in prazniki med 10. in 12. uro, z izjemo nedelje, 4. maja, ko bo odprta med 17. in 19. uro ter ob torkih, četrtekih in petkih med 17. in 19. uro. (bf)

KARDIOLOGIJA Tržaškim raziskovalcem nagrada Leducq

Letošnja nagrada francoske fundacije Leducq, ki podpira izključno projekte na področju kardiovaskularnih bolezni, je tudi tržaško obarvana. Med štirimi zmagovalnimi projektima (vsakega bo sklad podprt s šestimi milijoni evril!) je namreč tudi evropsko-ameriška naveza, pri kateri sta aktivno sodelovala profesorja tržaške univerze: raziskovalce na področju inženiriranja vodi prof. Orfeo Sbaizer, tiste na kardiološkem pa prof. Gianfranco Sinagra.

Tržaška raziskovalna ekipa je del evropskega tima, v katerem so tudi raziskovalci iz Londona in Utrecht, v ameriški ekipi pa so kardiologji in znanstveniki iz Houstona, Kolorada in New Yorka.

EVROPSKE VOLITVE - Jutri in v nedeljo v Trstu

Srečanje mladih socialdemokratov iz štirih srednjeevropskih držav

Mlada Evropa: Keyword integration je naslov dvodnevnega srečanja v priredbi tržaških Mladih demokratov, ki bo jutri in v nedeljo v Trstu. Mladi demokrati in tržaška Demokratska stranka so včeraj predstavili pobudo na tiskovni konferenci, na kateri so sodelovali deželnji tajnik Mladih demokratov Luca Scrignaro, pokrajinska tajnica Caterina Conti ter pokrajinski tajnik DS Stefan Čok ter član deželnega tajništva Francesco Foti.

Caterina Conti je obrazložila, da bodo pri mednarodni pobidi sodelovali mladinske organizacije DS obalnih jadranskih dežel ter slovenskih, hrvaških in avstrijskih socialdemokratov. Mladi udeleženci iz štirih držav bodo jutri dopoldne obiskali kraje spomina, med drugimi Narodni dom, Rižarno ter Skladišče 18, popoldne pa bodo prisluhnili predavanjem na temo evropskih integracijskih procesov, zgodovinarja Kristjana Kneza iz Pirana ter pravnika Fabija Spitaleriya iz Trsta. V nedeljo dopoldne se bodo odvijale delavnice, ob 14.30 pa bo javno srečanje, ki se ga bodo udeležile kandidatke za evropski parlament Isabella De Monte (DS), Mojca Kleva (slovenski SD) in Sandra Petrovich (hrvaška SDP). Vsa srečanja bodo v gledališču dei Fabri, ul. dei Fabbri 2/A.

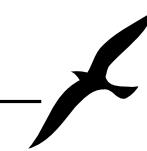
Stefan Čok je izrazil zadovoljstvo nad pobudo, ki nadaljuje tradicijo skupnih pobud pomladkov različnih držav ob prilož-

nosti evropskih volitev. Opozoril je, da bodo letošnje volitve pomemben korak na poti do politične Evrope, saj bomo prvič z našim glasom neposredno vplivali tudi na izbiro predsednika Evropske komisije. Evropska socialistična stranka ima svojega kandidata, Martina Schulza, ter je sposobna organizirati srečanja različnih strank v obmejnem prostoru, kar priča o želji po politični Evropi. Zanimivo bi bilo zvedeti, ali bi bile stranke iz Italije, Slovenije in Hrvaške, ki se prepoznavajo v evropski desni sredini, npr. v Evropski ljudski stranki, sposobne prirediti podobno srečanje in kaj bi si lahko povedale, je zaključil.

Obvestilo izletnikom Primorskog dnevnika

Odhod udeležencev potovanja na Nizozemske in v Belgijo bo v torek, 29. aprila, z dvema avtobusoma, ki bosta odpeljala po sledenem voznom redu: 1. **avtobus** - BOLJUNEC, na plac pred trgovino Žerjal 2:40; KRMENKA, avtobusna postaja pri gostilni Casa Rosandra 2:55; TRST, Trg Oberdan 3:10; OPĆINE, avtobusna postaja pred pičerijo Rino 3:30. 2. **avtobus**: GABRJE, pred gostilno na glavni cesti Pri Tomažu 2:25; SESLJAN, avtobusna postaja pred bencinsko črpalko 2:40; NABREŽINA kamolomi - pred občino 2:50; KRIŽ, avtobusna postaja nasproti nekdanje gostilne Pettiroso 3:00; ZGONIK pred občino 3:15; GABROVEC, pred društveno gostilno 3:25; PROSEK, pred nekdanjo gostilno Lukša 3:30. Oba avtobusa, ki bosta pospremila udeležence izleta do letališča in nazaj, nimata imensko rezerviranih sedežev. Zbor vseh potnikov na letališču Jožeta Pučnika od 05.00 zjutraj dalje. Za vse dodatne informacije se lahko izletniky oglašajo v potovalni agenciji Adriatica.net (tel. 040 637025) od 10. do 18. ure (razen sobote).

Včeraj danes

Danes, PETEK, 25. aprila 2014

MARCO

Sonce vzide ob 6.02 in zatone ob 20.04 - Dolžina dneva 14.02 - Luna vzide ob 3.53 in zatone ob 15.56.

Jutri, SOBOTA, 26. aprila 2014

MARCELIN

VREME VČERAJ: temperatura zraka 22 stopinj C, zračni tlak 1015 mb ustaljen, vлага 65-odstotna, veter 5 km na uro severnik, nebo oblačno, morje rahlo razgiban, temperatura morja 14 stopinj C.

Lekarne

Od torka, 22., do četrtek, 24. in v soboto, 26. aprila 2014:

Običajni urnik lekarn: od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Ul. dell'Istria 33 - 040 638454, Ul. Belpoggio 4 - 040 306283, Žavlje - Ul. Flavia 39/C - 040 232253, Fernetiči - 040 212733 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30

Ul. dell'Istria 33, Ul. Belpoggio 4, Trg Giotti 1, Žavlje - Ul. Flavia 39/C, Fernetiči - 040 212733 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Trg Giotti 1 - 040 635264.

Danes, 25. aprila 2014

Lekarne odprte od 8.30 do 13.00

Ul. dell'Istria 33, Ul. Belpoggio 4, Trg Giotti 1, Žavlje - Ul. Flavia 39/C, Fernetiči.

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00

Ul. dell'Istria 33 - 040 638454, Ul. Belpoggio 4 - 040 306283, Žavlje - Ul. Flavia 39/C - 040 232253, Fernetiči - 040 212733 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte od 16.00 do 20.30

Ul. dell'Istria 33, Ul. Belpoggio 4, Trg Giotti 1, Žavlje - Ul. Flavia 39/C, Fernetiči - 040 212733 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Trg Giotti 1 - 040 635264.

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zeleni številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroških bolnišnicih Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 16.30, 19.00, 21.30 »The Amazing Spider-Man 2: Il potere di Electro«.

CINEMA DEI FABBRI - 16.00, 21.45 »Choco«; 17.30, 19.00, 20.30 »Alla ricerca di Vivian Maier«.

FELLINI - 17.00, 19.30, 22.00 »Nympomaniac vol. 2«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.20, 18.00, 20.00, 22.00 »Grand Budapest hotel«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 15.30, 17.10, 18.50, 20.30, 22.15 »Gigolò per caso«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 15.30, 17.40, 19.50, 22.00 »Il centenario che saltò dalla finestra e scomparve«.

KOPER - PLANET TUŠ - 19.15, 21.15 »Atomski z desne«; 15.30 »Drobčki«; 17.40, 20.00 »Maščevanje v visokih petah«; 17.10, 19.50, 22.10 »Neverjetni Spider-Man 2«; 18.00, 20.45 »Neverjetni Spider-Man 2 - 3D«; 18.20, 21.00 »Nœ«; 22.40 »Paranormalno 2«; 15.50, 17.15 »Rio 2 - 3D«; 15.10, 16.20 »Rio 2«; 22.30 »Stotnik Amerika: Zimski vojak«; 17.30, 20.20 »Transcendence«; 16.00 »Zvončica in piratska vila«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 11.00, 15.30, 17.50, 20.20 »The Amazing Spider-Man 2: Il potere di Electro 3D«; 11.00, 15.30, 17.10, 18.50 »Rio 2 - Missione Amazzonia«; Dvorana 2: 15.30, 17.50, 21.00 »Noah«; 20.10, 22.15 »Transcendence«; Dvorana 3: 11.00 »The Amazing Spider-Man 2: Il potere di Electro«; 17.00, 19.20, 21.45 »Storia di una ladra di libri«; Dvorana 4: 11.00, 15.30 »Mr. Peabody e Sherman«; 15.30, 17.10, 18.50, 20.30, 22.15 »La sedia della felicità«.

SUPER - 16.00, 21.00 »Captain America - The winter soldier«; 18.20 »Divergent«.

THE SPACE CINEMA - 16.10, 18.10, 19.00, 21.00, 21.50, 22.15 »The Amazing Spider-Man 2: Il potere di Electro 3D«; 19.20, 21.30 »The Amazing Spider-Man 2: Il potere di Electro 3D«; 15.30 »Captain America - The winter soldier«; 15.40, 18.35, 21.30 »Noah«; 15.15, 17.20, 19.25 »Rio 2 - Missione Amazzonia«; 15.00, 17.25, 19.50, 22.15 »Transcendence«; 15.40, 17.50, 20.00, 22.10 »Gigolò per caso«; 17.15 »Un matrimonio da favola«; 15.10 »Mr. Peabody e Sherman«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 15.00, 17.30, 20.30 »The Amazing Spider-Man 2: Il potere di Electro«; Dvorana 2: 19.15 »Transcendence«; 16.30, 21.30 »The Amazing Spider-Man 2: Il potere di Electro 3D«; Dvorana 3: 15.00, 17.00 »Rio 2 - Missione Amazzonia«; 20.00, 22.10 »Grand Budapest hotel«; Dvorana 4: 16.00 »Rio 2 - Missione Amazzonia«; 18.00, 19.50 »Gigolò per caso«; 21.30 »Noah«; Dvorana 5: 15.15, 17.15, 20.10, 22.10 »La sedia della felicità«.

Izleti

ZGONIŠKA DRUŠTVA vabi v soboto, 26. aprila, na pohod po poti mlekaric iz Zgonika na Pliskovico ob priložnosti pobude »Odpri borjači«. Pohod s startom ob 10. uri iz Zgonika izpred Občine, trajca 2 uri in je srednje zahteven. Potrebna je primerna obutev.

OMPZ F. BARAGA vabi na romarski izlet v soboto, 10. maja, na Štajersko: v Petrovče, Vransko in okolico. Program bo pester in bogat. Vpis in info na tel. št.: 347-9322123 ali 346-8222431.

KRU.T obvešča člane, da je v teku vpisovanje za skupinsko bivanje v Talsko Strunjan ob 11. do 21. maja, z individualno prilagojenim paketom za zdravje in dobro počutje. Podrobnejše info in prijave na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8, II.nad. Tel. št: 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

PODPORNO DRUŠTVO V ROJANU v sodelovanju s KRU.Tom vabi v nedeljo, 11. maja, na izlet z vodenim ogledom starega mestnega jedra Škofje Loke in Loškega gradu, popoldne pa Spominskega muzeja v Begunjah; še nekaj prostih mest! Prijave in info na sedežu Krut-a, Ul. Cicerone 8, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

KRU.T prireja v petek, 30. maja, društveni izlet »Po Istrijsko-Cerkljanskem«, z vodenim ogledom Bolnice Franja in Unescove Idrije. Člani se lahko prijavijo in dobijo vse dodatne informacije na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8, Trst. Tel. št: 040-360072, ali krut.ts@tiscali.it.

KRU.T obvešča člane, da se lahko prijavijo za skupinsko bivanje z možnostjo prilagojenega paketa za zdravje ali dobro počutje v Šmarjeških Toplicah, od 15. do 24. junija. Info in prijave na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8, tel.: 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

KRU.T obvešča člane, da se lahko prijavijo za skupinsko bivanje z možnostjo prilagojenega paketa za zdravje ali dobro počutje v Šmarjeških Toplicah, od 15. do 24. junija. Info in prijave na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8, tel.: 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

Sekcija VZPI-ANPI Dolina-Mačkolje-Prebeneg in Slovensko kulturno društvo Valentin Vodnik

vabita na proslavo 25. aprila ob 17.00 v Dolini na Kaluži

slavnostna govornika:

BORIS KRALJ ROBERTO TREU

sodelujejo:

**Majenca, Pihalni orkester Breg, MoPZ Valentin Vodnik
DPS Primorsko, taborniki RMV, NSŠ Simon Gregorčič**

Društvena prodajalna
na Opčinah - Zadruga

vabi

vse svoje člane

na

redni občni zbor,

ki bo v nedeljo, 27. aprila,
ob 18. uri v prvem sklicanju in

**V PONEDELJEK, 28. APRILA,
OB 18. URI**

V DRUGEM SKLICANJU

**v Prosvetnem domu
na Opčinah.**

*Katrin in Alexander,
naj vama novo življenje
prinaša še večje veselje!
Iskrene čestitke ob
rojstvu*

Iana!

Vsi pri ŠD MLADINA

*Hurra! Hurra!
V Križu se je rodil*

Ian!

Vso srečo mu želimo

*pranoni Alma in Nives,
tete Vladimira, Damiana in
Milena z družinami.*

Dragi

Ian,

*mamici v veselje, atiju v ponos
pokukal si na svet brez zobkov in
bos.*

*Bodi vedno naš sonček mali,
saj smo te komaj dočakali.*

Presrečni nonoti, teta Ilenja in
Andrea

Čestitke

**Mali korenjak IAN je privekal
na svet in osrečil mamico Katrin in
očka Aleksandra. Vso srečo novi družini
in iskrene čestitke vsem nonam
in nonotom ter teti Ilentiji. Paolo in
Nataša, Danjel in Katrin, Emil in
Dalila.**

**Štorklja malo je zakasnila, ma-
lega fantka v Križu pustila. IAN je
razveselil tatka in mano. Čestitamo
vam prijatelji, ki ga že radi imamo.**

Šolske vesti

DIZ J. STEFANA sporoča, da bo šola za-
pta v soboto, 26. aprila.

LICEJ F. PREŠERNA sporoča, da bodo
uradi zaprti v soboto, 26. aprila.

NA DTZ Z. ZOISA bodo uradi zaprti v
soboto, 26. aprila.

**RAVNATELJSTVO LICEJA A.M. SLOM-
ŠEK** sporoča, da bo šola zaprta v so-
boto, 26. aprila.

**POKRAJINSKI URAD ZA SLOVEN-
SKE ŠOLE** obvešča, da je bil v sredo, 16.
aprila, na spletni strani www.scuola.fvg.it objavljen odlok o posodobitvi pokrajinskih lestvic za slovensko učno osebje. Posodobitev zadeva le osebje, ki je v omenjene le-
stvice že vključeno. Vlogo morajo preko spleta (www.istruzione.it) predstaviti vsi, tudi tisti, ki so le po-
gojno vpisani, in sicer do sobote, 10.
maja, ob 14. uri. Podrobnejše info na
navedeni spletni strani Urada za slo-
venske šole.

OBČINA DOLINA obvešča, da je do
petka, 30. maja, potreben predloži-

ti, za šolsko leto 2014/2015, prošnjo
za koristen

Obvestila

POČASTITEV PADLIH V NOB - danes, 25. aprila, bo delegacija krožka Kras - Altipiano »Giuliano Goat« Stranke Komunistične Prenove položila vence na spomenike padlim v NOB, na vzhodnem delu Krasa s sledečim urnikom: ob 8.45 na Općinah, ob 9.00 v Trebičah, ob 9.15 na Padričah, ob 9.30 v Gropadi, ob 9.45 v Bazovici. Vabimo vaščane, da se množično udeležijo.

TPPZ P. TOMAŽIČ sporoča, da bo v soboto, 26. aprila, odhod avtobusa za nastop na Pohorju iz Padrič ob 7.30, v torek, 29. aprila, na sedežu na Padričah ob 20.45 generalka za prvomajski koncert, ki bo v četrtek, 1. maja, ob 17.00 pod šotorom v Križu.

7. POHOD PO PARTIZANSKI KURIRSKI POTI: TKSD Mejame iz Dan pri Divači ter KO borcev za vrednote NOB Divača, pripeljala pohod v nedeljo, 27. aprila. Start ob 9. uri v Danah na približno 12 km oz. tri urne pot na Vareje, kjer bo krajša slovesnost s kulturnim programom. Pot je lahka do srednje zahtevna, poteka po gozdnih poteh. Prijava na tel. 00386-031652769 ali drustvomejame@gmail.com oz. na dan pohoda na startu.

GLASBENA MATICA vabi člane na redni občni zbor, ki bo v nedeljo, 27. aprila, ob 9. uri v prvem in v ponedeljek, 28. aprila, ob 19.00 v drugem sklicanju, na sedežu Glasbene matice v Trstu, Ul. Montorsino 2.

SKD PRIMOREC sklicuje volilni občni zbor v nedeljo, 27. aprila, ob 8.00 v prvem in v ponedeljek, 28. aprila, ob 19.30 v drugem sklicu v Ljudskem domu v Trebičah.

DSMO K. FERLUGA vabi člane na redni občni zbor volilnega značaja v ponedeljek, 28. aprila, ob 20.00 v prvem in ob 20.30 v drugem sklicu na sedežu društva v Miljah, Ul. Roma 22.

OBČINSKA KNJIŽNICA Nada Pertot v Nabrežini bo zaprta zaradi dopusta od ponedeljka, 28. aprila, do vključno petka, 2. maja.

RAJONSKI SVET za Vzhodni Kras se bo sestal v torek, 29. aprila, ob 20. uri na svojem sedežu v Doberdobski ulici, 20/3.

SKLAD MITJA ČUK sklicuje redni občni zbor v torek, 29. aprila, ob 16.00 v prvem in ob 17.00 v drugem sklicanju, na sedežu Sklada Mitja Čuk, Proseška ulica 131/133 na Općinah.

SRENJA BOLJUNEC vabi člane na redni občni zbor v torek, 29. aprila, ob 18. uri v prvem sklicanju, na sedežu. O drugem sklicanju bodo člani obveščeni z vabili.

VZS - CEO MITJA ČUK ONLUS sklicuje redni občni zbor, v torek, 29. aprila, ob 16.30 v prvem in ob 18.00 v drugem sklicanju, na sedežu Sklada Mitja Čuk, Proseška ulica 131/133 na Općinah.

KD SLOVAN, KD SKALA IN VZPI-ANPI PADRIČE-GROPADA vabijo vaščane obeh vasi, da se poklonijo svojim padlim pred vaškima spomenikoma NOB v sredo, 30. aprila, ob 20.00 na Padričah in ob 20.15 v Gropadi. Zbirališče na Padričah ob 19.45 na glavnem trgu. Nastopa MePZ Skala Slovan. V četrtek, 1. maja, budnica ob 6.00 na Padričah.

OBČINA REPENTABOR obvešča, da zbira gradivo za občinski časopis, ki bo predvidoma izšel v juniju. Razne dopise, članke, fotografije i.p. lahko predstavite neposredno v občinskem tajništvu ali na segreteria@com-monrupino.regione.fvg.it do 30. aprila.

OBČINA ZGONIK: obvešča, da bo občinska uprava ob 69. obletnici osvoboditve v sredo, 30. aprila, polagala vence na spomenike in obeležja, postavljenega v spomin Padlim, na območju občine po sledečem razporedu: ob 12.00 Proseško pokopališče, ob 12.20 Proseško postaja, ob 18.00 Zgonik, ob 18.15 Repnič, ob 18.30 Briščiki, ob 18.45 Gabrovec, ob 19.00 Samatorca, ob 19.15 Salež, ob 19.30 Zgonik. Pri spomenikih bo nastopil MoPZ »Rdeča Zvezda«.

UPRAVA OBČINE DOLINA obvešča, da bo polagala vence na spomenike padlim po vaseh dolinske občine v sredo,

30. aprila. Začetek ob 15.00 pri Spomeniškem parku v Dolini.

VAŠKE ORGANIZACIJE IZ BAZOVICE vabijo na predvečer 1. maja, v sredo, 30. aprila, na prvomajski nočni pohod na Kokš. Ob 19.45 poklon padlim partizanom pred vaškim spomenikom NOB. Zbirno mesto za pohodnike bo ob 20.15 pri kalu (cesta proti Lipici). Ob 20.30 prižig tabornega ognja in ob 21.00 start pohoda (ura nezahetne hoje). Na vrhu bo prižig tabornega ognja ob petju in glasbi (letošnja novost), v sodelovanju s taborniki Kraških jir iz Sežane ter Klubom študentov. Na bazovskem vrhu dvig prvomajskih rdečih zastav.

ZADRUGA NAŠ KRAS vabi svoje člane na redni občni zbor, ki bo v sredo, 30. aprila, ob 8. uri v prvem in v ponedeljek, 12. maja, ob 20. uri v drugem sklicu v Kraški hiši v Repnu.

SKP vabi na Prvomajski praznik pod šotorom v Križu v četrtek, 1. maja: ob 12. uri odprtje kioskov, ob 16. uri prvomajski pozdrav, ob 17. uri koncert TPPZ P. Tomažič in prijatelji. Sledi ples s Kraškimi ovčarji.

SKP vabi na Prvomajski praznik v Podlonjerju na prireditveni prostor pri Ljudskem domu Canciani, Ul. Massaccio 24: ob 13.00 kosilo, ob 17. uri prvomajski pozdrav, ob 19.30 ples s skupino »Bob o' Lones«.

POLETNA ZABAVA ZA OSNOVNOŠOLCE IN SREDNJEŠOLCE - Šč Melanie Klein in AŠD Zarja, v sodelovanju z ZŠDI-jem, organizira športni/nogometni kamp in poletni center za otroke od 6. do 13. leta. Od 23. junija do 4. julija v prostorih športnega centra Zarja v Bazovici. Vpisovanje od 5. maja do 12. junija v uradu, v Ul. Cicerone 8 (pon. 15-19, sre. 14-18, čet. 9.30-12), ali na spletni www.melanieklein.org. Program in info: www.melanieklein.org, info@melanieklein.org, tel: 345-7733569.

POLETNI CENTER PIKAPOLONICA - bogat program, zabava, delavnice, izleti v družbi izkušenih vzgojiteljev. V Bazovici, od 23. junija do 5. septembra, za otroke od 3. do 10. leta. Vpisovanje od 5. maja do 12. junija v uradu, v Ul. Cicerone 8 (pon. 15-19, sre. 14-18, čet. 9.30-12), ali na spletni www.melanieklein.org.

ŠČ MELANIE KLEIN obvešča, da bo urad zaprt do 5. maja. Informacije: info@melanieklein.org, www.melanieklein.org.

SKD LIPĀ iz Bazovice organizira začetniško likovno delavnico s slikarjem Marjanom Miklavcem ob petkih, od 16. maja, do 13. junija, od 17.30 do 21.30. Informacije in prijave na tel. št. 333-8994783.

Prireditve

SKP vabi danes, 25. aprila, od 13.30 na tradicionalni praznik osvoboditve v Ljudski dom v Podlonjerju. V soboto, 26. aprila, ob 18.30 v dvorani predstavitev založbe »Resistenza storica Kappa Vu« in srečanje z avtorji.

TPPZ P. TOMAŽIČ pripreja ob zaključku uradne slovesnosti kraški koncert v Rižarni danes, 25. aprila, ob 12.30 ob Dnevu zmage nad nacifašizmom.

VZPI-ANPI Dolina, Mačkolje, Prebeneg, vabi na tradicionalno spominsko svečanost v Dolino danes, 25. aprila, ob 17. uri. Na Kaluži bodo dijaki nizje srednje šole Simon Gregorčič uprizorili spomine na podivljano obleganje vasi s strani fašistov in nacistične vojske 22. aprila 1944. Nadaljevanje proslave sledi ob spomeniku padlim v NOB na Taborju. Poleg nagonovov v slovenščini in italijansčini sodelujejo MoPZ Valentin Vodnik, Dekliška vokalna skupina Primorsko, godba Breg, in taborniki Rodu modrega vala. Slavnostna govornika Boris Kralj in Roberto Treu.

VZPI-ANPI, ANED IN ANPPIA sporočajo, da bodo danes, 25. aprila, položili vence na osrednji proslavi v Rižarni.

VZPI-DEVIN NABREŽINA sporoča, da bo danes, 25. aprila, polaganje vence pred spomenike padlim s sledečim urnikom: ob 7.30 Županstvo, ob 7.40 Slinovo, ob 7.50 Medjavas, ob 8.00 Devin, ob 8.05 Vižovlje, ob 8.10 Cerovlje, ob

8.15 Mavhinje, ob 8.25 Prečnik, ob 8.40 Trnovca, ob 8.45 Praprotn, ob 8.55 Šempolaj, ob 9.10 Križ, ob 9.15 Nabrežina. Ob koncu polaganja vencev bo pred spomenikom na nabrežinskem trgu krajska spominska svečanost s sledečim programom: nastop nabrežinske godbe, pozdrav župana, priložnostni govor, zborovski nastop in zaključni nastop nabrežinske godbe.

ZDRUŽENJE ODBOR ZA SPOMENIK PADLIM V NOB iz Škednja, Sv. Ane in Kolonkovca, vabi na svečanost ob Prazniku osvoboditve danes, 25. aprila, ob 9.30 pri spomeniku padlim v NOB iz Škednja, od Sv. Ane in Kolonkovca, Istrska ulica 192. Slavnostna govornika: Adriano Dugulin, predsednik Združenja in zgodovinar Piero Purini. Sodeluje MePZ Tončka Čok pod vodstvom Manuela Purgerja.

DRUŠTVO ROJANSKI MARIJIN DOM vabi v soboto, 26., in nedeljo, 27. aprila, na otroški praznik ob zaključku načrtev za otroške vrtece in osnovne šole »Moje počitnice«. V soboto bo od 15. do 17. ure likovni ex tempore (otroci naj prinesajo samo barvice), v nedeljo pa bosta ob 17. uri na sporednu igra Lučke Susič »Duh po cekinih« in nagrajevanje najbolj posrečenih risib. Vabljeni v Marijin dom v Rojanu, Ul. Cordaroli 29.

RAZVOJNO ZDRUŽENJE REPENTABOR vabi v soboto, 26. aprila, na prireditev »Spoznajmo Repentabor«. Pohod s štartom v Vogljah ob 9. uri in ciljem v Dolu pri Vogljah ob približno 13. uri, kjer se bomo okrepčali z joto. Ob 19. uri bomo v Vaškem domu v Dolu pri Vogljah podelili priznanja najboljšim vinarjem Repentabra.

PRIMORSKA POJE v sodelovanju z ZSKD in Centrom za kulturne raziskave Bardo bo v nedeljo, 27. aprila, ob 15.30 v cerkvi sv. Florijana v Barbu. Nastopajo MePZ DU Postojna, MePZ Coro tre Valli/Tri doline-Šentlenart, ŽePZ KD Spodnja Idrija, MePZ Košana, MePZ Canto Ergo Sum-Breg, MePZ Planinska roža-Kobarid in MePZ Rdeča zvezda-Salež.

TURISTIČNO RAZVOJNO DRUŠTVO POVIR organizira v nedeljo, 27. aprila, od 9. do 12. ure pri Zadružnem domu v Povirju »Pomladanski sejem« zelenjavnih sadik, rož, sirov, meda, ajdove moke, izdelkov iz sivke, kamna, terana itd. Vabljeni!

DSI vabi v ponedeljek, 28. aprila, ob 20.30 v Peterlinovo dvorano, Ul. Donizetti 3, na slovesno podelitev nagrade Vstajenje Viljemu Černu. Ob prisotnosti predstavnikov odbora za nagrado »Vstajenje« bodo večer oblikovali Prof. Jakob Mueller, Barški oktet pod vodstvom Davida Clodiga in predstavnik Zadržne kraške banke.

SKUPINA 35-55 SKD France Prešeren iz Boljunca vabi v ponedeljek, 28. aprila, ob 21.15 (po Barčci) v društveni bar na Grici na otvoritev likovne razstave domačina Edija Zobca »Barve ustvarjajo svet«.

SKD SLOVENEC IN FOTOVIDEO TRST 80 vabita na »Spominski večer ob 20-letnici smrti Saše Ota in Mirana Hrovatina« v torek, 29. aprila, ob 20.30 v društvenih prostorih v Borštu. Ob tej priložnosti bodo razstavljene fotografije Saše Ota, predstavljeni kraški videoposnetek o delu Mirana Hrovatina, ki ga je pripravil VideoEst ter zapel bo MePZ Slovenec-Slavec. Razstava bo odprtja od srede, 30. aprila, do nedelje, 4. maja, z urnikom 18.00-20.00.

FANTOVSKA IN DEKLISKA BORŠT-ZABREŽEC vabita ob praznovanju 1. maja v park Hribenca. Program: v sredo, 30. aprila, od 18. ure dalje slovensko dviganje maja, ob petka, 2. do nedelje, 4. maja, ob 18. ure dalje šagra. V nedeljo, 4. maja, ob 18. ure dalje slovensko podiranje maja.

PRAVLJIČNE URICE v Oddelku za mlade bralce NŠK, Ul. Filzi 14 (www.knjiznica.it), v sredo, 30. aprila, ob 16.30 za otroke iz vrtca in ob 17.30 za osnovnošolce (1., 2. in 3. razred). Pripravlja knjižnica Alenka Hrovatin.

VZPI-ANPI, ANED IN ANPPIA sporočajo, da bodo danes, 25. aprila, položili vence na osrednji proslavi v Rižarni.

VZPI-DEVIN NABREŽINA sporoča, da bo danes, 25. aprila, polaganje vence pred spomenike padlim s sledečim urnikom: ob 7.30 Županstvo, ob 7.40 Slinovo, ob 7.50 Medjavas, ob 8.00 Devin, ob 8.05 Vižovlje, ob 8.10 Cerovlje, ob

SKD BARKOVLJE in Osnovna šola Finžgar pripeljata v počastitev padlih, na domačem pokopališču v sredo, 30. aprila, ob 15. uri. Na sporednu petje in recitacije, priložnostna misel Ladi Vodopivec. Vabljeni!

SKD VESNA IN VZPI-ANPI E. Antončič pripeljata v sredo, 30. aprila, ob 20. uri v Domu A. Sirk v Križu proslavo 69-letnice osvoboditve. Nastopajo učenci osnovne šole A. Sirk, MoPZ Vesna, Tjaša in Jasna Veselič (osnovna šola Miren-Kostanjevica) ter Martina Feri z ansamblom Freak Waves. Slavnostna govornica slovenska poslanka, bivša ministrica Tina Komel. Sledita baklažado spomenika in kres.

VZPI-ANPI Prosek Kontovel Anton Ukmari - Miro in Mladinski krožek Prosek Kontovel pripeljata, v sodelovanju z vaškimi društvi, prvomajski predvečer v sredo, 30. aprila, ob 20.30 v Kulturnem domu na Prosek. Slavnostna govornica bo novinarka Poljanka Dolhar. Tradicionalna budnica bo v četrtek, 1. maja, z zbirališčem ob 8.15 pri Soščevi hiši.

GLAS HARMONIKE - KD Fran Venturini vabi na tradicionalno srečanje godcev na diatonični harmoniki v četrtek, 1. maja, ob 14. uri v centru Anton Ukmari-Miro pri Domju. Delovali bodo dobro založeni kioski.

GD KONTOVEL IN SDD JAKA ŠTOKA vabita na predstavitev knjige ribnih receptov »Iz morja v ponev«, ki bo v petek, 2. maja, ob 20.30 v Kulturnem domu na Prosek. Slavnostna govornica bo novinarka Poljanka Dolhar. Tradicionalna budnica bo v četrtek, 1. maja, z zbirališčem ob 8.15 pri Soščevi hiši.

KO JE UMRL MOJ OCÉ - razstava bo odprtta v dvorani Negrisin v Miljah (trg Marconi 1) do petka, 9. maja, po sledečem urniku: ponedeljek, sreda, sobota, nedelja in prazniki 10.00-12.00, torek, četrtek in petek 17.00-19.00, izjema nedelja, 4. maja, 17.00-19.00. Vabljeni!

TRADICIONALNA RAZSTAVA PIRHOV (več kot 750) bo na ogled tudi letos v župnijski dvorani v Nabrežini do nedelje, 4. maja. Urnik: sobota 16.00-19.00; prazniki 9.00-12.00 in 16.0

KAVARNA SAN MARCO - V sredo prijeten pesniški večer

Noč knjige v znamenju poezije

Na pobudo Mladike in ZTT so svoje verze prebrali številni slovenski pesniki in pesnice iz vseh treh pokrajin

Noč knjige je mednarodni dogodek, ki je ob svetovnem dnevu knjige letos prvič potekal tudi v slovenskem prostoru. Znanje, branje in domišljija imajo v današnji družbi posebno vlogo; v sredo, 23. aprila, se je v knjižnicah, šolah, kavarnah in kulturnih središčih zvrstilo kar 300 kulturnih dogodkov, katerih namen je bil podpiranje bralne kulture in knjig, saj lahko pripomorejo k gradnji zdrave družbe.

S temi mislimi je Nadia Roncelli uvedla večer, ki sta ga v tržaški kavarni San Marco v sredo priredili založbi Mladika in Založništvo tržaškega tiska. V Trstu je noč knjige zaznamovala poezija: intimna, družbena, hudomušna, domišljava, preprosta, zapletena, topla ... Neštetno zvrsti poezije lahko vsebuje v sebi neštetno zgodb, spominov, občutkov, morda objemov, dotikov, veselja ali obupa. Prav to je namreč moč poezije: čeprav je poezija le ena, se v vsakem bralcu, ki je ljubitelj teh včasih čudnih in napol izrečenih zgodb, pojavlja na drugačen način. Zgodbo, ki jo vsaka poezija nosi v sebi, lahko človek doživi na tisoče načinov.

Na noč poezije je v slovenskem in širšem prostoru v zraku gotovo mrgolelo zgodb, ki so se pojavile v pesnikih, ljubiteljih poezije, zvestih bralcih in vseh ljubiteljih knjige. V kavarni San Marco so svoje pesniške zgodbe ponudili številni pesniki in pesnice iz Trsta, Gorice in z Videmskega:

V kavarni
so verzi izzveneli
v različnih jezikih

FOTODAMJ@N

Majda Artač, Antonella Bukovac, Marij Čuk, Miroslav Košuta, Marko Kravos, Ace Mermolja, Zlatka Obed, Miha Obit, Silvana Paletti, Jurij Paljk, Janez Povše, Claudia Salamant, Maja Gal Štramar, Andreina Trusgnach in Liliana Visintin (napovedan je bil tudi nastop Aleksija Pregarca in Irene

Žerjal, a sta bila zadržana). Izzvenele so prvenstveno v slovenščini in italijanščini, a tudi v furlanščini in rezjanščini, pripovedovalo pa o majhnih in velikih zgodbah našega vsakdana, domaćem kraju, ljubljeni naravi, priateljstvu, nekdanjih strateh, domu ... (bf)

NŠK - V sredo v prenovljeni čitalnici

Verzi Viljema Černa uvedli letošnji niz Primorci beremo

Zbirko Viljema
Černu je številnim
prisotnim
predstavil urednik
Jakob Müller

FOTODAMJ@N

Promoviranje branja v primorskih knjižnicah se je tudi letos začelo z uspešno akcijo Primorci beremo, ki so jo v Narodni in študijski knjižnici Trst predstavili predvčerajnjim. Dogodek je bil slovesen, saj je knjižnica namenu predala tudi prenovljeno čitalnico, v kateri so predstavili pesniško zbirko znanega slovenskega prostavnega delavca, dolgoletnega predsednika upravnega odbora knjižnice in letosnjega dobitnika nagrade vstajenje Viljemu Černemu. Projekt Primorci beremo se je tako začel z literarnim srečanjem, ki je bilo dobro obiskano, promocija branja slovenskih avtorjev pa trajala do 11. novembra letos.

Srečanje v knjižnici je uvedla knjižničarka Ksenija Majovski, ki je prisotne spomnila, da je bil gost Viljem Černo dolgo let poznan v naših krogih in tudi izven njih kot vztrajan in neomajen borec za pravice Beneških Slovencev. Njegova pesniška zbirka z naslovom Ko ponuo noči je sarce je vključena v seznam predlaganih knjig akcije Primorci beremo, med katerimi bodo izbirali člani knjižnic, starejši od 15 let. Več o tem predlogu je na srečanju povedal tudi urednik knjige Jakob Müller, ki je spomnil, da Černo v svoji pesniški zbirki, ki sta jo izdala Goriška Mohorjeva družba in Kulturno društvo Ivan Trinko, obravnavata štiri teme, v katerih se dotika jezika, zemlje, skupnosti in religioznosti. Slišali smo, da je

zbirka napisana v terski slovenščini, izvirnik pa dopolnjujejo še različice v slovenščini, furlanščini in italijanščini. Černovo pesniško govorico so v slovenski jezik prenesli Ciril Zlobec, Tanja Rebula in Jakob Müller, v furlanščino Paolo Černo in Renzo Calligar, v italijanščino pa avtor sam. Pesmi so nastavile v zadnjih 30-ih letih njegovega delovanja, saj je pesnik pisal pesmi z namenom, da bi svojim rojakom približal ljubezen do jezika oz. narečja. Osrednja tema Černovega pesniškega sveta pa je zemlja, ki so jo ljudje s trpljenjem obdelovali in vanjo polagali k večnemu počitku svoje drage.

Prisotne je v sredo popoldne nagovoril tudi avtor pesniške zbirke Viljem Černo, ki je razložil, kako je navezan na svoje ljudi in svoj jezik. Naj kot zanimivost povemo, da so Černove pesmi in njegova predstavitev dobesedno navdušile obiskovalce srečanja, saj so čisto vse knjige pošle v nekaj minutah. Navzoči pa so lahko tudi izvedeli osnovne informacije o letosnjem izdaji projekta Primorci beremo, v katerega se je vključila tudi knjižnica Pinko Tomičič z Općin. Statistika namreč pove, da v tem projektu vsako leto sodeluje več knjižnic, po knjigah pa posega vse več bralcev. Nič drugače ni tudi v zamejstvu, kjer zelo radi berejo leposlovna dela slovenskih avtorjev ... (sc)

MIELA - Igralec Pupkin kabaretta

Stefano Dongetti z monologom

V »mali Mali dvoran« gledališča Miela bodo danes, jutri in 27. aprila (ter ponovno od 2. do 4. maja) poskrbeli za praznično in veselo vzdušje z novo predstavo Stefana Dongettija Naslov ima moj bratranec. Nov projekt, s katerim bo ponovno zaživel »ozka dvorana z neskončnimi perspektivami«, v kateri se je začela dolgoletna pustolovščina na Pupkin kabaretta, nosi podnaslov, ki predstavlja njegove vsebine: Uvod v anomalno misel z živimi primeri.

Žepna predstava je monolog, ki ga bo Dongetti interpretiral ob podpori glasbeni kulise Luce Colussija in Franca Trisciuzzija. Snov so nadrealna socialna in eksistencialna vprašanja današnjega časa: kako imeti srečo v ljubezni, kako mirno sobivati v »družbenem konzorciju«, kako prenašati sosedje ali kljubovati strahu pred televizijskimi oddajami s kuharji ali komičnimi skeči politikov. Pri odgo-

Stefano Dongetti

vorih bodo s svojimi dragocenimi nasveti sodelovali bratraci Sokrata, Konfucija, Einsteina in drugih znamenitih mislecev. Predstava se bo danes in jutri pričela ob 21. uri, v nedeljo pa ob 19.00.

ROP

Danes odprtje Carsiane, jutri svetilnika

Pokrajinski botanični vrt Carsiana, ki se nahaja med Gabrovcem in Zgonikom, bo danes ponovno odprt vrata. Kraško floro in ostalo rastlinje si bo mogoče ogledati med 10. in 13. ter med 15. in 19. uro. Vstopnina: 2 ali 3€.

Od jutri pa se bo mogoče ponovno povzpeti tudi na vrh barkovljanskega svetilnika zmage. Svetilnik, ki so ga postavili v spomin na italijanske mornarje, padle v prvi svetovni vojni, bo odprt do oktobra (vsako soboto in nedeljo med 15. in 19. uro). Iz varnostnih razlogov ga lahko istočasno obišče po deset obiskovalcev, večje skupine pa se morajo predhodno najaviti (cultura@provincia.trieste.it). Vstop je prost.

Plezalni stolp v Briski jami

Priljubljena jama pri Briskih razpolaga po novem tudi s plezalno steno oziroma preko sedemmetrskim plezalnim stolpom, na katerem se lahko od danes do nedelje vsakdo preizkusí v plezanju. Za tri vzpone je treba odšteti 5€, kdor istočasno obiše tudi jamo pa 3€.

Predsedniško odlikovanje razstavi Messico circa 2000

V nekdanjih konjušnicah miramarskega gradu je tačas kot znano na ogled razstava sodobne mehiške umetnosti. Danes ob 16. uru je predviden voden ogled, med katerim bodo javnosti predstavili tudi odlikovanje, ki ga je razstavi podelil predsednik republike Giorgio Napolitano, da bi tako izpostavil veliko vrednost razstave, ki prvič v Italiji in Evropi predstavlja 81 mehiških ustvarjalcev.

Novinarska delavnica

Na sedežu pokrajinske uprave so včeraj predstavili izsledke novinarske delavnice, ki jo je Pokrajina Trst tudi letos priredila v sodelovanju z dnevnikom Il Piccolo. To je bila peta izvedba delavnice, ki se je v šolskem letu 2013-2014 udeležilo devet tržaških višjih šol, med katerimi sta bila tudi liceja Franceta Prešerna in Antona Martina Slomška. Pri delavnici je sodelovalo 24 razredov oziroma 431 dijakov in dijakinj, ki so nazadnje izdelali 350 člankov na različne teme, od gospodarstva do kulture. 109 najboljšim prispevkom bo pokrajinska uprava podelila poseben pečat.

VOLITVE 2014

Predstavitev SSk v Dolini

Sekcija Slovenske skupnosti Dolina vabi na predstavitev liste za prihodnje občinske volitve jutri, 26. aprila, v piceriji Kariš na Pesku ob 12.00 uri.

SIK in evropske volitve

Stranka italijanskih in slovenskih komunistov prireja v torek, 29. aprila, ob 18. uri v Ljudskem domu na Pončani (ul. Ponziana, 14) odprtvo skupščino, na kateri bo pokrajinska tajnica Bruna Zorzini uvedla razpravo o zadržanju komunistov na skorajnjih evropskih volitvah.

No election day

Na pročelju Fabianijeve palače na Borznem trgu, v kateri ima sedež gibanje Svobodni Trst, že nekaj časa kraljuje velik napis No election day. Tako so namreč poimenovali akcijo, s katero želijo promovirati »aktivno ne glasovanje«; somišljenike želijo prepričati, naj 25. maja na voliščih javno protestirajo proti volitvam, ki so jih občine Dolina, Repentabor in Zgonik ter Evropska unija razglasile v »A« co-ni Svobodnega tržaškega ozemlja.«

PREJELI SMO

O razkritijih, ki to niso

Ne strinjam se in ugovarjam v svojem imenu in verjetno v imenu še koga. Zadeva o nekem umoru, in celo trojnjem, je preresna, da bi se lahko nekdo, ki kaj več ve in je o tem tudi poročal nekomu na štiri, šest ali osem oči, javno lahko ognil v anonimnost in se - na varnem - izmakinil vsem vprašanjem, tudi tistim nerodnim, in vse nas tako rekoč prisilil, da se gremo po preteklu nič manj kot 70 let od sramotnega dejanja še vedno skrivalnice in marnjanja tipa »rekla in kazala«, in slepo ter z golj posredno verjamemo osebi-poročevalki, ki je po neskončno dolgem času molčanja le spregovorila o tem, kar je nekdo njeni mami zaupal (kdaj?) ali izpovedal (zakaj?), in zakaj prav njeni materi, ko pa sta si bila le dobra znanca (!), kar je vseeno premašlo za take krvave izpovedi, ki si jih človek ne upa povedati niti sebi na glas, prej potunkati v podzavest in kratko in malo pozabiti nanje, zaradi katerih, če preveč go bezda okrog, lahko še zletiš v keho. In zakaj je šel k njej k spovedi? Iz gržnje vesti? ali celo iz objestnosti in bahrje? In to grozno skrivnost si je ba je »resnicoljubna« in »zanesljiva« pričevalka upala razkriti šele zadnja leta, bera in piše, kakih 20-25 let (!) po smrti maminega znanca, morda tudi političnega somišljenika (?), kajpak storilca ali sostorilca trojnega umora, in sicer je spregovorila o priznanju strašnega zločina, ki ga je kot partizan zagrešil. Na čigav ukaz? To bi še radi zvedeli. Klavci alias likvidatorji niso nikoli na komandnih mestih, so precej nižje, z nič kaj ugledno funkcijo prejemnikov vsakršnih, tudi najbolj poniglavih v pritelehnih nalog. Ni skoraj mogoče ali bolj malo verjetno, da bi tisti materi neki ubijalec iz njenega bližnjega poznanstva, kar tako prostodušno priznal nečednost, ki jo je storil in ne pokazal istočasno s prstom še na koga, morda jih je bilo več, ki mu je to krvavo rihto in bratomorsko dejanje naročil. In zakaj se je prav njej zaupal? Kaj ju je vezalo? Na ta vprašanja bo morala poročevalka obvezno odgovoriti, če hoče vsaj pri meni ohraniti verodostojnost. Potovnam: trojnjega umora ne more obdolžiti nekdo, ki ne želi biti imenovan, ker je - milo rečeno - taka ovadba ali pričevanje nekaj nemoralnega, pa najima obtoževalka sloves največje poslenjakinje na svetu in je, kot se radi zaklinjamo zadnje čase, iznad vsake sumnje. Iznad vsake sumnje in suma na tem svetu ni nihče, zato naj stopi čimprej iz ozadja čisto odhomotana od anonimnosti in naj se nam pokaže en face in v profilu, nato naj se javnosti lepo predstavi in šele potem naj ponovi obtožbo javno in doda zraven vse, kar ve, ter na koncu naj odgovori na vsa vprašanja, ki so naravna posledica tako težke obdolžitve. In šele takrat bomo lahko ugotovili ali smo le našli in razkrili morilca (v ednini ali množini, vseeno) in seveda tudi načrtnika umora. Ali je šlo tudi to pot za novo bolj ali manj prazno ugibanje in domneve, kdo neki je trojko iz ulice Rossetti spravil na oni svet in komu je bila napoti: našim, vašim ali njenim? Že spet brez odgovora.

Iz zgornjih besed je, mislim, dovolj razvidno, da omenjam oba vzne-mirljivo nedorečena članka Martina Brecelja v Prim. dnevniku, in sicer marčni zapis Trpka resnica o trojnjem umoru v ulici Rossetti in Nova razkri-tja o trojnjem umoru v ulici Rossetti (20. aprila 2014). V tem zadnjem se pisek sklicuje tudi na knjigo o kraških brez-

nih - Foibe. Una storia d'Italia - izpod peresa Jožeta Pirjevca, ki je izšla pri Einaudi v Turinu leta 2009. Kjer se žanski zgodovinar na strani 101 omenja zgornjo domnevo kot »pričevanje osebe, ki hoče ohraniti anonimnost«, iz katere pa zvemo, da so imeli prste vmes komunisti. »Iz korektnosti poročanja«, naš zgodovinar omenja tudi verzijo, ki je krožila kar dolgo, in sicer, da so umor zakrivili domobranci. Poimensko pa v italijanski knjigi ni nihče imenovan.

In ker na svetu ni nihče nezmotljiv, v potrditev moje teze, da ni nihče pošten ali nepošten nad vsako sumnjo, da bi janž lahko dali roko v ogenj in si potem takem sme privoščiti privilegij, da ohrani anonimnost, moram opozoriti sorokaja Jožeta, da je njegovo znanje evangelijskih resnic dokaj pomanjkljivo, kar ni nič hudega, ni sploh nujno, da bi bil enako dober v verouku kot je, recimo, v zgodovini. Na strani 101 piše, navajam prosto, da slovenski komunisti - gnani od evangelijskega rekla »kdo ni za nas, je proti nam« - so pač zategadelj likvidirali Stanka Vuka kot leaderja krščanskih socialistov (»Agen-do sotto l'impulso del motto evangelico 'chi non è con noi è contro di noi', i comunisti sloveni eliminaroni...«) Pirjevec se sklicuje na Mojzesovo reklo, Jezusovo je ravno obratno. Glasil se: Kdor ni proti nam, je za nas (Mr 9,40). Po Lk 9, 50 pa: Kdor ni proti nam (ali vam), je z nami (ali z vami). Škoda, da se vsi skrakajo komaj kdaj držimo teh konstruktivnih naukov. Rajsi do onemoglosti vlečemo vsak na svojo stran, ki je za nas bojda edino zveličavna. Med nami bi bilo več strpnosti in empatije, ko bi si vzeli k srcu to evangelijsko resnico in si jo kar dobesedno razlagali.

In za konec še ugotovitev: Ta nova v Primorcu nedavno objavljena razkritija, ki bolj malo zares razkrijejo, le veliko namigujejo, te pičle navedbe in nekam splošne hipoteze, edina nekoliko že zastarella novost je le ime domnevnega storilca, so nas praktično pripeljale že jen čez vodo. Če celo pisec Martin Brecelj pravi, da ne trdi, da je krivda Alberta Grudna na tak način neizpodbitno dokazana itd., ... kaj naj si sami mislimo o njem in o vsem tem, saj smo popolnoma tešči vsakršnih podatkov bodisi v prid ali v škodo anonimne pričevalke in enako v škodo ali v prid inkriminiranega morilca? In navsezadnje tudi v prid in škodo pisca? Komu in čemu služi tako ribarjenje v kalnem? Da bi se poglobile in pomnožile med nami razprtje?

Moje mnenje: tako se ne dela, ko gre za tako strašno hude reči. Preden ste se razpisali o njih, bi morali zahetiti od pričevalke, da se javno izpriča. Če bi vztrajala pri ne, bi morali tudi sami abstimirati, vsaj dokler se ne premisli, ker pol praznega šušljanja in klevetanja z leve in desne imamo že poln kufer, smo se jih naveličali. Če kdo kaj ve, naj pove in s seboj pripelje tudi pričo ali kredibilnega ovdaha, da sami precenimo tehnost besed. Ne potrebujemo posrednikov in nikogar kot garanta, kjer obstajajo pričevalci in očividci.

Če pa je vse res, kar je rekla, zanj osebno ne potrdi, kar je vam - in zanj kaj prav vam? ker piše? na pol skriviši pripovedovala? s tihim upanjem, da boste prijeli za pero? Ona pa v senčki - neizpostavljena vsakršemu mnenju in sodbi - le uživala? Mar natolcuje? Je mitomanka? Si izmišljuje? Česa se bojni ali ne mara? Tovrstne popularnosti? Kaj jo je oviralno pri izpolnjevanju te dolžnosti, kot pravite, do sorodnikov žrtev in širše javnosti? Saj se je - bodimo iskreni - obirala kakih 30 ali 40 let

in morda celo pol stoletja? Anti ne? Ne ga lom! In na dan z besedo in s faco. Odslej nič samo na skrivaj.

Jolka Milič

Ob dnevih upora in osvoboditve

Nekaj moram povedati, in upam, da bo to dobro. Dobro pomeni, da ne bo tega, kar kdo pove, drugi zlonamerno izrabil. Tako je bilo v letih naše mladosti, v letih hladne vojne, in ni bilo dobro.

Ko smo sedeli še v šolskih klopeh, smo pri nas sprejeli neko posebno, neneapisano spravo. V šoli, na liceju Prešeren, ni bilo nič vidnega partizanskega, to smo, kdor je, gojili doma, v svojem domačem kraju, v društvih, pri tabornikih. Nihče tudi ni spraševal, kje je kdo od staršev bil med vojno ali kaj je kdo od starejših med vojno počel. Slutila sem, da če ne bomo tako ravnali, se bomo zastrupili. Kako bi to na drugačen presegli? Tako sem ravnala pri petnajstih, pa tudi pri tridesetih, in še do danes. Vsa jaz zase vem, da nisem nikdar nikogar obtoževala. Pa tudi spraševala ne. Kar sem kdaj slišala, sem odpahnila stran. Če smo debatirali, je bilo to o našem času in o sprotinem vsakdanjem dogajanju. Naj se torej danes tisti, ki smo rojeni pet ali deset let po vojni, začnemo obtoževati okrog medvojnega dogajanja?

Zakaj o tem pišem? Kdo je zakril umor Stanka Vuka, Danice Tomazič in Draga Zajca. V preteklih mesecih sem tudi sama iskala odgovor na to dramatično vprašanje. Prosili so me in sem sprejela, da po svojih močeh pomagam. Dr. Drago Zajc, sin, so mi povедali, išče odgovorov. Odgovorov na to, kdo mu je umoril oceta. To smo mu dolžni. Iskala sem tudi v tržaškem Državnem arhivu. Odgovora nisem našla, ne v policijskem arhivu, ne v arhivu prefekture in osebnem arhivu takratnega prefekta. Našla sem o drugem, odgovora pa ne. Ko sem prebirala in tudi spraševala, kogar sem mogla, sem prišla do abstraktnega sklepa, da bi umor lahko storili eni, drugi ali tretji, mnogi. Kar sem sicer že vedela: da bi bili česa takega, v tistih letih, zmožni posamezniki in vodstva vseh strani, sem vedela že od mladih let.

Razmišljala sem dalje, o marsičem. Takrat sem se od Rocola, kjer je državni arhiv, spustila do ulice Rossetti kot na romanje. Kot vsakič, ko me pot zaseže tja v bližino vile nad ulico Rossetti. Tako sem v preteklem februarju tudi opozorila urednika Primorskega dnevnika, da se bliža 70. obletnica umora. Da bi sama kaj napisala, sem vedela premalo. Razmišljala sem o pozivu, naj vsak, ki kaj ve, vendar pove. Resnica je vedno najboljše, kakršnakoli, sem si do povedovala. Pa saj tudi tako mislim. Sedaj, ko je Martin Brecelj, oprezno in v veliko mero občutljivosti, zapisal o Alberetu Grudnu - Blisku, partizanskem poveljniku in medvojnem članu Vojske državne varnosti, sem se zadalila pri nepravi misli - da le zakaj nisem pred tedni molčala. Priznam, to je prvič, da takе resnice o preteklosti ne zmoren sprejeti. Pa čeprav sem dobro vedela, da je to ena od možnosti. In čeprav bi se tudi lahko, se mi zdi, z lahkoto razbremeni - moji starši so bili svoj čas zavzeti kominformisti, naj rečem »drugi« komunisti. Pa še bi našla, da bi se odtegnila mori, ki me je zajela. Tudi o tem, da stvar, kot je bilo jasno zapisano, vendar ni preverjena in dognana.

So narodi, ki svoje poraze zmorenjo spremeniti v zmage. So narodi, ki znamo sprejeti zgodovinske odgovornosti in

krivde. So narodi, ki ponosno praznujejo svoje zmage. Naj bi bila zadovoljna, če bi se izkazalo, da je umor 10. marca 1944 zagrešila, kot se mi je zdelo najbolj možno, t.i. »plava garda«? Partizanska epopeja, rečemo, kar pomeni tudi vse to. A včasih ni lahko sprejeti.

So dnevi razmišljanja in so dnevi praznovanja. 27. april je dan upora proti okupatorju, dan ustanovitve Osobodilne fronte. Že vsaj od leta 1942, v Miljah, v Gorici, tako so mi pripovedovali mnogi, kar naenkrat ni bilo več slišati zaničljivega odnosa do Slovencev. Delu, delavcem, je bila po vojni priznana čast in, vsaj v čem, tudi oblast. V svetu so mnogi občudovali partizanski boj jugoslovenskih narodov. Med aprilom in majem se vrstijo dnevi osvoboditve izpod nacifašizma, čas je za praznovanje in ponos. Za pošteno pogovorjanje morda nam dnevi še pridejo.

Marta Ivašič

Časnikarske pravice in dolžnosti

Ne vem, ali je Jolka Milič res prebrala oba moja članka, katerima posveča svojo kritično pozornost, sicer bi najbrž ne zapisala, da se v drugem prispevku sklicujem na knjigo prof. Jožeta Pirjevca o fojbah – kakor da bi se v prvem ne ...

Mimo tega bi v odgovor na njeni pisani pojasnil, da italijanska in evropska zakonodaja o javnih občilih, v mejah katerih je Primorski dnevnik dolžan delovati, med drugim določata pravico do časnikarske tajnosti oz. do zaščite (anonimnosti) virov informacije (glej 2. člen italijanskega zakona o tisku št. 69 iz leta 1963 in 10. člen Evropske konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin iz leta 1950). To z namenom, da se zagotovi pravica do informacije tudi v tistih posebnih primerih, v katerih bi objava virov zadušila ali onemogočila samo informacijo. Kadar gre za relevantno in verodostojno informacijo, smo časnikarji v takšnih primerih celo dolžni zaščiti svoj vir, sicer tvegamo disciplinski in kazenski postopek. Mislim, da smemo med tovrstne primere uvrstiti tudi raziskovanje trojnega umora v ulici Rossetti iz leta 1944, in prav na načanu dolžnost se izrecno sklicujem v drugem izmed svojih dveh prispevkov o tem dogodku.

Naj vse to povem še nekoliko druže. Seveda bi vsi želeli, da bi se informacija (resnica) vselej pripeljala po glavni poti na limuzini in v zaključenih celotah. Žal pa večkrat prisopila po stranskih poteh, in to povrh po drobcih, na obroke. Anonim vir je takšna stranska, a legitimna pot. Žal se je moramo nemalokrat posluževati pri spoznavanju naše preteklosti, kar ne nazadnje nekaj pove tudi o naši sedanosti, od stanja arhivov (o tem je med drugim nekaj zapisal prof. Pirjevec v svoji včerajnji glosi) do splošnega stanja duha. Včasih so takšne stranske poti edine, ki jih imamo na razpolago. Naj se jim odpovemo? Mar ne bi bilo takšno ravnanje neodgovorno?

Z odklanjanjem takšnih stranskih poti bi gotovo ne koristili niti tisti spravi, o kateri govori prof. Marta Ivašič v svojem prispevku, saj sprava zahteva osvobajanje spomina in hkrati njegovo etično čiščenje. To smo ne nazadnje dolžni storiti, če res hočemo vzpostaviti razmere, v katerih bi se o svoji preteklosti lahko bolj sproščeno in odkrito pogovarjali, ne da bi se zatekali v

Martin Brecelj

TDD Predstavlja - prof. Loris Tavčar

Nocoj bo v okviru petkove rubrike časnikarskih poglobitev slovenskih informativnih televizijskih oddaj RAI »TDD Predstavlja« po televizijskih poročilih Radia Trst A okrog 20.50 pogovor Dušana Jelinčiča z ljubiteljskim gledališčem igralcem Lorisom Tavčarjem, ki si je na nedavnem jubilejnem 10. festivalu amaterskih gledališč v Sloveniji, v Pekrah pri Mariboru, prislužil nadvse prestižno nagrado najboljšega komedijanta. Vendar pa je Loris Tavčar predvsem profesor informatike in fizike na liceju Prešeren in mlade generacije uči pomena informacije in informatike, njene prednosti, pa tudi in morda predvsem nevarnosti. Govor bo nadalje tudi o bodoči informatizaciji naše družbe in kam to pelje, spominja pa se tudi svojih gledališčnih začetkov in očeta, dramatika Josipa Tavčarja, ki mu slovenski teater ogromno dolguje.

Drevi dokumentarni film o Ediju Šelhausu

Na slovenskem programu Rai bo drevi TV dnevniku in rubriki »TDD predstavlja« nekaj pred 21. uro na sporednu dokumentarni film z naslovom Edi Šelhaus - bil sem zraven. Gre za življenjsko zgodbo fotoreporterja in snemalca Edija Šelhausa, ki se leta 1919 rodil v Podkraju na Vipavskem. Starša, ki sta bila fotografa, sta Ediju določila poklic: »Fotograf boš«. Leta 1943 se je s svojim fotoaparatom Laica odpravil v partizane. Po vojni je postal mesto Trst glavno evropsko prizorišče, postavljale so se meje med Vzhodom in Zahodom. Zaradi tega so Edija iz Beograda poslali v Trst beležiti dogajanja v takratni coni A in B ter manifestacije za priključitev mesta Jugoslaviji. Večkrat se je Šelhaus znašel tudi v razbitim fotoaparatom, pretepen, zaprt. Po tržaških letih je delal kot fotoreporter pri Poročevalcu (kasnejše Delo), kjer je pokrival različne rubrike. Po upokojitvi se je 25 let posvečal raziskovanju usode zavezniških letalcev, ki so med vojno prisilno pristali ali doskočili na slovenska tla. Film je leta 2007 nastal v produkciji ljubljanske hiše Arsmedia, za scenarij in režijo pa je poskrbel tržaški rojak Jurij Gruden.

V Izoli spomin na ustanovitev OF in prvomajska budnica

Občina Izola in Center za kulturo in šport in prireditve Izola prirejata danes ob 19. uri v parku Pietro Coppo proslavo v počastitev dneva upora proti okupatorju. Slavnostni govornik bo pisatelj Tone Partljič, v glasbenem programu pa se bo predstavila glasbena skupina Global Etno Partizani s pevko Tinom Krmac.

Prvega maja pa se bo Izola že tradicionalno prebudila s prvomajsko budnico Pihalnega orkestra Izola. Koračnica bo zadonela že ob 6. uri zjutraj na Trgu padlih in se nato pomikala po vsej občini. Prvomajsko budnico se bo slišala tudi na podježelju, najprej na Šaredu, na avtobusni postaji Cetore in Malija ter pred zadružnim domom v Kortah.

Pojasnilo

Iz tehničnih razlogov je danes odpadla običajna petkova rubrika Žarišče. Naslednja bo na sporednu čez štirinajst dni, ker prihodnji petek (2. maja) Primorski dnevnik zradi četrtekovega praznika dela v petek ne bo izšel.

Prej do novice na naši spletni strani
www.primorski.eu

FILM - Začenja se 16. videmski Far East Film Festival

Produkcija Daljnega Vzhoda s poudarkom na Hong Kongu

V Vidmu se danes v prostorih gledališča Nuovo Giovanni da Udine pričenja vsakoletna prireditev, posvečena azijski kinematografiji. To je Far East Film Festival, eden izmed največjih tovrstnih festivalov na evropski ravni.

Gre za izjemno celovit prikaz filmov z Daljnega Vzhoda, ki ne pozna hierarhij: festival namreč radovedno zre v celotni obroč filmske produkcije, od komercialnih uspešnic tja do avtorskih filmov, v trdnem prepričanju, da širša ponudba lahko ustvari širše povpraševanje.

Države, ki jih zaobjema letošnji festival, so: Južna Koreja, Japonska, Indonezija, Malezija, Filipini, Tajska, Singapur, Vietnam, Kitajska, bivša kolonija na kitajskih tleh Hong Kong in pa Tajvan. Filmska produkcija iz Hong Konga bo predstavljala osrčje prireditve. Ravnoljubezen in navdušenje do hongkonških filmov je pred 17 leti med prireditelji spodbudila rojstvo videmskega festivala. Ta navezanost prihaja do močnega izraza tudi v letošnjem ponudbi.

Prireditev bo danes ob 20. uru uradno odprl film Aberdeen režisera Pang Ho-Cheunga, ki je nekakšen hongkonški »enfant prodige« in je bil že večkrat gost videmskega festivala, saj velja za enega izmed največjih talentov bivše kolonije, ki je pred 17 leti prešla pod Kitajsko. Aberdeen je učinkovit filmski primer trenutne težnje v Hong Kongu, ki je na težavno postopno tranzicijo reagiral z melan-

Prizor iz nočnega otvoritvenega filma Aberdeen

holičnim odkrivanjem lastnih kulturnih značilnosti.

Hong Kong se mora postopoma odpreti Kitajski in njenemu tržišču, posledična in povsem naravna je torej bojanjen pred asimilacijo, izgubo lastnega jezika (kantonščine) in značilnosti, v kratkem lastne »hongkoškosti«. Opazna pa je tudi težnja po zrenju v lastno preteklost in prikazovanju navadnih ljudi in malih junakov ter krajev, v kate-

rih bivajo. Film Aberdeen, ki bo v Vidmu doživel prvo mednarodno predstavitev, namreč nosi ime po predelu mesta Hong Kong. In ni torej presenečenje, če ponosno »govori kantonško« in prikazuje vsakdanje dogajanje malih, lokalnih junakov.

Poklon Hong Kongu bosta v programu zaznamovala tudi poudarek na opusu režisera Dantea Lama, znane po akcijskih filmih, in pa prisotnost

letošnjega glavnega gosta festivala, režisera Fruita Chana, najznamenitejšega predstavnika tako imenovane »indy« scene. Njegov film The Midnight After bo na sporedu v soboto, 26. aprila.

V letošnji ponudbi Far East festivala bo močna prisotnost trilerjev in akcijskih filmov. Med temi jih bo več obravnavalo aktualno temo socialnih omrežij. Med njimi naj omenimo hongkonški film May We Chat in japonskega Snow White Murder Case režisera Yoshihira Nakamure. Na ogled bo 30. aprila. Internetne povezave so tudi zelo prisotne v japonskem filmu Be My Baby, ki bo na sporedu v soboto, 26. aprila, ob 15:30. Ta film označujejo kot enega večjih dogodkov letošnjega festivala.

Če pa se povrnemo na uvodni večer, naj omenimo, da bo filmu Aberdeen sledila japonska surrealna in intimistična komedija Fuku-chan of Fuku Fuku Flats. Na oder bodo stopili tudi režiser in igralci.

Zelo zanimiva bo tokrat še ponudba filmov s Filipinov, kjer trenutno doživljajo pravo umetniško renesanso lastne kinematografije.

Celotni program prireditve je na ogled na spletni strani www.feastfilm.com. Tam so na razpolago tudi vse informacije o številnih delavnicah in predavanjih, ki bodo na sporedu v prostorih videmskih kinodvorane Visionario in o stožnicah z azijskimi izdelki, razprtjenimi po mestu.

Peter Jevnikar

BALKANSKA GLASBA - Julija na letošnji Guči na Krasu

Več vrhunskih skupin

Dubioza Kolektiv, grški Koza Mostra, Dzambo Aguševi Orkestar in domači Radio Zastava

Privrženci balkanskih ritmov si lahko zapišejo dva poletna termina, ko bo v Briščikih zaživel nova izvedba festivala Guča na Krasu. Društvo Drugamuzika je včeraj najavilo imena prvih mednarodnih gostov, ki bodo blesteli v arenih bivšega letališča, kjer se odvija referenčni, najpomembnejši festival balkanske glasbe v Italiji. Obiskovalci, ki vsako leto prihajajo s celega polotoka in iz mnogih evropskih držav, bodo tokrat imeli na voljo dvo-dnevno zabavo ob vrhunski glasbi, ki bo zaobjela tudi sredozemske izraze Bosne, Makedonije, Italije in Grčije. 18. in 19. julija bodo namreč stopili na oder skupine Dubioza Kolektiv, Koza Mostra, Dzambo Aguševi Orkestar in uveljavljeni domačini Radio Zastava. Ob njih se bo zvrstilo veliko drugih go-

stujočih skupin, kot tudi udeleženci selekcij za srbsko Gučo.

Adrenalinski Dubioza Kolektiv se vračajo z vedno večjim zakladom mednarodnih uspehov. Njihova mešanica ska, hip-hop, reggae, dub, rock in folk glasbe ter besedila s pomenljivimi socialnimi in mirovnimi sporočili so prevzeli tudi zahodno sceno, kjer so jih označili kot najbolj zanimiv fenomen vzhodnoevropske glasbene scene.

Guča na Krasu je pomembna in zanimiva izložba za vrhunske skupine, ki se z izvirno glasbeno govorico uveljavljajo na širšem prizorišču. Gost letošnjega festivala bo na primer grški bend Koza Mostra, ki osvaja evropsko občinstvo s svojo mešanico rock in punk elementov v kombinaciji z grškim ljudskim izročilom. Skupina je

lani zastopala Grčijo na Eurovision Song Contest. Aguševi Dzambo orkestar pa je zgodovinski makedonski bend, ki ga je ustanovil legendarni trobentač Koco Agušev in velja za enega najboljših trobilih ansamblov v svetovnem merilu. Glasba skupine izhaja iz balkanskih korenin in ustvarja zanimive povezave s ciganskimi, turškimi, swing in jazzovskimi vplivi. Radio zastava pa je postala rezidenčna skupina festivala in je bila izbrana lani za nastop na festivalu v srbski Guči, kjer je prejela drugo nagrado.

Pred poletno Gučo pa bo arena v Briščikih gostila še dva velika dogodka v režiji Drugemuzike: 16. maja z zvezdnikom reggae glasbe Alborosie, 27. junija pa z enkratnim koncertom Manu Chaa, ki je že v predprodaji.

Naj 10 v slovenskih knjigarnah v aprilu

Lestvico Naj 10 v slovenskih knjigarnah za pretekli mesec pripravlja Združenje knjigotržcev.

KNJIGE ZA ODRASLE

1. Dan Brown: Inferno, Mladinska knjiga
 2. Julie Kenner: Izpolni me, Mladinska knjiga
 3. Louise L. Hay: Življenje je tvoje, založba Iskanja
 4. Karel Gržan: Le kaj počne Bog v nebesih, ko je na zemlji toliko trpečih?, Sanje
 5. Khaled Hosseini: In v gorah odzvanja, Mladinska knjiga evra
 6. Ana Žontar Kristanc: Ana Kuha, Ebesede
 7. Jorge Bucay: Ti povem zgodbo?, Mladinska knjiga
 8. Cheryl Strayed: Divja, Mladinska knjiga
 9. Christopher Fung: Za zmešati!, Mladinska knjiga
 10. Kornelija Benovsky Šoštarič: Zeleni kvadrat: Zdravje iz organskega vrta, založba Ebesede
- ### KNJIGE ZA OTROKE IN MLADINO
1. Philip Waechter: Jaz, Mladinska knjiga
 2. Antoine de Saint-Exupery: Mali princ, Mladinska knjiga
 3. Kajetan Kovič: Maček Muri, Mladinska knjiga
 4. John Green: Krive so zvezde, Mladinska knjiga
 5. Andrej Rozman Roza: Bober Bor, Mladinska knjiga,
 6. Richelle Mead: Krvne vezi, Mladinska knjiga
 7. Jean-Yves Ferri: Asterix pri Pikitih, Studio Graffit
 8. Janez Bitenc: Čudežni vrt, Mladinska knjiga
 9. Jim Davis: Garfield na vrhu sveta, Studio Graffit
 10. Niko Grafenauer: Abeceda, Grafenauer založba

glasba@primorski.eu piše Rajko Dolhar

NA VES GLAS

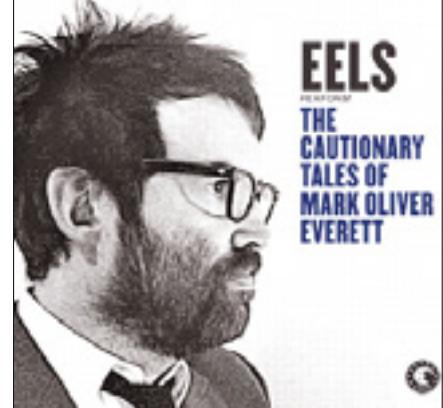

PRISLUHNI HITU!

**The
Cautionary
tales of
Mark Oliver
Everett**
EELS

Alternativni pop – rok, kantavtor
Vagrant Records, 2014

Ocena: ★★★★★

Kje sem, od kod prihajam in kam hodim. To so tri vprašanja, ki si jih je v novi plošči The Cautionary Tales of Mark Oliver Everett postavil Mark Oliver Everett, glasbenik, pevec in lider benda EELS. Sin znanega ameriškega fizika Huga Everetta III je zasedbo EELS ustanovil leta 1996 in ji ostal zvest vse do danes, ostali člani skupine pa so se od takrat veliko krat spremeniли. Danes sestavljajo bend, poleg že omenjenega Everetta, še glasbeniki The Chet, Derek »Knuckles« Brown, Honest Al in Mike »P-Boo« Sawitzke. Everett je v skoraj dvajsetletni glasbeni karieri izdal enajst albumov, zadnji The Cautionary Tales of Mark Oliver Everett, pa je izšel prejšnji teden. Izdana ga je ameriška neodvisna glasbena založba Vagrant Records, ki ima v svojih vrstah še druge priznane glasbenike kot sta PJ. Harvey in skupina Black Rebel Motorcycle Club.

Glasbeni posebejši Everett se je tudi pri pripravi nove plošče odločil za avtobiografska besedila. The Cautionary Tales of Mark Oliver Everett obravnava tako starejše Everettove dogodivščine kot postavlja pod vprašaj tudi bodočnost. Kje sem, od kod prihajam in kam hodim niso le tri vprašanja, ki si jih pevec postavlja, ampak tudi tri pesmi novega albuma. Prva Where I'm At je neke vrste glasbeni intro, instrumentalni uvod, v katerem pridejo do izraza najrazličnejši glasbeni inšumenti orkestra, ki je tokrat priskočil na pomoč Everettu in tovarišem. Takoj nato je na vrsti akustična Parallels, v kateri igra Everett na kitaro. Naslednja Lockdown Hurricane, je lepa balada, ki sicer močno spominja na starejšo uspešnico That Look You Give That Guy, verjetno Everettov najbolj znan komad naslopl. Zelo nežna je tudi pesem A Swallow in the Sun, kjer igra glavno vlogo pevčev topel vokal. Takoj pa je na vrsti edina bolj poskočna skladba plošče, Where I'm From (Od kod prihajam), na koncu pa še zadnje vprašanje, umirjena Where I'm Going (Kam hodim), s katero se Everett in tovariši poslovijo od svojih poslušalcev.

KIJEV / MOSKVA - Včeraj pet mrtvih

Na meji med Ukrajino in Rusijo s kopičenjem vojaštva vse bolj preti nevarnost spopada

KIJEV - Uradni Kijev je včeraj Rusiji dal na voljo 48 ur, da pojasni cilje, kraj in čas vojaških vaj ter tudi število in vrsto vojaških enot, ki sodelujejo v vajah ob ukrajinski meji, poročajo tuje tiskovne agencije. »Ni mogče, da ruske vojaške vaje v bližini ukrajske meje ne bi sprozile zaskrbljenosti, posebno glede na nedavne izjave ruskega zunanjega ministra o morebitnem vstopu ruske vojske na ozemlje Ukrajine,« je med drugim napisano v sporočilu za javnost ukrajinskega zunanjega ministrstva.

Ob tem so v Kijevu še poudarili, da je Rusija v skladu z dunajskim sporazumom obvezana, da v 48 urah pojasni podrobnosti vojaških vaj. Ultimat naj bi se iztekel 26. aprila ob 16. uri po moskovskem času (ob 14. uri po srednjeevropskem času).

Pripadniki posebnih enot ukrajinske vojske so po navedbah ukrajinskega notranjega ministrstva včeraj v bližini Slavljanska v spopadih ustrelile pet proruskih »skrajnežev«. Moskva se je na to dogajanje odzvala z velikimi vojaškimi manevri neposredno ob meji z Ukrajino.

Generalni sekretar Združenih narodov Ban Ki Moon je včeraj posvaril, da bi lahko ukrajinska kriza ušla izpod nadzora. Obe strani je pozval, naj se vzdržita nasilja, provokacij in najdeti pot za umiritev razmer, poroča francoska tiskovna agencija AFP. »Generalni sekretar je zelo zaskrbljen nad nadaljevanjem nasilja na vzhodu Ukrajine, ki je že privedlo do izgube življenj, novih nestabilnosti in privedla k ozračju strahu in napetosti,« je zapisano v Ban Ki Moonovem sporočilu za javnost. Ban se je tudi zavzel, da se je potrebeno »za vsako ceno izogniti vojaški eskalaciji«. Tako Ukrajina kot Rusijo je tudi pozval, naj se strogo držita dogоворov iz Ženeve.

Ruska vojska je medtem včeraj sprožila nove vojaške vaje v regijah o ukrajinski meji, kar je odgovor na operacijo ukrajinskih varnostnih sil proti proruskim separatistom na

vzhodu države. »Prisiljeni smo se odzvati na takšne razmere,« je izjavil obrambni minister Sergej Šojgu. »Danes so se začele vojaške vaje v regijah ob meji z Ukrajino, v katerih sodelujejo bataljoni taktičnih sil južnega in zahodnega vojaškega okrožja,« je pojasnil. Kot je dejal, gre za prisiljen ukrep kot odgovor na žrtve med ukrajinsko vojaško operacijo proti separatistom, ki so zasedli mesta ob ruski meji na vzhodu Ukrajine.

»Razmere v Ukrajini povzročajo resne skrbi. Se je že začelo z uporabo

orožja proti mirnim državljanom v lastni državi. Če se vojaški stroj ne ustavi danes, bo prišlo do velikega števila mrtvih in ranjenih,« je posvaril.

Kot je navedel, Ukrajina namešča večje število civilistov prostovoljev in specialnih sil blizu ruske meje in te sile po njegovih besedah »očitno niso enakovredne«. Po ruskih podatkih je Kijev tja napotil 11.000 do zob oboroženih mož, v operaciji pa sodeluje tudi 160 tankov, 230 oklepnih vozil in letalstvo, navaja francoska tiskovna agencija AFP. (STA)

Na vzhodu države je iz dneva v dan bolj napeto

ANSA

RIM - V oddaji Porta a porta

Berlusconi napadal vsevprek

Berlusconi je v oddaji Bruna Vespe povedal, da ima dvanaest prič, ki so slišale predsednika države, kako je Finiju povedal, da »mu bo kril hrbet«.

ANSA

RIM - Predsednik republike Giorgio Napolitano včeraj ni imel zadržkov do vladnega dekreta o povislu 80 evrov neto in nižjih plačah uslužbencev. Kljub temu pa je, preden je podpisal dekret, povabil na Kviral gospodarskega ministra Pier Carla Padoana, da bi se prepričal o finančnem kritju.

Do zadnjega je ovire postavljal voditelj poslanec Forza Italia Renato Brunetta, iz drugih razlogov pa je bil do vladnih ukrepov kritičen predsednik Konference dežel Vasco Errani, ki se je zavzel za ponoven pregled postavke 700 milijonov evrov, za katero so bile oklešene dežele.

Politična kronika pa je včeraj zabeležila frontalni napad Sílvia Berlusconija na sodnike, vlado in premierja Mattea Renzija. Za to je obsojeni lider, ki naj bi se v prihodnjih mesecih posvetil ostarelim v okviru opravljanja alternativne kazni, izkoristil sinočno televizijsko oddajo Porta a porta. V tohih volilnih kampanjih je Berlusconi ponovno zatrdi, da je sodba krivična in nesprejemljiva, zaradi česar je prepričan, da bo ovržena ob prizivu na Evropsko sodišče.

Lider Forza Italia, ki naj bi po sondažah na evropskih volitvah pristal na tretjem mestu po Demokratski stranki in Grillovem gibanju, je napadal vsevprek. O Renziju je dejal, da se je predstavil kot simpatičen ostranjenevalec razbitin (rottamatore), zdaj pa se počasi spreminja v simpatičnega pobudnika za nove davke. Domov pa kot premier ni prinesel ničesar, kajti 80 evrov je zgolj volilna napitnina, je dejal Berlusconi.

Trdo je kritiziral tudi reforme. Volilni zakon jepo njegovem nasedel v senatu, ki ga bo zelo težko reformirati. Vsekakor dogovor predvideva najprej nov volilni zakon, je odrezal Berlusconi. Sicer pa takega senata, kot ga predlaga osnutek reforme, ne sprejemajo niti v Demokratski stranki, je še dejal.

Berlusconi je poleg tega izrekel še nekaj »težkih«. Med drugim to, da je odhod Finija iz njegove stranke in koalicije organiziral predsednik republike Napolitano. Žal mu je tudi za »izdajstvo« Alfana, ki pa ima pri njem, kot je dejal, še vedno odprta vrata.

TOKIO - Na prvi etapi svoje pete turneje po azijskih državah

Obama Japonski zagotovil podporo v sporu s Kitajsko zaradi otočja Senkaku

TOKIO - Ameriški predsednik Barack Obama je včeraj med obiskom v Tokiu Japonski zagotovil ameriško podporo v sporu s Kitajsko zaradi otočja Senkaku v Vzhodnokitajskem morju. Obenem je posvaril pred provokacijami, ki bi utegnile še dodatno zaostriči odnose med Tokiom in Pekingom, poročajo tuje tiskovne agencije. Kot je po pogovorih z japonskim premierom Šinzom Abejem pojasnil Obama, imata Japonska in ZDA sklenjen sporazum, po katerem bi se moral Washington odzvat na napad na sporno otoče, ki si ga Kitajci lastijo pod imenom Diaoyu, Tajvan pa pod imenom Tiaoyutai. Oba sogovornika sta se sicer zavzela za mirno reševanje vseh sporov.

Obama je ob tem Japonsko posvaril pred dejANJI, ki bi lahko še zaostričila japonsko-kitajske odnose. Pri tem je imel v mislih obisk skoraj 150 japonskih poslancev in ministra v spornem svetišču Jasukuni v Tokiu le dan pred njegovim obiskom na Japonskem. Kitajska je nad večjim delom Vzhodnokitajskega morja

ja, tudi nad spornimi otoki, novembra lani razglasila območje nadzora nad zračnim prostorom. Zaradi tega sta protestirali tako Japonska kot Južna Koreja.

Ameriški predsednik in japonski premier sta se na včerajšnjih pogovorih dogovorila za poglobitev sodelovanja med državama na področju varnosti. Dotaknila sta se tudi vprašanja ameriškega vojaškega oporišča na japonskem otoku Okinava, kjer si prebivalci prizadevajo za umik ameriških vojakov, poroča francoska tiskovna agencija AFP.

Na novinarski konferenci je Obama omenil tudi severnokorejsko jedrsko vprašanje. Ob tem je poudaril, da ZDA skupaj z Japonsko, Kitajsko in Južno Korejo lahko pritisnejo na Severno Korejo, da bi opustila svoj program jedrskega orožja. Pri tem lahko po njegovem prepričanju ključno vlogo odigra Kitajska.

Pred srečanjem z Abejem je Obama v Tokiu, prvi postajti njegove azijske turneje, sprejel japonski cesarski par. Cesar Akihito je gostu sinoči tudi priredil

državniško večerjo. Obama je imel na programu tudi srečanje z mladimi Japonci na temo znanstvenega in tehnološkega sodelovanja, poslovno okroglo mizo in obisk svetišča Meidži. Obama bo v okviru svoje pete tur-

neje po azijskih državah poleg Japonske obiskal še Južno Korejo, Filipine in kot prvi predsednik ZDA po Lyndonu Johnsonu še Malezijo. Obisk je namenjen podprtjanju pomena regije in tamkajšnjih zavezništv za ZDA. (STA)

ANSA

CEVO Križ posvečen papežu ubil mladeniča

RIM - Velik križ v italijanski vasi Cevo, posvečen papežu Janezu Pavlu II., se je včeraj podprt, pri čemer je pod seboj pokopal mladeniča moškega. Mladenič je bil na mestu mrtev, poroča francoska tiskovna agencija AFP. Na moškega, starega 20 ali 21 let, je padel kos 30 metrov visokega križa, na katerem je bil šest metrov visok kip Jezusa Kristusa, težek 600 kilogramov. Križ je bil v tla pritrjen s kabli.

Križ je zasnoval kipar Enrico Job, postavil pa so ga v Brescii, ko jo je leta 1998 obiskal Janez Pavel II. Nato so ga razstavili in pospravili v skladisče, leta 2005 pa so ga znova postavili nedaleč od alpske vasi Cevo. Nenavadna oblika križa naj bi ponazarjala rane druge svetovne vojne.

Nesreča se je zgodila med slovesnostjo pred nedeljsko razglasitvijo papeža Janeza Pavla II. za svetnika v Vatikanu.

GORICA - Do zaposlitve s pomočjo spletnne strani pokrajinskega urada za delo

Omogočajo spletni stik med ponudniki in iskalci

Da bi prispevali k vzpostavljanju stikov med iskalci in ponudniki zaposlitve, so na goriški pokrajini izdelali novo spletno stran www.lavoro-provgo.it. Za ta korak so se odločili, ker je v zadnjih časih naraslo število ljudi, ki obiskuje pokrajinske urade za delo tako v Gorici kot Tržiču. Obiskovalci potrebujejo najrazličnejšo pomoč, zato pa so na pokrajini izdelali spletno stran, na kateri je cel kup navodil, še zlasti zelo konkretnih in praktičnih.

Na novi spletni strani brezposelne osebe dobijo vse potrebne informacije o pokrajinskih uradih za delo, v katerih jim lahko nudijo pomoč za urejanje dokumentov, ki so vezani na pokojninski zavod INPS, na socialne blažilce, na najemnine podjetja ATER, na razne olajšave, do katerih imajo pravico zaradi statusa brezposelne osebe. V pokrajinskih uradih za delo seveda poskrbijo tudi za iskalce zaposlitve; z njimi opravijo pogovore, jim svetujejo in pomagajo pri iskanju delovne prakse ali tečaja za poklicno usposabljanje. »Vse storitev ponuja povsem brezplačno pokrajinski urad za delo, znotraj katerega smo ustanovili posebno delovno skupino, ki je ljudem na razpolago za reševanje njihovih težav, povezanih z iskanjem zaposlitve,« poudarja pokrajinska odbornica za delo Ilaria Cecot. Poleg spletnne strani je od sreda na spletu na voljo tudi Facebook profil »InfoJob Lavoro - Provincia di Gorizia«, s katerim se želijo na pokrajini približati zlasti mladim, ki se zelo radi vključujejo v socialna omrežja. Na Facebook profilu objavljajo povezave na razne spletne strani, pri čemer ima seveda prednost nova stran pokrajinske službe za delo. Takoj po objavi Facebook profilu je na njem število zbranih »všečkov« začelo hitro naraščati, kar nedvomno kaže na to, da je iskalci zaposlitve kar nekaj. »V desetih urah se je nabralo več kot dvesto »všečkov«, nisem pričakovala, da jih bo takoj toliko. Očitno je Facebook še zlasti med mladimi zelo priljubljen, nedvomno pa je tudi res, da veliko ljudi išče delo in se pri tem poslužuje ravno socialnih omrežij in spletja,« pravi pokrajinska odbornica Ilaria Cecot in pojasnjuje, da se je z njo kmalu po objavi profila postavila v stik skupina mladih iz organizacije FVG Labor, ki ravno tako na spletu nudijo informacije o delu. »Nedvomno bi lahko skupaj vzpostavili mrežo, s pomočjo katere bi dosegli še več ljudi,« pravi Cecotova in napoveduje, da bodo na Facebook profilu pokrajinske službe za delo objavili tudi nekaj krajših videospotov.

Ker pa splet ne doseže ravno vseh, so se na pokrajini odločili, da odprejo še okence v nakupovalnem središču Tiare. V njem ima pokrajina že svoj razstavni prostor, v katerem bodo od 14. maja ponujali tudi informacije o storitvah, ki jih iskalcem zaposlitve nudijo v pokrajinskih uradih za delo. (dr)

Facebook profil pokrajinskega urada za delo (zgoraj); delavec pri delu (desno)

FOTO PDK

TRŽIČ Bonifikacija azbesta

Bonifikaciji azbestnih vlaken in ravnjanju z njimi bo posvečen strokovni posvet, ki bo v tržiški občinski knjižnici v torek, 6. maja, ob 16.30. Prireja ga občinska uprava, govoril pa bo docent na Univerzi v Bologni Norberto Noveri, ki bo pojasnil, kam in kako je treba odlagati azbest, da s tem ne ogrožamo zdravja ljudi. Občinska pobuda o organizaciji posvečata je povezana z dejstvom, da je v Tržiču veliko azbestnih bolnikov in se bo njihovo število v prihodnjih letih predvidoma še dodatno povečalo zaradi dolgoletne uporabe azbesta v ladjevdelnicah. Zaradi vdihovanja smrtno nevarnih azbestnih vlaken je na Tržiškem umrlo že tisoč ljudi, zato pa si na občini prizadevajo, da bi domačine čim bolje informirali o nevarnosti, ki jo azbest še vedno predstavlja. Roveri je po izobrazbi kemik in se je poglobil v problematiko odlažanja azbesta v depozitu. Govoril bo o novih metodah bonifikacije azbestnih vlaken, po zaslugu katerih azbest ni več nevaren za zdravje.

Ronški občinski svet je izrekel svoj že tretji »ne« predlogu o združitvi Ronk, Tržiča in Štarancana v skupno občino. Na zadnjem zasedanju občinskega sveta so svetniki najprej potrdili odstop občinskega svetnika liste Città comune per Ronchi Maurizia Volpati, ki je odstopil, ker kandidira za župana v Štarancanu. Na njegovo mesto je bil v ronški občinski svet vključen prvi neizvoljen na listi Città comune per Ronchi Pierluigi Corona. V nadaljevanju zasedanja so ronški občinski svetniki že tretjič v zadnjem letu razpravljali o predlogu, da bi Ronke združili s tržičko in Štarancansko občino. Resolucijo s predlogom o združitvi so vložili občinski svetniki liste Città comune per Ronchi, ki so seveda glasovali »za«, medtem ko so se proti združevanju izrekli občinski svetniki Demokratske stranke, Stranke komunistične prenove, Svobode, ekologije, levice in liste Insieme per Ronchi.

Roberto Fontanot

Proti združevanju se je posebno odločno izrekla svetniška skupina Demokratske stranke, ki je že lani pozvala ronškega župana Roberta Fontanota, naj raje preveri, ali bi bilo mogoče vzpostaviti sodelovanje z občinami Foljan-Redipulja, San Pier, Dobroberd, Škocjan, Zagraj in Turjak. Med zadnjim občinskim svetom ni prišlo do zblizjanja med zagovorniki in nasprotniki združevanja, glede katerega upravna večina dvomi, da bi zagotovilo znižanje stroškov in boljše storitve.

Med razpravo je občinski svetnik Komunistične prenove Luigi Bon opozoril na razne ukrepe, ki po njegovem mnenju na državni ravni znižujejo demokratično zastopanost; spregovoril je o krčenju pokrajin, znižanju števila izvoljenih predstavnikov v občinskih svetih, ukinjanju senata. Bon je v nadaljevanju poudaril, da občin ne gre ukinjati, pač si je treba prizadevati za združevanje njihovih storitev, ki se na ta način lahko le izboljšajo.

GORICA - Na spletu tudi ponudba delovnih mest

Natakar ali programer?

Delo ponujajo tudi slovenska podjetja - Velika večina novih delovnih pogodb je začasnih

Na novi spletni strani pokrajinske službe za delo je tudi ponudba prostih delovnih mest. V glavnem gre za začasne zaposlitve v najrazličnejših sektorjih. Gradeška restavracija tako išče natakarico za poletno sezono, podjetje za dostavo zamrznjenih jedi pa uslužbenca z znanjem italijanskega in slovenskega jezika. Med ponudniki dela je tudi visokotehnološko podjetje iz Vrtojbe, ki išče programera s sposobnostjo uporabe raznih računalniških programov.

»Med ponudniki zaposlitev so tu-

di podjetja iz Slovenije, to se mi zdi nekaj povsem normalnega. V skupnem goriškem prostoru imajo italijanski državljanini možnost, da iščejo delo v Sloveniji, ravno tako kot slovenski, ki ga iščejo v Italiji. Tega mora biti in sploh bo vedno več,« poudarja pokrajinska odbornica za delo Ilaria Cecot.

Ponudbo prostih delovnih mest dopolnjujejo informacije za vložitev prošenj; v mnogih primerih je ob ponudbah zapisan naslov elektronske pošte posameznih podjetij, na katera gre odposlati

prošnjo za zaposlitev, drugače se je treba obrniti na pokrajinske urade za delo. Občasno se najde tudi telefonska številka za podrobnejše informacije.

Glede začasnosti novih delovnih pogodb Cecotova ugotavlja, kar je sicer že vsem na očeh, da so danes vse bolj razširjene. Podjetja preizkusijo uslužbence in jih naknadno zaposljijo le, če odgovarjajo pričakovanjem in če si jih lahko, glede na poslovanje, privoščijo. Pogosto pa se dogaja, da se po dogovorjenem obdobju odpovejo nadaljnemu sodelovanju.

TRŽIČ - Karabinjerji prijavili »starega znanca«

S parkirišča je ukradel kolesi Vredni sta preko 1500 evrov

Kolesa v središču Tržiča

BONAVENTURA

V Tržiču so prijavili zaradi kraje v obtežilnih okolišinah 23-letnega delavca A.K., sicer državljan Bosne-Hercegovine. Moški je stari znivec sil javnega reda, saj dalj časa biva v Tržiču, kjer je zakriliv več kaznivih dejanj. Moškega so izsledili v noči s sobote na nedeljo v okviru poostrenega nadzora, ki so ga tržički karabinjerji izvajali ravno, da bi preprečili kraje koles, ki so v zadnjih časih na Tržiškem posebno pogoste. 23-letnega A.K. so prijeli, potem ko je ukradel dve kolesi - žensko kolo znamke Olympia sive barve in moško gorsko kolo znamke Loris črne barve. Obe kolesi je mladenič ukradel na parkirišču v Ulici Gradišča; skupna vrednost ukradenih vozil presega 1500 evrov.

Karabinjerji so kolesi zasegli in so sprožili preiskavo, da bi ugotovili imeni njunih lastnikov. Hkrati tudi preverjajo, ali je moški odgovoren za krajo drugih koles, ki so jih v zadnjih mesecih ukradli na Tržiškem. Večinoma gre za kolesa prestižnih znamk in visoke vrednosti, ki jih je na črnem trgu lahko pridati in zaslužiti kar čedne vsote denarja.

VOLITVE 2014

Volilno soočenje v Rupi

Na prireditvenem prizorišču v Rupi bo danes soočenje med kandidatoma za župana občine Sovodnje ob Soči. Alenka Florenin (Občinska enotnost in Julian Čavdek (Slovenska skupnost) bosta odgovarjala na vprašanja novinarke Erike Jazbar. Volilno soočenje prirejajo v okviru Praznika frtalje in se bo začelo po nastopu otroških pevskih zborov, ki bodo na oder stopejli ob 16.30.

Občanska lista v Gradišču

Na majskih upravnih volitvah bo v Gradišču nastopila tudi občanska lista Gradišča unita, ki je dejavna kakih deset let. Kot so nam sporočili, so kritični do dosedanjega upravljanja občine, prepoznavajo pa se v programu županske kandidatke Alessandre Fornasir. Lista se bo predstavila javnosti v torek, 29. aprila, ob 19. uri v dvorani nekdanje zastavljnice v Ulici Dante.

ŠTANDREŽ - Rudi Budal na svoji zemlji

Štandreške vržote so zelo cenili tudi Američani v Trstu

V Štandrežu so nekoč pridelali večji del zelenjave, ki so jo prodajali v Gorici in kasneje tudi v Trstu. Kmetovanje je bilo za Štandrežce pomembna gospodarska dejavnost. O tem priča tudi obsežno poročilo z naslovom »Görz österreich's Nizza«, ki ga je v drugi polovici devetnajstega stoletja sestavil visoki avstrijski državni funkcionar Carl Freiherr von Czoernig. Dokument v obsegu dveh zvezkov, ki je bil prvič natisnjen na Dunaju leta 1873, ni nastal iz kratkočasa, temveč kot »report« dunajskega državnega statističnega urada; ravno po zlomu dunajske borze leta 1873 je namreč Avstro-Ogrska s serijo reform skušala prestrukturirati svoj kmetijski sektor, ki je v dvojni monarhiji še vedno predstavljal enega izmed glavnih deležev bruto domačega proizvoda. V dokumentu, ki je bil izdelan pod uredniškim nadzorom von Czoerniga, najdemo načrtno opis goriške klime v obliki meritiv in povprečij kot tudi popise posameznih vrtnin, ki so jih v devetnajstem stoletju gojili na Goriškem. Po sto in več letih o sistematičnem gojenju vrtnin najdemo v Štandrežu le še kakšno redko sled.

O štandreškem kmetijstvu nekoč in danes smo se pogovorili z Rudijem Budalom, ki skupaj z ženo Otiljo klub svojim sedeminosemdesetim letom še vedno »profesionalno« obdeluje domačo zemljo. Skupaj z Danilom Paulinom in Dušanom Brajnikom sodi v peščico še dejavnih štandreških kmetov, ki se zemljji ne nameravajo odpovedati.

S TRIKOLESNIKOM NA TRŽNICO

»Veste, z leti vse postaja težje, vse gre počasnejše,« pravi Budal pod staro murivo sredi svoje domačije v Štandrežu med čiščenjem zvrhane »burele« komaj izkopnega pora. »Jutri zjutraj bom na pokrito tržnico v Gorico odpeljal približno 20 kilogramov pora. Po vsej verjetnosti bom prodal le dobro polovico pridelka,« razlaga Budal, ki se dvakrat tedensko z motornim trikolesnikom »Ape« v zgodnjih jutranjih urah vozi na bližnjo mestno tržnico, kjer za svoj prostor plačuje goriški občini mesečno najemino.

»Čeprav je goriška tržnica predvsem ob sobotah zelo dobro obiskana, prodaja zelenjave upada. Temu botrujejo novi stili življenga: večina ljudi nima več časa, da bi zelenjavo kupovala na tržnicah, veleblagovnice so nedvomno bolj praktične, saj ponujajo vse blago na enem mestu,« pravi Budal in pojasnjuje, da vrtnine v veleblagovnicah prihajajo pretežno iz velike distribucije, s katero se majhni pridelovalci nikakor ne morajo kosati. Budal v posameznih letnih časih goji najrazličnejše vrtnine - od glavnatega radiča Chioggia in goriškega

»canarina« mimo solatnih paradižnikov in blitve do jajčevca in bučk.

RAZLASTITVE RODOVITNIH NJIV

»Budalovi smo imeli v preteklosti v Štandrežu precej več zemlje na različnih koncih vasi: na Hribu približno 5000 kvadratnih metrov, na Senžatah 4000 in na Jeremitišču 5000 kvadratnih metrov. To so bile zelo dobre in rodovitne njive,« razlaga Budal, ki danes obdeluje le 7000 kvadratnih metrov zemlje. »Zaradi regulacijskih načrtov in razlaščanj smo se moralni večini svoje zemlje za skromno odškodninsko plačilo za vedno odpovedati. V šestdesetih letih je goriška občina pričela izvajati obsežne razlastitvene posege, ki smo jim Slovenci s težavo kljubovali,« razlaga Budal in glede današnjih gospodarskih težav pravi: »Ko človek izve, da tovarne, ki so jih zgradili na štandreški zemlji zapirajo in odpuščajo delavce, ne ostane ravnodušen.«

ŠTANDREŠKI ŠPARGELJ IZGINJA

Na vprašanje, kako je s pristnimi, belimi štandreškimi špargljami, pa Budal odgovarja: »Že dolgo v Štandrežu nimamo več špargljev ... Mogoče se še najde kdo, ki ima na hišnem vrtičku nasad za skledo ali dve, pa še ti so redki in jih lahko preštejemo na prstih ene roke. Večina špargljev, ki jih najdemo na našem trgu, prihaja iz velikih vrtov na območju Fossalona in Štarancana.«

Tudi sam Budal je pred dobrim dvajsetimi leti še gojil belušo. Ob tem, da nasiadi zahtevajo veliko prostora in pazljivosti pri gojenju, so bili razlogi za opustitev pridelovanja te vrtnine drugje. »V zemlji se je ob poganku pričel pojavljati molj, ki je odziral špargelj in nato odletel. Vzorce tega škodljivca sem nesel na kmetijski zavod, a žal mi niso znali povedati kako kljubovati tej golazni, ki mi je sistematično uničevala večino pridelka.«

Gledе gojenja ohrvta, ki ga je bilo v Štandrežu veliko, pa Budal pravi: »Po »vržotih« je bilo v preteklosti veliko povpraševanja predvsem v Trstu. Ne vem zakaj, ampak med obdobjem anglo-ameriškega nadzora nad Trstom je bilo po tej vrtnini izrednega povpraševanja. Se spominjam, kako se je veliko štandreških družin ukvarjalo s trgovskim posredništvom: mi smo jim prodajali pridelek, oni pa so skrbeli za trženje in za prevoz zelenjave v Trst. Tudi ta posel je v Štandrežu povsem izginil.«

Kakorkoli že, Rudi Budal se ne da in z ženo Otiljo ostaja zvest domači zemlji, ki jo s toliko ljubezno obdeluje vse od mladih let. »Dokler bom zdrav, ne nameravam odnehati. Kmetovanje je moje življenjsko poslanstvo,« pribije. Kako mu ne verjeli, potem ko smo ga videли, energičnega in neutrudnega, v »akciji« na njegovih njivah. (vas)

Rudi Budal med izkopavanjem in čiščenjem pora

FOTO VAS

GORIŠKA - Kostanj zdelujejo trije sovražniki

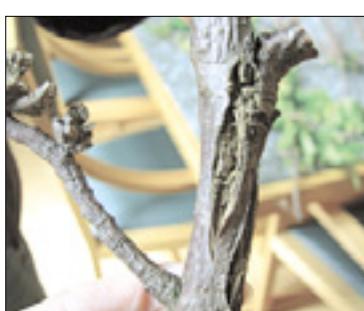
Nekoč pomembna gospodarska panoga je danes povsem na psu

Najprej kostanjev rak, nato pa še kostanjeva šiškarica sta v zadnjih letih naredila ogromno škode na kostanjevih drevesih in zdesetkala pridelek. Razširjena sta po vsej Sloveniji, stopnja napadenosti s šiškarico pa je največja ravno na Goriškem. Kostanjeva šiškarica velja za najbolj nevarnega škodljivca pravega kostanca, ki tu kaže ničnaravnega sovražnika, ki bi jo dovolj učinkovito uničeval. Obstaja pa v Aziji: gre za parazitsko osico *Torymus sinensis*, ki tako kot kostanjeva šiškarica izvira iz Kitajske. Zatika pa se z dovoljenjem, ki bi omogočilo vnos te osice v Slovenijo, medtem ko so v nekaterih deželah v Italiji, na Hrvaskem in Madžarskem to že storili in poročajo o dobroh uspehih.

»Zadnje štiri letine vitovskega mazona so bile zelo slabe. Nekoč so pridelek na tem območju merili v tonah, lani so pobrali komaj kak odstotek tega,« opisuje Anton Peršič iz Vitovelj, ki se je odločil javno opozoriti na to, kako neučinkovito je poskrbljeno za ohranitev avtohtonih rastlin.

Značilnost kostanjeve šiškarice je oblikovanje šišk – gre za okrogle ali jačaste zadebelitve, ki se oblikujejo spomladsi, dva do tri tedne po začetku odganjanja na pogankih, glavnih listnih žilah ali pri osnovi moških socvetij. Šiška nastane kot odziv rastline na navzočnost ličink v brstih. V vsaki šiški se nahaja ena ali več kamic z ličinkami, pozneje z bubami. Pri močnem napadu je zaradi šišk prizadeta rast pogankov in celih dreves in posledično pridelkov kostanca. Včasih drevesa ali posamezne veje zaradi oblike šišk tudi propadejo. »Na našem območju že beležimo 100-odstotni upad pridelka, povečuje se tudi umrljivost dreves. Lani smo beležili močan napad šiškarice, letos tudi. Drevesa nimajo moči za preživetje,« opozarja Peršič. Za kostanjev rak ni zdravila, za šiškarico pa se rešitev kaže v njenem naravnem sovražniku, ki je prisoten v domovini njenega izvora: omenjena parazitska osica je v državah, kjer so dovoljeni vnos, v petih letih dosegla 90-odstot-

Anton Peršič je pokazal vejo, ki sta jo prizadela kostanjeva šiškarica (desno) in rak (spodaj)

bila tudi presoja tveganja za območje Slovenije.« Da pa omenjena uprava izda pozitivno mnenje, potrebuje še pozitivno mnenje Agencije Republike Slovenije za okolje. »Tega mnenja pa še ni oziroma kolikor vem, v vmesni fazi ni bilo pozitivno,« dodaja Seljak, ki je s problematiko kostanjev seznanil tudi ministra za kmetijstvo Dejana Židan.

Po mnenju stroke je tveganje za vnos osice sprejemljivo, še posebej, ker so jo že vnesli v nekaterih sosednjih državah in bo v Sloveniji prej ali slej prišla po naravnih poti. Ker pa je v bližini še ni - v FJK se za to niso odločili, četudi se srečujejo z enakimi težavami -, bi to utegnilo predolgo trajati. Da se populacija teh osic po načrtinem vnosu razširi v zadostni meri, ki bi vplivala na zatiranje kostanjeve šiškarice, namreč mine od pet do deset let. Vsa ko leto odlaganja pa pomeni novo kolikino uničenih dreves. »Prizadeti so že vsi primorski kostanji, napadenost je med 70 in 100 odstotki. V lanskem letu smo zabeležili od 70 do 95-odstoten izpad pridelka, ponekod je bil tudi 100-odstoten,« opozarja Rotova.

Da bi zadevo z dovoljenjem za vnos parazitske osice pospešili, se je Peršič odločil, da bo na resorno ministrstvo kar sam posatal poziv, naj čim prej ukrepajo in obenem tudi sprejemijo odgovornost za nastalo škodo.

Katja Munih

JAMLJE - Jutri Lovci s Krasa bodo pokazali svoje trofeje

V večnamenskem središču društva Kremenjak v Jamjah bodo jutri ob 16 uri odprli razstavo trofej, ki jih lovci ponudijo na ogled ob zaključku sezone. V Jamjah bodo razstavili trofeje parkljaste divjadi, uplenjene v lovskem okolisu Kras, ki sega od Milj do Sovodenj. Kot pojasnjuje predsednik krškega lovskega okoliša Renzo Ambrosi, lovci z razstavo pokažejo javnosti, kakšna je bila njihova dejavnost med letom. Po njegovih besedah se ravnokar zaključuje za lovce najzahtevnejše obdobje v letu, saj morajo za vsako družino in okoliš pripraviti obračun lovske sezone, med katero so se morali držati navdih deželnih lovskih načrtov. Lovci morajo tudi opraviti popis divjadi, ki je prisotna na njihovih loviščih; ravno na podlagi popisa pa potem izdelajo načrt za novo lovsko sezono. Pri pripravi popisov so delujejo z lovci tudi izvedenci deželne službe za divjad, ki potrdijo, ali so bili popisi izdelani na primeren način. »Dežela pripravlja v sodelovanju z Videmsko univerzo podatkovno bazo o lovski dejavnosti v FJK, ki na državnih ravni izstopa po dobrni lovski organiziranosti,« poudarja Ambrosi. Vsakoletna razstava trofej je tudi priložnost za razmislek o spremembah v populaciji divjadi na Krasu. Kot znano se je v zadnjih letih na krških loviščih povečala populacija divjih prašičev, medtem ko postajajo že stalni gostje krških gozdov jeleni. Na doberdobskem Krasu se pa počasi veča število zlatih škalarov, ki še zlasti ponoči opozarjajo nase z značilnim tuljenjem.

GORICA - Razstavi kot poklon enajstim voditeljem tolminskega punta

»Ostanimo puntarji«

»Upornost naj nam bo v pomoč pri premagovanju izzivov, ki nam jih nalaga dolga kriza!« Tako poudarja tolminski župan Uroš Brežan ob tristoletnici obglasljena enajstih voditeljev tolminskega punta, ki so se jim v sredo v Gorici poklonili z odprtjem dveh razstav, in sicer v Kulturnem domu in v Kulturnem centru Lojze Bratuž.

Najprej so odprli razstavo v Kulturnem domu, kjer so na ogled ilustracije večjega formata znanega kobariškega slikarja Rudija Skočirja. Ilustracije prikazujejo življenje, napore in uporniški duh kmetov s Tolminskega, ki so iskali pravico pri oblasteh, a je niso našli. Takratne oblasti so delovalne še vedno na načelih fevdalizma in so z iskalci pravice grobo ravnale. Enajst kmetov je bilo brez milosti obglasljene na goriskačem Travniku. S temi ilustracijami je Skočir opremil tudi zadnjo izdajo romana Ivana Pregla Tolminci. Uvodoma je ravatelj doma Igor Komel prebral imena usmrčenih; to so bili Ivan Gradnik, Gregor Kobal, Lovre Kragelj, Martin Munih, Toni Pavšler, Miha Baloh, Jakob Velikonja, Jakob Gruden, Matija Podgornik, Valentín Lapanja in Andrej Laharnar. S pozdravnimi nagovori so se pred mikrofonom zvrstili predsednica centra Lojze Bratuž Franka Žkavec, goriški župan Ettore Romoli, tolminski župan Uroš Brežan in podpredsednica goriške pokrajine Mara Černic. Vsi so iz svojih zornih kotov pojavili sodelovanje, ki se iz leta v leto krepi in utrjuje prijateljstvo na meji. O razstavi in njenem namenu je spregovorila predstavnica Tolminskega muzeja Damjana Fortunat Črnilogar, ki je poudarila predvsem dejstvo, da se spomin na veliki punt z razstavama končuje prav v Gorici, ki jo takrat in tudi danes, ne glede na mejo, ljudje celotnega Posočja imajo za svoje naravno središče. Skočir pa je izrekel počasčenost, da so mu zaupali upodobitev tega pomembnega zgodovinskega dogodka.

Sledila je selitev v center Lojze Bratuž, kjer je bila na vrsti še ena razstava pod skupnim imenom Nad Gorico po pravico. Predstavitev se je pričela ob zlovesčih zvo-

Ob odprtju razstav v centru Lojze Bratuž (zgoraj in spodaj) in v Kulturnem domu (desno)

FOTO L.K. BUMBACA

kih bobna, ki močno spominjajo na prihod kaznjencev na morišče. Tokrat pa je Patrik Quaggiato z bobnom pospremil prihod skupine žensk in moškega s Tolminskega, ki so na prizorišče stopili v oblačilih izpred treh stoletij. Prisotne je pozdravila predsednica centra Franka Žgavec in orisala posmen prireditve, nakar je besedo prepustila predstavnicama Tolminskega muzeja, avtorici Karli Kofol in soavtorici Damjani Fortunat Črnilogar. Ob zgodovinski razlagi sta avtorici tudi povedali, da so v zadnjih letih prišli na novi dokumenti, ki so obogatili naše vedenje o kmečkih uporih. Med drugim tudi to, da sta bila dva od enajstih obtožencev usmrčena na zgornjem goriškem trgu (sedaj Trg Cavour), ostali pa na Travniku. Zelo lepo zasnovanja in prikazana razstava je razdeljena na tri dele: na življenje kmetov v Posočju, na življenje plemstva na Goriškem in na kmečke upore. Na koncu je bilo še povestano, da bo v soboto, 3. maja, ob 17. uri v cerkvi sv. Ignacija na Travniku maša zadušnica za usmrčene, ki jo bosta darovala goriški nadškof Carlo Redaelli in koprški škof Jurij Bizjak. Nastopili bodo združeni pevski zbori s Tržaškega, Goriškega in Tolminskega pod vodstvom dirigenta Marka Munih. Razstava v Kulturnem domu bo odprta do 25. maja, tista v centru Bratuž pa še en mesec več. (vip)

GORIŠKA - Ob 25. aprilu

Spominski shodi v mestu in vaseh

Na Goriškem se bodo danes zvrstili obeleževanja praznika osvoboditve in zmage nad nacifašizmom. Najbolj slovesno bo na Vrhu zaradi 40-letnice spomenika padlim v NOB.

Združenji VZPI-ANPI in AVL, SKGZ in združenje Krajevna skupnost Pevma, Oslavje in Stmaver bodo polagali vence danes ob 8.45 pred ploščo padlim in nato še k spomeniku taboričnikom pred železniško postajo v **Gorici**. Ob 9.15 bo tradicionalni spominski shod v **Pevni**. Ob 10. uri bo na vrsti **Podgora**, kjer se bo pred spomenikom padlim v NOB vaški sekcijski shod v Pevni. Ob 10.45 bo slovesnost ob spomeniku na trgu v **Štandrežu**; prireditelji so vaška sekcija VZPI-ANPI, društvo Oton Župančič in štandreška športna društva. Ob 10. uri vabi prefektura predstavnike mestnih oblasti in občane na Travnik v **Gorici**, kjer bo ob prisotnosti konjeniške brigade Pozzuolo dvig zastav. Ob 11.30 bo sledila komemoracija na goriškem glavnem pokopališču.

Občina Doberdob prireja danes ob 10. uri maš za padle v NOB v domači cerkvi, sledilo bo polaganje vencev k spomenikom: ob 10.45 v **Jamljah**, ob 10.55 na **Palkišču**, ob 11.05 na **Poljanah**. Ob 11.15 bo osrednja slovesnost pri spomeniku v Doberdobu.

Danes ob 10.40 bodo vence polagali v **Sovodnjah** (najprej pri spominski

plošči na cerkvi, takoj zatem pri spomeniku pred občino), ob 11.10 v **Rupi** in ob 11.25 na **Peči**. Zbirališče za današnje proslavljanje na **Vrhu** bo pred centrom Danica, od koder se bodo udeleženci ob 11.45 odpravili k spomeniku. Zaradi letosnjega jubileja bo v centru Danica sledila družabnost.

V **Ronkah** bo danes ob 9. uri maša v cerkvi sv. Lovrenca, ob 9.45 bo izpred občinske palače startal sprevod, sledilo bo polaganje vencev pri spomenikih. Ob 10.30 bo svečanost na trgu pred knjižnico; sodelovali bodo tudi učenci nižjih srednjih šol iz Ronk in Doberdoba. V **Tržiču** bodo ob 9. uri položili venc k obeležju na Trgu Unità; ob 9.30 se bodo zbrali na Trgu Aldo Moro pred bolnišnico San Polo, od koder bo sprevod krenil do pokopališča v Ulici XXIV Maggio.

Spominski shod bo danes tudi v **Krminu**: ob 10. uri bo zbirališče na Trgu XXIV Maggio, od koder se bodo ljudje s spremstvom godbe napotili na Trg Libertà. Ob 11.15 bo poklon še na krminskem pokopališču.

V **Zagraju** se bodo danes ob 10.30 zbrali pred županstvom, sledilo bo polaganje vencev v Zagaju in Zdravčinah. Ob 11. uri bo maša v cerkvi sv. Martina, ob 11.45 pa se bo na osrednji ceremoniji na trgu v Zagaju pridružila delegacija iz Branika.

TRŽIČ - Pred ladjedelnico spomin na 503 padle delavce

»Bella ciao« za uvod

»Himne odporniškega gibanja se je treba učiti v šoli, ne pa prepovedati njenega prepevanja«

Na včerajšnji svečanosti pred vhodom v tržiško ladjedelnico

FOTO C.V.

S petjem partizanske pesmi »Bella ciao« se je včeraj v Tržiču začela slovesnost pred spomenikom, ki je posvečen 503 padlim slovenskim in italijanskim partizanom in antifašistov iz tamkajšnje ladjedelnice.

»Namenoma se je svečanost začela s petjem himne italijanskega odporniškega gibanja, saj smo v enotnem sindikalnem predstavništvu in v antifašističnem odboju iz ladjedelnice prepričani, da bi se moralni v šolah učiti pesmi "Bella ciao", nikakor pa ne bi smeli prepovedovati njenega prepevanja,« je v imenu prirediteljev včerajšnje proslave poudaril sindikalrist Moreno Luxich, ki se je v udovnem nagovoru obregnil ob nedavne dogodke v Pordenonu, kjer je tamkajšnji prefekt prepovedal in

nato pod pritiskom javnosti spet dovolil prepevanje pesmi »Bella ciao« na današnji osrednji pordenonski slovesnosti ob dnevnu zmage nad nacifašizmom.

Luxich je tudi opozoril, da vodstvo ladjedelnice za udeležbo na proslavi ni izdal polurnega dovoljenja delavcem izmen, saj ni hotelo prekiniti proizvodnega procesa. »Delavci se s to odločitvijo niso strinjali in so se vseeno udeležili svečanosti. Iz tega bi se moralno vodstvo tovarne naučiti, da je treba tradicije spoštovati. S tega mesta so se 503 delavci odpravili v boj za svobodo in za kruh, zaradi tega je danes prav, da se zaposleni v ladjedelnici poklonijo njihovemu spominu,« je dejal Luxich in spomnil tržiškega delavskega duhovnika

Gilda, ki je umrl pred nekaj meseci in je vedno stal ob strani delavcem.

Po blagoslovu, ki ga je podelil duhovnik Renzo Boscarol, sta spregovorila tržiški podžupan Omar Greco in pokrajinska odbornica Ilaria Cecot. V imenu zvezze VZPI-ANPI je prisotne nagovoril njen pokrajinski predsednik Paolo Padovan, ki je opozoril, da se bližajo evropske volitve, na katerih se je treba odločiti za Evropo narodov in pravic. Besedo sta imela še Paolo Stanic v imenu antifašističnega odbora iz tržiške ladjedelnice in Guglielmo Loy iz državnega tajništva sindikata UIL, ki je poddaril, da je treba ljudem zagotaviti dobrojeme plače in pokojnine, saj mora družba temeljiti na večji solidarnosti.

Praznik frtalje v Rupi

V Rupi bo danes popoldne tradicionalni Praznik frtalje, ki ga vsako leto obišče veliko ljudi tudi po zaslugu njegovih gostoljubnih prirediteljev - Prosvetnega društva Rupa-Peč. Na prireditvenem prostoru bo ob 16.30 nastop otroških pevskih zborov, sledilo bo voilno soočenje, pod večer bo ples, za glasbo bosta poskrbela Ivo in Marijan. Poleg jedi na žaru bodo domačini stregli tipično zeliščno frtaljo.

Plesni mozaik odpade

Zaradi neugodne vremenske napovedi je odpovedana jutrišnja prireditve Plesni mozaik, ki bi se moralna odvijati na Trgu Evrope - Transalpini v počastitev desete obletnice vstopa Slovenije v Evropsko unijo. Odložena je na soboto, 10. maja, ob 16. uri. (km)

V Gorici pridihi Abrucev

V Kulturnem domu v Gorici bo jutri ob 19.30 praznik ob 25-letnici ustanovitve združenja Abruzzesi e Molisani. Pela bosta zpora Piana del Cavaliere iz L'Aquile in Monte Sabotino iz Gorice.

Groza sveta za sladokusce

V novogoriškem Kulturnem domu bosta drevi ob 20.15 na pesniško-tolkaškem večeru »Horror mundi / Groza sveta« nastopila Svetlana Makarovič in Zlatko Kaučič. Obeta se večer za sladokusce in ljubitelje performansa, ki govorijo o slabih semenih, človeški bedi, brezizhodnosti, pohlep, hudobiji, skratka o vsem slabem, kar obrača svet. Vstopnina znaša 14 evrov. (km)

Zaprt pogrebni urad

V Tržiču bo jutri zaprt občinski pogrebni urad, ki ne bo zagotavljal niti pogrebnih prevozov. Dostop na tržiško pokopališče bo vsekakor omogočen vozilom zasebnih podjetij.

Še samo jutri »Samote«

V državni knjižnici v Gorici bo še jutri na ogled razstava likovnih del Franca Morandi z naslovom »Solitudini«. Galerija je odprta med 10.30 in 13.30.

GORICA - Harlem Globetrottersi

Športna hala bo polna kot v zlatih košarkarskih časih

Športni spektakel bo prvega maja, dan prej bo o košarki govor v Krminu

Gorica nestrpno čaka na nastop Harlem Globetrottersov, najbolj prepoznavne košarkarsko-spektakularne skupine na svetu. Ameriški igralci, ki so širiši javnosti poznani zaradi svojih košarkarskih spretnosti in po zaslugu dobrodelnih akcij, bodo nastopili v goriškem PalaBigotu v četrtek, 1. maja, ob 18.30.

Gorica je peta izmed osmiljitalijanskih mest, ki jih bodo ameriški košarkarji obiskali med letošnjo turnejo; po Gorici bodo na vrsti še Bari, Avellino, Arconca, Jesolo, Varese, Cantù in Vigevano. Kot zanimivost naj dodamo, da je v preteklosti ekipa Harlem Globetrotters nastopila tudi pred papežem Janezom XXIII. (leta 1959) in Janezom Pavlom II. (leta 1986), katerih kanonizacija bo potekala v nedeljo. »Zahvaljujem se ekipi Harlem Globetrotters, ker je med etape italijanske turjeve vključila Gorico. Končno bo naša športna palaca ponovno gostila velik športni dogodek, na katerem pričakujemo od 4.000 do 5.000 ljudi,« je na včerajšnji predstavitev tekme poudaril župan Ettore Romoli in napovedal, da bo občina darovala 50 vstopnic družinam v stiski. Spregovorila sta tudi Matteo Zanini, podpredsednik združenja All In Sport, in Diego Falzari, predsednik društva Ardit, ki upravlja dvorano PalaBigot. V središču pozornosti pa je bil igralec Globetrottersov Saul »Flip« White, ki se je ekipi pridružil pred tremi leti povsem naključno, saj so njegove spretnosti opazili po zaslugu videoposnetka na YouTubu. White pa ni le »showman«, saj je med igranjem na univerzitetnem prvenstvu dosegel v povprečju 18 točk in 11 skokov na tekmo. Med dvouravnim goriškim spektakлом bo z Globetrotterji nastopila tudi Sweet J. Ekworamadu, očarljiva košarkašica nigerijskih korenin.

Goriška bo v ospredju košarkarske pozornosti tudi 30. aprila in 2. maja. Včerajšnje predstavitev v Gorici se je namreč udeležil tudi župan Krmina Luciano Patat, ki je vse povabil na tradicionalno prireditve »Goal a Grappoli«, ki ima letos dodaten naziv »... va a canestro!«. V Krminu bodo namreč prišli številni košarkarski igralci in strokovnjaki iz Italije. V sredo, 30. aprila, ob 18. uri bo okrogla miza o komunikaciji znotraj košar-

karskega in nogometnega sveta, med katero bodo spregovorili Bruno Pizzul, Roberto Degrassi in Bernardo Cattarinussi, ob 19. uri pa bo sledil pogovor med dvema izmed največjih športnih novinarjev: o košarki bosta razpravljala Sergio Tavčar (TV Koper-Capodistria) in Federico Buffa (SkySport). V petek, 2. maja, bodo spregovorili trener italijanske reprezentance Simone Pianigiani, košarkarska legenda Dino Meneghin ter nekdanja reprezentanta Michele Mian in Walter Magnifico. »S takšnimi pobudami želimo oživiti v Goričah ljubezen za košarko. Trenutno je ta šport v krizi, vemo pa, da je v preteklosti naš teritorij živel za košarko,« je zaključil župan.

Vstopnice za nastop ekipe Harlem Globetrotters je mogoče kupiti na spletnih straneh www.ticketone.it in www.vivaticket.it ali v deželnih prodajalnah (cenama od 20,20 evrov do 89,60 evrov), poust bodo lahko koristile skupine in društva. Podrobnejše informacije so na voljo na telefonskih številkah 02-30063306 ali na 3661961503.

Albert Voncina

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
TRAMONTANA, Ul. Crispi 23, tel. 0481-533349.

DEŽURNA LEKARNA V SOVODNJAH
ROJEC, Prvomajska ul. 32, tel. 0481-882578.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
STACUL, Ul. F. di Manzano 6, tel. 0481-60140.

DEŽURNA LEKARNA V FOLJANU
DI MARINO, Ul. Bersaglieri 2, tel. 0481-489174.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
REDENTORE (Ternoviz), Ul. IX Giugno 36, tel. 0481-410340.

Koncerti

DEKLISKA VOKALNA SKUPINA BODEČA NEŽA bo v soboto, 26. aprila, ob 20.30 v palači Attems Petzenstein v Gorici predstavila svojo novo zgoščenko z naslovom »Čas-Tempo-Time«. O novem podvigu Bodeče Neže bo pred publiko spregovorila muzikologinja Rossana Paliaga.

Gledališče

V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU NOVA GORICA: danes, 25. aprila, ob 12.15 »Postani obcestna svetilka« (Srečko Kosovel); ob 18.00 umetniško dokumentarni film »Sodba kulturi o delovanju Amaterskega

NOVA GORICA - Deveti festival vrtnic

Izbrali bodo najlepšo

Pričakujejo pet tisoč obiskovalcev - V mestu že raste okrog deset tisoč vrtnic - Letošnja novost tudi rožni sirup

Okrug pet tisoč obiskovalcev pričakuje organizatorji na letošnjem, devetem festivalu vrtnic, ki v ospredje postavlja simbol Nove Gorice. V mestu, kjer so pred leti sprejeli zavezo, da bodo, kjer je le mogoče, sadili vrtnice, že raste okrog deset tisoč primerkov teh rož. Da so te primerne celo za uživanje, da so lahko tudi iztočica za umetniško ustvarjanje in da njihov vonj blagodejno vpliva na duha, se bodo lahko obiskovalci prepričali na dogodkih, ki se bodo od danes vrstili vse do konca maja.

»Glavnina programa s strokovnimi ogledi zbirke burbonk na Kostanjevici, rožnih nasadov v mestu, delavnicami, večerom med burbonkami ... ostaja enaka kot prejšnja leta. Letos pa smo programu dodali še nekaj novosti,« napoveduje Katja Kogej, predsednica Goriškega društva ljubiteljev vrtnic, ki s podporo Hita in mestne občine vsako leto organizira festival.

Letošnja novost bo izbor najlepše vrtnice festivala, kot je to v navadi na nekaterih drugih podobnih prireditvah po svetu. Vrtnice, ki naj bodo na 20 centimetrov dolgem peciju, zavitem v mokro papirnatno brisačo, in z

vsaj tremi etažami listov, bo strokovna komisija omenjenega društva sprejerala 16. maja do 12. ure v avli Eda centra. Komisija bo ocenjevala dve kategoriji vrtnic: velikocvetne in mnogocvetne vrtnice. Kot pretekla leta pa bodo v okviru festivala tudi letos izbrali najlepšo burbonko in nasad vrtnic v mestu.

Glavna atrakcija festivala bodo tudi tokrat burbonke na Kostanjevici nad Novo Gorico. V času festivala bo tamkajšnja zbirka burbonk na ogled vsak dan od 9. do 17. ure. Od danes do 4. maja bodo ob 11. uri na voljo vodení ogledi. Rožne nasade v mestu si bo pod strokovnim vodstvom moč ogledati v nedeljo, 11. maja, zbirališče je ob 10. uri pod arakadami mestne hiše.

V programu je napovedanih tudi več delavnic in predavanj, razstav in ex-tempore. Letošnji večer med burbonkami bo na sprednu v torek, 13. maja ob 19. uri na vrtu samostana na Kostanjevici. Dogodek bo oplemenil pihalni orkester Slowind. Kot vsako leto bodo v času festivala v restavracijah Sabotin v Solkanu in Lipa v Šempetu na voljo meniji z vrtnicami, v Perli pa domać sladoled z vrtnicami.

»Letošnja novost, ki prihaja iz galenskega laboratorija Goriških lekarn, je Rožni sirup, s katerim je moč oplemeniti okus tudi domaćih kulinaričnih mojstrovin,« dodaja Kogejeva. V društvu ljubiteljev vrtnic, ki šteje dobrih 120 članov, se veselijo tudi novice, da je vrt Lucia Viatorija v Pevmi znova odprt za javnost. (km)

CENTER GRADINA

Pohoda, pokušnja specialitet in koncert

Ob 15-letnici pevskega zborna Le voci della foresta, ki ga sestavljajo pevci iz vrst gozdnih čuvajev iz dežele FJK, ter v sodelovanju z zadružno Rogos in pevskim zborom Monte Sabotino iz Gorice bo v nedeljo na Gradini druženje z bogatim sporedom. Na voljo bosta dva pohoda. Prvi bo kar zahteven, saj predvideva pet ur in pol hoje. Vodil ga bo poznavalec Krasa Mitja Jurčen, ki bo udeležence pospremil z Gradine mimo Hiše Cadorna in Dobrodoškega jezera na Črno Gričo in do centra Konver na Prelošnem jezeru, kjer bo postanek z malico. Odhod bo ob 8.30, vrnitev na Gradino pa okrog 14. ure. Start krajskega pohoda bo ob 11. uri z Gradine, vrnitev ob 14. uri. Kosilo bo pravil center Gradina (zanj bo treba odštetiti 15 evrov).

Čestitke

SAVI in PEPIJU ob 50-letnici poroke: Po cesti ljubezni hodita še naprej in rada imejta se kot doslej, želim pa vama vsi, da vajina ljubezen zdrži do konca vajinih dni - Rozina, Vilko in Ana z družinami.

Danes SAVA in PEPE v Dobrobu zlato poroko slavita. Vse najboljše za tako pomemben jubilej jima cestitajo vsi najdražji.

Obvestila

ŠKD KREMENJAK prireja tekmovanje v najslajši torti in najboljših piškotih ob prilikah dvigovanja mlajšev v sredo, 30. aprila. Slaščice sprejemajo v večnamenskem centru v Jamljah od 20. do 21. ure. Vsakdo lahko prinese le eno vrsto slaščice.

V NARAVNEM REZERVATU CENTRA GRADINA v Dobrodobu bo 27. aprila ob 10. ure dalje potekal laboratorij za otroke od 6. leta starosti na temo obnovljivih energetskih virov; obvezna prijava po tel. 333-4056800.

ZDruženje CERVENIH PEVSKIH ZBOROV - GORICA sporoča vsem, ki

so se prijavili na natečaj za slovensko peto mašo ob 40. letnici ustanovitve Združenja, da iz organizacijskih razlogov bo strokovna komisija določila dobitnika nagrade in eventualnih posebnih priznanj najkasneje do 30. aprila. Rezultate bo komisija odpislala avtorjem do vključno 15. maja. Sodelujočim se organizatorji zahvaljujejo za poslano delo in se obenem oproščajo za zamudo.

UPOKOJENCI CISL za Gorico, Moš, Števerjan in Sovodnje prirejajo praznik včlanjevanja v gostilni Korsič v Števerjanu v soboto, 17. maja; informacije in vpisovanje na sedežu v Ul. Manzoni 5 v Gorici ali po tel. 0481-533321 od ponedeljka do petka.

Izleti

SPDG priredi v nedeljo, 27. aprila, izlet v Tersko dolino z ogledom jame v Zavarhu (Grotte di Villanova) in etnološke zbirke v Bardu. Ogled jame (turisticni del) traja približno pol drugo uro; informacije in prijave po tel. 0481-882079 v opoldanskem času (Vlado).

Prevoz z lastnimi sredstvi, ob zadostnem številu prijav prevoz z minibusom.

KD BRISKI GRIC prireja 1. maja tradicionalni pohod, ki bo potekal po krajih znanih iz prve svetovne vojne. Start bo ob 6. uri z Bukovja, kamor se bodo udeleženci vrnili okrog 17. ure. Zaželeno je prijava; informacije po tel. 0481-884226 (Silvan).

KRUT obvešča člane, da se zaključuje vpisovanje za skupinsko bivanje v Talsko Strunjan od 11. do 21. maja z individualno prilagojenim paketom za zdravje oziroma dobro počutje.

Predstavitev knjige »Padle maske« prof. Zdenka Roterja bo vodila mag. Darinka Kozinc.

MESTNA OBČINA NOVA GORICA in Kulturno prosvetno društvo Lipa Šempas vabita v soboto, 26. aprila 2014, ob 20. uri v Kulturnem domu v Šempasu na 8. tradicionalno srečanje slovenskih kulturnih društev iz zamejstva v počastitev dneva upora proti okupatorju z naslovom »Domovina je ljubezen«.

V CENTRU MARE PENSANTE v parku Basaglia (Ul. Vittorio Veneto 174) v Gorici bo v sklopu niza »Linea di Sconfine« v pondeljek, 28. aprila, med 16.30 in 18. uro srečanje na temo koncentracije skozi gibanja metodice Feldenkrais, vodi Laura Cavalli.

GORIŠKI MUZEJ NOVA GORICA vabi na muzejski torkov večer posvečen dnevu upora proti okupatorju v gradu Kromberk v torek, 29. aprila, ob 20. uri. Predstavitev knjige »Padle maske« prof. Zdenka Roterja bo vodila mag. Darinka Kozinc.

KULTURNI CENTER LOJZE BRATUŽ, Združenje cerkvenih pevskih zborov in Zveza slovenske katoliške prosvete vabijo na slovesnost podelitev 10. Priznanja Kazimir Humar goriški skupnosti Marijinih sester Čudodelne Svetinje ob 70-letnici prihoda sester v Gorico in 50-letnici Doma Marije Kraljice v petek, 9. maja, ob 19. uri v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici. Na slovesnosti bodo sodelovali otroški pevski zbor SCGV Emil Komel iz Gorice z zborovodkinjo Damijano Čevdek Jug, nagovor bo imela Lojza Bratuž, utemeljitev priznanja bo prebrala Monica Quaggiato.

DIJAŠKI DOM SIMON GREGORČIČ v Gorici prireja muzikal »Brillantina-Grease« v petek, 30. maja, ob 19. uri v veliki dvorani Kulturnega doma.

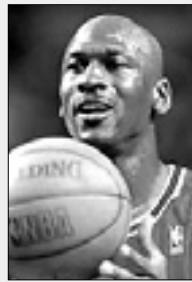
Prireditve

RUSKI NARODNI ANSAMBL KALINKA bo nastopil v Kulturnem domu v Gorici v četrtek, 8. maja, ob 20.30. Pri blagajni Kulturnega doma (Ul. Brass 20, tel. 0481-33288; info@kulturnidom.it) poteka predprodaja vstopnic.

BRDA IN VINO: tradicionalna vinska prireditve bo potekala v soboto, 26. aprila, od 12. do 20. ure v Šmartnem; organizirane so vodene degustacije briških vinjarjev z obeli strani meje, stokovna predavanja o vinski tematiki, kulinariki, oljnemu olju, delavnice in odlična gastronomská ponudba. Več na www.brda.si ali na tic@obcina-brda.si.

Mali oglasi

V ŠTANDREŽU, Ul. Matajur 11, predamo kmečko hišo z velikim dvoriščem; tel. 0481-882112.

Jordan je še vedno najbolj priljubljen

NEW YORK - Legendarni košarkar Michael Jordan, ki je zadnjo tekmo v severnoameriški ligi NBA odigral pred 11 leti, je po anketi revije Sports Business Journal še naprej najbolj priljubljen športnik v Združenih državah Amerike. Enainpetdesetletni Jordan je zdaj lastnik ekipe Charlotte Bobcats, zahvaljujoč dobri prodaji športnih copat z njegovim logom ter drugih artiklov pa je postal milijarder. Na lestvici je prehitel igralca ameriškega nogometnika Manninga, košarkarja LeBrona Jamesa in golista Woodsa.

»Nole« bo kmalu postal oče

ATENE - Najboljši srbski teniški igralec Novak Đoković, drugi igralec sveta, je sporočil, da bo kmalu postal oče. Njegova zaročenka Jelena Ristić je nameča naseča (poleti se bosta poročila). »Drami moji prijatelji, z mano ste preziveli številne lepe in tudi težke trenutke v karieri. Zdaj sem najsrečnejši, saj mi zdravje dobro služi, imam ljubezen, z Jeleno pa pričakujeva novega člena družine,« je priljubljeni Nole, ki te dni z zaročenko uživa v Atenah, zapisal na Twitterju in Facebooku.

NOGOMET - Prvi polfinalni tekmi evropske lige

Juventus še ni odpisan

Črno-beli so na lizbonskem stadionu Luz izgubili z 2:1 - Sevilla v španskem derbyju boljša od Valencie

Napadalec
Juventusa Carlos
Tevéz (v ozadju
nogometna Benfica
Ezequiel Garay) je v
Lizboni poskrbel za
trenutno
izenačenje

ANS

LIZBONA - Na včerajšnjih prvih polfinalnih tekma evropske lige so zmagali nogometni portugalski Benfice in španske Seville. Zasedba iz Lizbone je na domaćem igrišču ugnala turinski Juventus z 2:1 (1:0), andaluzijska ekipa pa je bila boljša od Valencije z 2:0 (sodil je Koprčan Damir Skomina). Obračun portugalskega in bržkone tudi italijanskega prvaka na lizbonskem stadionu Luz se je začel sanjsko za domačo ekipo, saj je že v drugi minutni povedla z 1:0. Za delirij navdušenja domačih privržencev je poskrbel Argentinec Ezequiel Garay, ki je po kotonu najvišje skočil in premagal nemškega vratarja Gianluigija Buffona. V nadaljevanju obračuna v portugalskem glavnem mestu, kjer domači trener Jorge Jesus

slovenskega vratarja Jana Oblaka ni uvrstil v začetno postavo, delegat pa je bil Dane Jošt, se je odvijal izenačen boj, do konca polčasa pa sta mreži ostali nedotaknjeni. V drugi polovici tekme so bili v rahli pobodi gosti, ki so izenačujoči gol dosegli v 73. minutu, ko je Argentinec Carlos Tevez v kazenskem prostoru preigral dva domaća nogometnika in nato po strelu po tleh ukalil še čuvaja mreže Arturja. A izbranci Antonia Conteja so dobrih deset minut pozneje prejeli drugi gol, po lepi in kombinirani akciji jim ga je po natančnem in močnem strelu zabil Brazilec Lima.

Povratni tekmi bosta 1. maja v Turinu oziroma Valencii, finale pa 14. maja na stadionu Juventusa.

HOKEJ NA LEDU - »Risi« boljši od Ukrajine Odločilna bo tekma proti Avstriji

SEUL - Slovenska hokejska reprezentanca je v tekmi 4. kroga svetovnega prvenstva divizije I (skupina A) v Južni Koreji dosegla tretjo zmago. Slovenci so s 5:3 (2:0, 0:2, 3:1) premagali Ukrajino. Koreci so se po porazu z Japonsko s 4:2 že poslovili od tega kakovostnega razreda. Avstrija je premagala Madžarsko pod daljšku s 5:4. Na lestvici je prva Avstrija, edina še neporažena ekipa, z desetimi točkami. Slovenija in Japonska jih imata po devet, vendar imajo Japonci prednost pred Slovenijo, ker so dobili medsebojno tekmo. Te tri ekipe imajo edine še možnosti za napredovanje med elito, kamor bosta napredovali prvouvrščeni ekipi. Odločil bo zadnji jutrišnji krog, v katerem se bo bosta Slovenija in Avstrija pomerili med sabo, Japonska pa bo igrala z Madžarsko.

Danes bo na SP drugi prost dan.

Kopitar med nominiranci za nagrado Selke

NEW YORK - Slovenski hokejski zvezdnik Anže Kopitar je eden od trojice finalistov za nagrado Selke v severnoameriški ligi NHL. Gre za nagrado, ki jo novinarji vsako sezono podelijo napadalcu, ki se najbolje znajde tudi v obrambnih nalogah. Kopitar, član moštva Los Angeles Kings, je za nagrado nominiran prvič v karieri. Ob Kopitarju sta med nominiranci še Patrice Bergeron (Boston Bruins) ter Jonathan Toews (Chicago Blackhawks). Dobitnik nagrade za sezono 2013/14 bo znan 24. junija na slovesnosti v Las Vegasu.

NHL, PLAY-OFF - V končnici lige NHL so hokejisti v Severni Ameriki odigrali tri tekme. Na vseh dvobojih, med Dallasom in Anaheimom, Columbusom in Pittsburghom ter Chicagom in St. Louisom, je izid v zmaghah zdaj izenačen na 2:2. Kopitarjev Los Angeles je danes ponoči igral četrto tekmo proti San Joseu, ki je v zmaghah vodil s 3:0.

NOGOMET - UEFA Platini grozi tudi velikim klubom

NYON - Nogometni klubi, ki se ne držijo finančnih pravil Evropske nogometne zvezze, bodo kaznovani, je napovedal predsednik krovne nogometne zvezze stare celine Michel Platini. Ob tem je dodal, da ne bodo gledali na poreklo in velikost klubov - če bodo ugotovili nepravilnosti, bodo kazni doletele tudi nogometne velikane. Po nekaterih poročilih naj bi bila med klubi, ki jim Uefa namenja posebno pozornost pri pregledu financ, tudi Manchester City in Paris St. Germain.

KOŠARKA - Liga ABA Cibona prvi finalist

LIGA ABA - Košarkarji zagrebške Cibone so se uvrstili v finale regionalne lige ABA, potem ko so v prvem polfinalnem srečanju turnirja zaključne četverice v Beogradu premagali beograjsko Crveno zvezdo s 75:70. S tem so si tudi že zagotovili uvrstitev v evroligo za naslednjo sezono. Finale bo na sporednu v nedeljo ob 20. uri. V drugem polfinalu se bosta danes pomerili branilec naslova Partizan in zagrebška Cedevita.

43 TOČK ALDRIDGEJA - Košarkarji v severnoameriški ligi NBA so odigrali tri tekme v prvem krogu končnice. Dosežek večera je naredil LaMarcus Aldridge, ki je s 43 točkami prispeval levji delež k zmagi Portlanda proti Houstonu s 112:105, Portland zdaj vodi z 2:0 v zmagah.

ODOBOJKA - Na prvi tekmi finala končnice za državni naslov je Macerata s 3:2 (18:25, 25:21, 23:25, 25:16, 15:9) premagala Perugio. Druga tekma bo v nedeljo v Perugi.

NOGOMET - A-liga: danes 20.45 Roma - Milan; jutri 18.00 Bologna - Fiorentina, 20.45 Inter - Napoli. V 1. slovenski nogometni ligi bo Koper jutri na domači Bonifiki ob 20.05 gostil Maribor.

146. DERBI - Jutri bo v Beogradu 146. derbi med nogometnima ekipama Crveno zvezdo, ki jo vodi slovenski trener Slaviša Stojanović in je prva na lestvici, in Partizanom.

JADRANJE - Svetovni pokal v Hyeresu v Franciji

»Pozitiven dank«

Včeraj sta izboljšala uvrstitev - Skupno sta 25., najboljša med »azzurri«

HYERES – Predzadnji dan v zlati skupini v jadralnem svetovnem pokalu v olimpijskih razredih v francoškem Hyeresu je bil za jadralca JK Čupa ter italijanska reprezentanta Simona Sivitz Koštuta in Jaša Farneti pozitiven. V dveh plovih, ki ju je 41 posadki v razredu 470 opravilo pozno zaredi šibkega vetra, sta Čupina jadralca dosegla 24. in 7. mesto. »V prvem plovu sva začela dobro, nato je veter spremenil smer in sva prvo bojo obračala kot zadnja. Do ciljne črte sva nato nadoknadiла in sva se uvrstila na 24. mesto. V drugem plovu sva jadrala veliko bolje. Po prvi boji sva bila 10., nato pa sva nadoknadiла še tri mesta. Končala sva na 7. mestu,« je po včerajšnjih regatnih ocenil krmar Sivitz Koštuta. Na lestvici je posadka sesljanske Čupe pridobila kar nekaj mest. Tržaška dvojica je pred današnjima zadnjima plovoma 25. Ker sta bila včeraj Italijana Giulio Desiderato in Andrea Trani šele 38. in 36. sta zdrknila na 30. mesto. Sivitz Koštuta in Farneti sta tako pred zadnjim dnevom regat prva od »azzurrov«. Na lestvici še naprej vodita olimpijska prvaka iz Londona 2012, Australičan Mathew Belcher in William Ryan, ki sta včeraj osvojila 1. in 9. mesto.

Jadralca Čupe in
italijanska
reprezentanta
flokist Jaš Farneti
ter krmar Simon
Sivitz Koštuta

sto. Druga sta Francoza, tretja pa Grka. V ženski različici razreda 470 sta Slovenki Tina Mrak in Veronika Macarol pridobili še eno mesto. Včeraj sta osvojili 5. in 14. mesto. Skupno sta torej 11. Na lestvici vodita Novozelandki. Slovenski jadralec Gašper Vinčec,

ki tekmuje v olimpijskem razredu finn, je včeraj osvojil drugo in šesto mesto ter v skupni razvrsttvosti napredoval na 11. mesto. Na Azurni obali nastopa tudi Jan Luka Želko. V razredu laser je že zavrlil vse možnosti za visoko uvrstitev, saj je trenutno na 72. mestu.

NOGOMET - Trofeja narodov in Rocco

Svetovni talenti v FJK V Sovodnjah Zda - Mehika

V Gradišču okrogla miza o mladinskem nogometu

Danes ob 11. uri bo v Gradišču (vnoteka La Serenissima, Ul. Battisti 30) okrogla miza »Identifikacija, selekcija, rast talenta ... in še veliko drugega«, ki jo organizira deželni CONI, mladinski sektor FIGC in Združenje trenerjev AIAC.

KONJSKI ŠPORTI

V Lipici se bo danes začela tekmovalna sezona

Športna tekmovanja v letu 2014 se začenjajo tudi v kobilarni Lipica, kjer bodo od nedelje gostili tekmo pokala Alpe-Adria v desremnem jahanju. Za tekmovanje je prijavljenih 70 tekmovalcev iz Italije, Avstrije, Hrvaške in Slovenije. Tekmovalno dogajanje na lipiškem hipodromu se bo vse tri dni začelo predvidoma ob 8. uri z nastopi v najlažji kategoriji A/L in se nadaljevalo z nastopi v zahtevnejših kategorijah, namenjenih bolj izkušenim jahačem z bolje pripravljenimi konji. Naslednje veliko in pomembno tekmovanje v Kobilarni Lipica se bo začelo že 23. maja - mednarodno tekmovanje v desremnem jahanju CDI, ki steje tudi kot kvalifikacijsko tekmovanje za svetovni pokal.

ODBOJKA - 1. moška divizija

Odbojkarji Olympie Terpin napredovali v deželno D-ligo

Nasprotnik (ekipa Polisportiva Prevenire) se ni predstavil na igrišče. Odbojkarji Olympie Terpin so tako zmagali brez boja 3:0 in so iz prve moške divizije, kot drugi na lestvici, napredovali v deželno D-ligo. »Pričakovali smo, da bomo nasprotnika premagali na igrišču in šele nato slavili napredovanje v višjo ligo. Vse je bilo pripravljeno. Ko se gostje, ki so imeli številne odstopnosti zaradi bolezni, niso predstavili v telovadnici, smo bili precej presenečeni in praznik je bil nekoliko grenak. Vseeno smo se veselili, saj smo med sezono dokazali, da sodimo v višjo ligo. Čestitati moram vse fantom, ki so bili resni in so se maksimalno potrudili,« je izjavil športni vodja goriške Olympie Andrej Vogrič, ki še ne razmišlja, kako in kaj v prihodnji sezoni: »Vse bo odvisno, kako se bo razpletlo v deželni C-ligi oziroma, ali nam bo uspela napredovati v državno B2-ligo. Idealno bi bilo, da bi imeli - kot projekt združenih ekip Olympie, Vala in Soče - v prihodnji sezoni na razpolago tri ekipe v treh različnih ligah: B2-, deželni C- (obstaja namreč možnost repasaža) in D-ligi. Vsekakor bomo o tem vsi skupaj govorili polovico maja, ko bo konec vseh prvenstev. Pogovorili se bomo tudi s fanti, ki so napredovali v D-ligo. Prav oni bodo namreč imeli prednost igranja v višji ligi, saj so si jo izborili na igrišču.«

Olympia Terpin: Pedro Boschini, Edoardo Caprara, Andrej Černic, Mitja Černic, Mitja Čevdek, Matja Cotič, Antonio Crobe, Andrej Ferfolja, Manuel Frandoli, Daniel Hlede, Jurij Hlede, Ivan Komjanc, Robert Mucci, Diego Polesel, Matej Štekar, trener Andrej Terpin, spremjevalec Martin Komjanc.

NAŠ POGOVOR - Matija Jogan o zgodnji specializaciji, športni ponudbi pri nas in drugo

Učitelj, trener in predvsem oče

»Kvaliteta vadbe in voditelja pomembnejša od tega, v katerem jeziku poteka vadba. Marsikdo se s tem ne bo strinjal, ampak realnost je taka«

O vprašanju zgodnje specializacije, o športni ponudbi pri nas in o tem, kako naj bi kljubovali osipu najstnikov v športnih društvih smo se pogovorili s košarkarskim trenerjem, osnovnošolskim učiteljem in očetom Matijom Joganom.

Imate tri vloge: ste učitelj, trener in tudi oče. Če se osredotočimo izključno na športno sfero, katera od treh vlog je najtežja?

Biti starš, nedvomno, dandas pa tudi vloga trenerja ni enostavna. Ker je med mladostniki veliko dinamik, jih moraš kot trener v kratkem času razumeti in obvladati. Učitelj v osnovni šoli pa se nasprotno ukvarja z mlajšimi otroki, proces traja dlje časa, šola je obvezna, tudi okolje je bolj mirno kot v telovadnici.

Poznate vse tri realnosti. Ali imajo starši dovolj informacij o športni ponudbi pri nas?

Da. Veliko vedo tudi o italijanskih klubih. Opažam, da tudi slovenski starši niso več pozorni izključno na to, ali je društvo slovensko ali italijansko. Gledajo predvsem na kakovost vadbe. S tem se tudi sam strinjam.

Torej je kvaliteta vadbe in voditelja pomembnejša od tega, v katerem jeziku poteka vadba ...

Tako. Marsikdo se s tem ne bo strinjal, a realnost je taka. Če sta slovenski in italijanski klub na isti ravni, potem bodo vpisali otroka v slovensko društvo, sicer pa bo prevladala kvaliteta. Vsekakor mislim, da so slovenska društva to razumela in so se v zadnjih letih prilagodila temu trendu. Vaditelji in trenerji so na dobrì ravni, to pa ni vedno in povsod pravilo.

Se pred leti so klubi vstopali v sole in tako zbirali bazo za svoje delovanje. Tega je na Tržaškem manj, na Goriškem pa se uveljavlja predvsem nogometno društvo Sovodnje. To je hkrati propaganda in zgodnja specializacija, se strinjate?

Propaganda gotovo, ali je to tudi zgodnja specializacija, pa je odvisno od profesionalnosti vaditelja. Ni nujno, da bodo otroci v šoli pod vodstvom vaditelja minibasketa eno uro igrali minikšarko. Vsi vaditelji vedo, da je pomembna tudi splošna telovadba in to izvajajo. To velja prav gotovo tudi pri drugih športnih panogah.

Kateri struji pa sledite vi? Zgodnja specializacija da ali ne?

Menim, da morajo otroci do osmega leta starosti splošno telovaditi dva - do trikrat na teden po uro. Vendar sem zagonovnik splošne telovadbe na višjem nivoju, kar pomeni vadba, ki vključuje tudi osnove akrobatike, športne gimnasti-

ke... Skratka taká splošna telovadba, ki je pri naših društvih še nismo in pri nas nismo niti specialistov, ki bi jo vodili. V Trstu je to, kar sam smatram za pravo pot, usmerjena samo Artistica '81, pri nas pa je morda profesorica športne vzgoje Petra Križmančič ena izmed redkih, ki bi lahko izvajala tak tip vadbe.

Zakaj je po vašem mnenju tako pomembna splošna telesna pripravljenost na višjem nivoju?

Če otrok zna pravilno teči, pravilno skakati, pozna ritem, se orientira v času in prostoru, bo pri osmih letih lahko izbral katerikoli šport in bo pri 12 ali 13 letih uspešen športnik. Če pa izbere športno panogo že prej, se bo pri desetih letih s težavo dotaknil prstov nog. To je realno stanje, predvsem pri košarki. Zato je važno, da stremimo po splošni vadbi na višjem novoju.

Nekateri menijo, da je zgodnja specializacija nujna, ker je sicer na prvih tekmovanjih razlika v znanju prevelika v primerjavi s sovrstniki ...

Pred osmim letom nima smisla tekmovati. Sem za-

nalcu in tudi najboljšemu pedagogu. Pomembno je, da trener ni specializiran samo za tisto športno panogo, ampak izvaja splošno telovadbo na višjem nivoju.

Glede na to, da ste omenili samo Križmančičeve, nakazujete, da bi se moralni vsi voditelji še dodatno izobražiti ...

Tako je. Zavedam pa se, da zveze tega same ne zmorejo ponuditi ...

Nekateri menijo, da bi morali otroka pri določeni starosti usmerjati v šport, ki mu je najbolj pisan na kožo. Ali je to sploh možno? Ali niso ključna spremenljivka prijatelji?

Tako je. Otrok izbere šport zaradi družbe. Včasih pa tudi zato, ker je v določenem športu uspešen in mu je ta tudi všeč. To se lahko zgodi tudi pred osmim letom. Pomembno pa je, da se v izbrani šport ne usmeri pred osmim letom, ker sicer ne bo usvojil vsega potrebnega znanja in bo kasneje, ko bo mla-

NAVIJAŠTVO - Svetovno prvenstvo

V ameriškem Orlandu za sam vrh med elito

Članici Cheerdance Millennium Jasna Kneipp in Maša Bizjak bosta tekmovali drevi

Jasna Kneipp,
trener Borut
Gregorič in Maša
Bizjak v Orlando

Sinoč se je v Orlandu v Združenih državah Amerike začelo svetovno prvenstvo v navijaštvu oziroma cheerleadingu. Čez lužo sta skupaj s slovensko reprezentanco odpotovali tudi članici slovenskega tržaškega kluba Cheerdance Millennium Jasna Kneipp in Maša Bizjak, ki bosta tekmovali danes zvečer. 25.-letna Jasna Kneipp, doma z Opčinom (študira pa v Ljubljani), je v Orlandu tekmovala že pred petimi leti. Leta 2009 je namreč skupina Sprites (Cheerdance Millennium) osvojila v ZDA solidno 6. mesto. Tolekrat pa bo Openka v mešanih skupinah nastakovala sam vrh. Na lanskem SP se je Slovenija namreč uvrstila na 2. mesto. Kneippova bo tekmovala tudi v ženski skupini, v kateri bo tudi 14-letna Maša Bizjak, ki stane na Bazovici (šolo obiskuje v Sežani). Mlada Bizjakova bo prvič tekmovala na takoj visoki ravni. Na svetovno prvenstvo v Orlandu, ki se je začelo včeraj zvečer s slavnostnim odprtjem in mimohodom ter prvimi tekmovanji (peterke, pratnerski dvigi, plesi), je odpotovalo 70 članic in članov slovenske državne reprezentance.

Jasna Kneipp in Maša Bizjak bosta drevi nastopili okrog 21.45 in 23.00 po našem času. Ob tej priložnosti se bodo člani društva Cheerdance Millennium, njihovi simpatizerji in prijatelji zbrali drevi v zadržnem Domu Skala v Gropadi, kjer si bodo v živo s pomočjo računalnika ogledali nastope obeh klubskih tekmovalk.

ODBOJKA - U16 ženske

Premočne nasprotnice

Olympia K2 Sport – Minerva Millennium 0:3 (7:25, 10:25, 12:25)

Olympia: Bergnach, Fajt, Colja, Francetič, Ferfolja, Pacori, Terpin, Boric, Kosić, trener Vidič.

Prvovrsčena ekipa iz Fare je bila predhud zalogaj za igralke Olympie, ki so se kljub temu solidno upirale. Odbojkarice Olympie bodo zadnjo tekmo igrale v pondeljek, ob 18.30 v Ronkah.

Trofeja pokraj in pri Brščikih in v Repnu

Danes bo v telovadnicah pri Brščikih in v Repnu Trofeja pokraj in moški mladinski kategoriji U15. Goriško pokrajinbo predstavlja goriška združena ekipa Olympia-Val-Soča, ki nastopa v prvenstvu U15 pod taktirko Federica Ferrazza. Gorica bo ob 10. uri v telovadnici Ervatti pri Brščikih igrala proti Vidmu. Trst pa bo ob enakem času v Repnu igral proti Pordenonu. Tekma za 3. mesto bo ob 15.00 v Repnu, kjer bo nato še finale.

KOŠARKA - Promocijska liga

Dom Gorica že drevi

Košarkarji Doma Gorice bodo v 5. krogu tolažilne skupine goriške skupine promocijske lige igrali drevi ob 20.30 v gosteh proti ekipi Polisportiva Isontina. Tekma bo v Škocjanu ob Soči.

govornik iger, ne pa tekmovanj. Do osmega leta lahko otroka marsikaj nauciš. Otroci naj usvojijo najprej splošna znanja in šele potem naj postanejo športniki v športu, ki so ga izbrali. Biti moramo potrebeljivi, povišati nivo splošne telovadbe, ki se začne pri predšolskih otrocih in se nadaljuje do polovice osmih šole.

Omenili ste, da bi morale biti do določenega leta v ospredju igre, na pa tekmovanja. Ali je to sploh možno?

Košarkska zveza na primer dovoljuje tekmovanja samo od osmega leta dalje, pri nogometu pa ni tako. Tam tekujejo že šestletniki.

Če želimo zelo kakovostno vadbo, pa bi morali torej najmlajše zaupati najboljšemu trenerju v klubu ne pa za etniku.

Prav tako. Najboljšemu profesio-

dostnik, v težavah. Saj če ne bo imel zaloge znanja iz otroštva, ne bo znal s kje črpati potrebnih spretnosti, da bo lahko uspešen športnik.

Ali je do osmega leta starosti do volj dolga doba, da usvojiš potrebljeno splošno znanje?

Ne. Dobro je, da po osmem letu kombiniraš splošno telovadbo in vadbo izbranega športa. Zavedam se, da je težko uresničljiv predlog. Zaradi vpliva televizije je težko, da otrok ne bi izbral športa že pred osmim letom, vendar je potem odvisno od nas staršev in pedagogov, da otroka usmerimo v pravo smer.

Omenjate starše, ki pa so velikokrat zelo ambiciozni in želijo hitro mala lega šampiona ...

Starši si želijo, da bi bili predvsem mladostniki zelo uspešni. Večkrat vidijo v njih njihov podaljšek roke: če je otrok

Ali slovenski šport v Italiji sploh potrebuje toliko dobrih in uspešnih športnikov?

Boljše je, da smo vsi dobri, potem bomo bolj uspešni in posledično bo manj osipa.

Veronica Sosa

Noč poezije, noč sanj

Da Šumovo srce bije za umetnost, že dolgo ni več skrivnost. Ob svetovnem dnevu knjige se je tudi Šum želel razvajati ter s poezijo stopiti v svet sanj. Udobno se je namestil v kavarni San Marco, kjer je potekala Noč poezije, in prisluhnil pesnikom iz Trsta, Gorice in videmske pokrajine. Nekaj več o sebi pa so nam tokrat zaupali Maja Gal Štromar, Ace Mermolja ter Marko Kravos.

Maja Gal Štromar

1. Kaj je poezija?

Poezija je sredstvo, medij preko katerega se do takamo samega sebe in univerzuma. Je neke vrste ljik, skozi katerega priteče božansko. Robovi neizrečenega. Nekaj, kar nas povzdigne, dela boljše, celovitejše, bolj etične in hkrati bolj ljudi.

2. Kje najdete poezijo v vsakdanjem življenu?

Poezija je povsod. Skriva se v najbolj banalnih zadevah. Ta trenutek je poezija. Napačno je razmišljati, da je poezija samo za določene ljudi ali nekaj nedosegljivega. Mislim, da se nas poezija dotika povsod. Zjutraj na kruhu z marmelado je veliko poezije, na fugah v kopalnici ... Povsod je veliko poezije, če jo znaš videti in slišati. Predmeti okrog nas govorijo, sporočajo in, če si dovolj senzibilni in prebjuen, lahko v tem uživaš.

3. Kateri je vaš najljubši avtor ali avtorica?

Veliko jih je. Zelo težko je izbrati nekoga in tej veliki beri krasnih pesnikov in pisateljev. Glede na to, da nas je Gabriel García Márquez pred nekaj dnevi zapustil, moram reči, da sem njegova velika oboževalka. Njegov magični realizem mi je zelo blizu. Sicer pa svet premore resnično veliko dobrih piscev.

4. Kaj mislite o elektronskih knjigah?

Osebno imam raje vonj po papirju. Raje držim knjigo v naročju, čutim njen težo, jo listam, pišem tudi kdaj po njej. Kljub temu, da so nam elektronske knjige marsikatero zagato olajšale, si želim, da ne bi popolnoma opustili papirnatih knjig. V njih se skriva prav poseben čar.

vorila o prosvetljenih voditeljih, menim, da bi to moral biti voditelj, ki bi razumel, da je umetnost zelo pomembna. Skozi umetnost namreč razvijamo duha in postajamo etični. Marija Terezija je poskrbela zato, da smo se začeli izobraževati ... recimo, da bi bila ona. Sicer ne poznam celotnega ozadja tako, da ne vem kaj je še počela ... Ampak recimo, da bi bila voditelj, ki bi ustavil samo ministarstvo za kulturo in vsega ostalega ne. (smeh)

8. Kdo bi igral vas v filmu o vašem življenu?
Glede na to, da sem igralka, bi se kar sama odigrala,

5. Uporabljate Facebook? Kaj pomeni tagrati ali označiti?
To pomeni, da pokriješ obraz z imenom. S tem se pojavi tudi post na strani tagirane osebe. Ali je to bilo nagradno vprašanje? (smeh)

6. Kaj menite o politiki?

Veliko razmišjam o njej, čeprav me marsikaj spravi v slabo voljo. Morali bi imeti prosvetljene politike tako, kot so včasih bili prosvetljeni voditelji. Tega je dandanes malo; veliko je korupcije, oportunizma, primitivizma, etike pa skorajda ni več. Upam, da prihajajo novi časi in da so to zadnji izdihljaji trenutnega doseganja na političnem prizorišču.

7. Če bi lahko izbrali, kateri veliki vodja bi bili?

Moram reči, da sem vedno imela slabe ocene pri zgodovini in bom morda rekla nekaj, kar ne bo v redu. Glede na to, da sem go-

morda bi zahtevala le dobre retuše. Veliko je dobroh igralk, če bi šla na svetovni trg, bi si želela Meryl Streep, ampak tako prevzetno in nečimrno je govoriti o tem. Mislim, da sama najbolje igram svojo vlogo v tem življenu in tako bo tudi ostalo.

Ace Mermolja

1. Kaj je poezija?

Poezija je tisoč stvari hkrati in nič.

2. Kje najdete poezijo v vsakdanjem življenu?

V sebi. Navdiha je sicer vedno manj.

Sem v le-tih, ko se ne

Politika je nujen del življenga.

7. Če bi lahko izbrali, kateri veliki vodja bi bili?

Lahko tudi Matteo Renzi, zakaj pa ne?

8. Kdo bi vas odigral v filmu o vašem življenu?

Robert Redford, ko je bil še mlad.

Marko Kravos

1. Kaj je poezija?

Poezija je nekaj, kar nastane iz tišine, zaradi tege je razlagati nepotrebno. Vsak jo potrebuje, nekoč doživi. Nekateri jo gradijo v besedi, nekateri na druge načine. V vsakem primeru pa je poezija nekaj, kar je otipljivo potrebnega ljudem.

2. Kje najdete poezijo v vsakdanjem življenu?

Ko pogledam nekoga v oči ali tudi, če pobožam kamen. Zame, kot avtorja, je senzorični iziv mojega okolja primarni. Na to se odzivata tako moj razum kot podzavest. Skupaj skombinirata nekaj bolj kompleksnega, po drugi strani pa nagovarja nekoga, ki potrebuje poezijo na čim bolj preprost način.

3. Kateri je vaš najljubši avtor ali avtorica?

Mojih sopotnikov iz pradavnine do današnjih dni je veliko. V slovenskem prostoru je na primer zelo dinamična in izzivalna osebnost Svetlana Makarovič. Umetno in umetno poezijo sem začel dojemati preko Srečka Kosovela. Včasih pa potrebujem poezijo tudi iz davnine, na primer iz mezopotamskega epa o Gilgamešu.

4. Kaj mislite o elektronskih knjigah?

Elektronike ne čutim blizu. Sam potrebujem šuštenje, listanje, neko doživetje. Zdi se mi, da je to veliko bolj pomembno kakor go-la uporaba elektronskih naprav.

5. Kaj menite o politiki?

Politika je kakor poezija. Z njo bi se morale ukvarjati osebe, ki ne pristopajo do nje le dilettantsko. Politika je skrb za javno dobro, v katerem je potrebna velika mera etične občutljivosti.

6. Če bi lahko izbrali, kateri veliki vodja bi bili?

Nikakor ne bi rad bil vodja. Uživam v raznolikosti, vodje pa zahtevajo disciplino, vero in oblikujejo okolje po svoji podobi. Vodja je nekdo, ki izstopa, sam pa tega ne želim.

7. Uporabljate Facebook?

Ne uporabljam Facebooka.

8. Kdo vas bi odigral v filmu o vašem življenu?

Ena lepa, luštna in po možnosti gola deklica. (smeh) Moja duša je namreč zelo ženstvena.

RoPOT RoPOT RoPOT RoPOT

Tokrat je zaropotalo v Gradcu. Na pogovor za rubriko RoPOT je pristal Igor Černjava, elektronski inženir, ki je trenutno zaposlen v Gradcu.

Ime in priimek: Igor Černjava

Starost: 31

Iz: Gabrovca

Poklic: Elektronski inženir

Kaj si študiral?

Kot višješolec sem obiskoval elektronsko smer na poklicnem zavodu Jožef Stefan, nato pa sem študiral na fakulteti v Trstu.

S čim se trenutno ukvarjaš?

Firma, za katero sedaj delam, je nizozemska multinacionalka s sedežem v Eindhovnu, ki je specializirana v izdelavi integriranih vezij. Tukaj v Gradcu imamo podružnico za Avtomotive market. Trenutno sem projektni vodja za industrializacijo v azijskih centrih Bangkoku (na Tajskem) in Singapurju.

Kako te je pot popeljala do Gradca?

Zanimal me je svet mikroelektronike in polprevodnikov. Integracija in miniaturizacija elektronskih vezij je danes tržišče v katerem je inovacija najhitrejša. V Italiji je trenutno ta tip industrije v krizi ... Škoda, ker je bila Italija pred tridesetimi leti ena najnaprednejših držav v tej tehnologiji. Danes ni več tako.

Zakaj prav Gradec?

V Gradec sem prišel skoraj po naključju. Vedel sem, da je v Avstriji podružnica tega nizozemskega podjetja in se prijavil bolj za šalo kot zares ... bil sem prepričan, da mi sploh ne bodo odgovorili. Intervjuji pa so se dobro iztekl in štiri mesece kasneje sem začel delati.

RoPOT RoPOT RoPOT RoPOT

Je v tujini veliko več možnosti za zaposlitve?

Odvisno. Če si v nečem specializiran in si se že nabral nekaj delovnih izkušenj, so možnosti dobre, trenutno boljše kot v Italiji. Poleg delovne izkušnje pa to doživljjam tudi kot življensko obogatitev. Na primer v mojem oddelku nas je petnajst. Avstrijec je samo eden, vsi ostali smo iz tujine: Italijani, Nemci, Francozi, Španci, en Slovak in ena Filipinka. Živeti in delati v večkulturnem okolju te neposredno obogati.

Si že med študijem preziviljal čas v tujini?

Ne, med študijem ne še. Začel sem redno potovati, ko sem bil zaposlen v prejšnjem podjetju: potoval sem na Kitajsko, v Hong Kong, Izrael, Nemčijo in Brazilijo, nato sem se odločil za ta korak ...

Gradec in Trst: plus in minusi vsakega.

Plusi Gradca so, da je mlado mesto, nizka brezposelnost, tenor življena je povprečno visok; minusi so hladne zime in sneg ... Plusi Trsta so lepota tega mesta, obala, hrana in narava; minusov pa Trst nima ...

S čim pa se ukvarjaš poleg službe?

Prostega časa mi ne preostane veliko. Ko sem prost se najraje ukvarjam s športom ...

Si v Gradcu le začasno?

Trenutno sem tukaj našel neko ravnovesje. Če bo možno, se bom z podjetjem zmenil za izkušnjo v Aziji.

Bi se ponovno vrnil v rojstno vas?

Pristanišče ni moreje ... še dolga je pot. Upam.

Rai Tre bis

SLOVENSKI PROGRAM

Na kanalu 103

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.30 Deželni TV dnevnik
20.50 TDD predstavlja
21.05 Dok.: Edi Šelhaus – Bil sem zraven
22.00 Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

in vremenska napoved **13.40** Nad.: Beautiful
14.10 Nad.: Centovetrine **14.45** Film: Il cammino per la felicità

Rai Uno

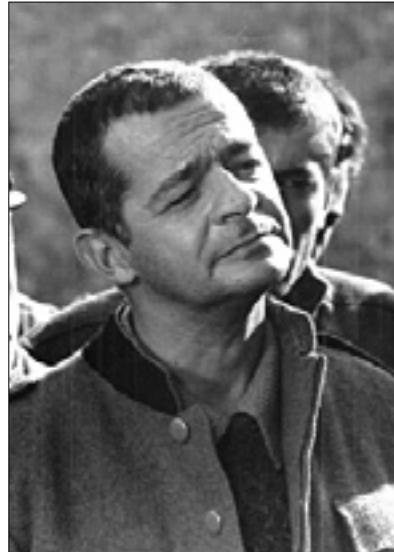
6.10 Aktualno: UnoMattina caffè **6.30**
Dnevnik in vreme **6.45** Aktualno: UnoMattina **7.00** 8.00, 9.00, 11.00 Dnevnik
12.00 La prova del cuoco **13.30** 16.50, 20.00 Dnevnik in gospodarstvo **14.10** Show: Verdetto Finale **15.20** La vita in diretta **18.50**
Kviz: L'Eredità **20.30** Igra: Affari tuoi **21.10**
Show: Carosello Reloaded **21.15** Show: La Pista **23.25** Tv7

Rai Due

7.00 Risanke **8.15** Serija: Due uomini e mezzo **8.35** Serija: Desperate Housewives **10.00** Dnevnik: Tg2 Insieme, sledijo rubrike **11.00** I fatti vostri **13.00** Dnevnik in rubrike **14.00** Detto fatto **16.15** Serija: Cold Case – Delitti irrisolti **17.45** 20.30 Dnevnik in športne vesti **18.45** Serija: Squadra Speciale Cobra **11.21.00** Serija: LOL **21.10** Talk show: Virus – Il contagio delle idee **23.25** Punto di Vista

Rai Tre

6.30 Aktualno: News Rassegna stampa **7.00** Tg Regione – Buongiorno Italia **7.30**
Tg Regione – Buongiorno Regione **8.00**
Film: Così finisce la nostra notte

9.40 Film: I sette fratelli Cervi **11.25**
Miniritratti **12.00** Dnevnik **12.45** 20.10 Parne quotidiano **13.10** Rai Educational – Il tempo e la storia **14.00** Deželni dnevnik in Dnevnik, sledijo rubrike **15.15** Nad.: Terra nostra **16.00** Dok.: Aspettando Geo **16.40**
Dok.: Geo **19.00** 0.00 Dnevnik, Deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Vareite: Blob **20.35** Nad.: Un posto al sole **21.05** Film: Faccia a faccia **23.00** La tredicesima ora – La scelta che hanno cambiato la vita

Rete 4

6.10 Mediashopping **6.25** Serija: Chips **7.20** Serija: Miami Vice **8.15** Serija: Hunter **9.40** Nan.: Carabinieri **10.45** Ricette all'italiana **11.30** Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije **12.00** Nan.: Detective in corsia **12.55** Nan.: La signora in giallo **14.00** Aktualno: Lo sportello di Forum **15.30** Serija: Zorro **16.00** Film: Uomini e cobra **18.55** Dnevnik in vremenska napoved **19.35** Nad.: Il Segreto **20.30** Nad.: Tempesta d'amore **21.15** Quarto grado **0.05** Film: Fuori orario

Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved, borza in denar **8.45** Film: Galline da salva re **11.00** Aktualno: Forum **13.00** Dnevnik

Slovenija 1

6.55 Dobro jutro **10.35** Globus **11.05** Prava idea! **11.55** Panoptikum **13.00** 15.00 Poročila, športne vesti, vremenska napoved **13.30** Tarča **15.10** Mostovi – Hidak **15.50** 18.35 Risanke **15.55** Muzikajeto **16.45** Dobra ura **17.00** Poročila, vremenska napoved in športne vesti **18.25** Infodrom **18.55** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **19.30** Slovenska kronika **20.00** Odd.: Slovenski pozdrav **21.25** Med valovi **22.00** Odmevi, športne vesti in vremenska napoved **23.10** Polnočni klub

Slovenija 2

7.00 Otroški program: OP! **8.55** Infodrom **10.15** Dobra ura **11.30** Dobro jutro **13.45** Mali virtuozi **14.20** Dok. odd.: Travnik **15.15** Osmi dan **15.50** Mostovi – Hidak **16.20** Migaj raje z nami **16.45** Nogomet: vrhunci evropske lige **17.25** Košarka – državno prvenstvo: Union Olimpija – Helios, prenos **19.10** 23.40 Točka **20.00** Dok. serija: Neobljudena dežela **20.55** Nad.: Sodobna družina **21.20** Nad.: Scott in Bailey **22.15** Film: Nesreča

Slovenija 3

6.00 19.55, 21.55 Sporočamo **6.05** Dnevnik Televizije Maribor **6.35** Primorska kronika **7.30** 20.00 Aktualno **8.00** 9.30 Poročila **9.40** Glasbeni navigator; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Ari Zona.

17.50, 19.30, 21.50 Kronika **10.00** 24. Redna seja DZ, prenos **19.00** Dnevnik s tolmačem **19.40** Slovenska kronika s tolmačem **20.15** Tedenski pregled **20.30** Poslanski premislek **20.40** Na tretjem... **21.30** Žarišče Spored se sproti prilagaja dogajanju v Državnem zboru

Koper

13.55 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv – Deželne vesti **14.20** City folk **14.50** Vesolje je... **15.20** Nogomet: Evropska liga **17.00** Tg – dogodki **17.15** Glasba zdaj **17.30** Sredozemje **18.00** Firbcologi **18.25** Bukvožerček **18.35** Vremenska napoved **18.40** Primorska kronika **19.00** 22.00, 0.00 Vsedanes - Tv dnevnik **19.25** Šport **19.30** Aktualno **20.00** Nautilus **20.30** Najlepše besede **21.00** Dokumentarec **22.15** Arhivski posnetki **23.00** Blue Hole **23.30** Avtomobilizem **23.45** Copeam

Tv Primorka

8.35 9.00, 11.00, 14.00, 15.00, 17.00 Tv prodajno okno **8.45** 18.50 Pravljica **9.15** 19.00 ŠKL **10.15** 11.30, 14.30, 15.15 Videostrani **17.30** Besede miru **18.00** Namibijska **20.00** Na Postojnskem **20.30** Fenomen Bruno Groening – 10 let **21.00** Med namu **22.00** Glasbeni večer, sledita TV prodajno okno, videostrani

Pop Pop TV

6.00 Risane in otr. Serije **6.50** 12.30 Nad.: Budva na morski peni **7.55** 16.45 Nad.: Želim te ljubiti **8.45** 9.55, 11.05, 12.15 Tv prodaja **9.00** 15.45 Nad.: Prepoznavana ljubezen **10.10** 17.55 Nad.: Vrtinec življenga **11.20** Serija: Opremljevalci v zasedi **11.45** Serija: Prenovimo sobo **13.45** Nad.: Nevarna igra **14.50** Nad.: Talc **18.55** 24UR - vreme **19.00** 21.55 24UR - novice **20.00** Film: Predsednikova hči **22.25** Film: Poroka za enega **23.05** Eurojackpot

Kanal A

6.50 Risanke in otroške serije **8.15** 13.55 Serija: Nove pustolovščine stare Christine **8.40** 19.00 Serija: Veliki pokrovci **9.10** 14.25 Serija: Alarm za Kobre **11.00** 15.20 Nad.: XIII: Na sledi zarote **10.55** Astro TV **12.25** TV prodaja **12.55** Serija: Živali na delu **13.30** 19.25 Serija: Vzgoja za začetnike **16.15** Film: Prepovedana ljubezen **18.00** 19.55 Svet, Novice **20.05** Film: Angeli in demoni (krim., i. T. Hanks) **22.35** Film: Varuh

RADIO

RADIO TRST A
7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar; 7.25 Prva izmena; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.15 Istrski kaleidoskop; 8.30 Prva izmena; 10.00 Poročila; 10.10 Prva izmena; 11.00 Studio D; 11.15 Poti raziskovanja; 12.15 V pričakovanju vikenda; 13.20 Zborovski utrip, sledi Music Box; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.20 Otroški kotiček; 14.40 Jezikovna rubrika; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Music Box; 17.30 Odprta knjiga: Borut Spacial: Nočni svet – 11.nad.; 18.00 Kulturni dogodki; 18.45 Poštne govorit; 19.20 Napovednik, sledi Slovenška lahka glasba; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 14.30, 0.00 Poročila; 5.00 Jutro na RK; 6.05 Primorska poje; 7.00 Jutranjik; 7.30 Jutranja zagonetka; 8.00 Pregled tiska; 8.10 Pogovor s sinoptikom; 9.00 Dopoldan in pol; 9.10, 16.20 Prireditve danes; 10.00 Evropa osebno; 11.00 Ob enajstih; 11.45 Pesem in pol; 12.30 Opoldnevnik; 14.00 Botrštvo; 15.30 DIO; 17.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Bla bla radio; 19.00 Dnevnik; 19.30 Rončel na obali; 21.00 Glasbeni navigator; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Ari Zona.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

6.00 Dobro jutro; 6.15, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.00, 12.28, 13.30, 14.30, 15.28, 16.30, 17.30, 18.30, 19.28 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije; 7.15 Jutranji dnevnik; 8.00 Calle degli orti grandi; 8.05 Horoskop; 8.15 Caleidoscopio Istriano; 8.35, 17.33 Euroregione News; 8.40 Robe del

La7 Petek, 25. aprila
La 7d, ob 21.10

Indagine su un cittadino al di sopra di ogni sospetto

Italija 1970
Režija: Elio Petri
Igrajo: Gian Maria Volonte in Florinda Bolkan

Šef rimske policije si želi dokazati teorijo, da lahko vsakdo opravi okrutni umor, ne da bi ga pri tem odkrili. Javnost tako izve o smrti Auguste Terzi čudovite ženske, ki jo je nekdo nasilno ubil. Preiskave gredo seveda v vse smeri in policijskemu predstojniku ne stopijo na prste. Napisled se sam prijavi policiji. Za glasbeno kuliso dela, ki je leta 1970 prejelo nagrado na festivalu v Cannesu in oscarja za najboljši tuji film, je poskrbel Ennio Morricone.

VREDNO OGLEDА

Primorski dnevnik

Lastnik:
Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst

Izdajatelj:
Družba za založniške pobude DZP doo z enim družabnikom PRAE srl con unico socio Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380, fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst
Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ
Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, faks 040 7786339

email: trst@primorski.eu
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 356320, faks 0481 356329
email: gorica@primorski.eu

Dopisništvo: Čedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, faks 0432 730462 Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506

Cena: 1,20 €
Celoletna naročnina za leto 2014 230,00 €
Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,20 €
Letna naročnina za Slovenijo za leto 2014 230,00 € plačljiva preko DISTRIEST doo, Partizanska 75, Sežana, tel. 05-7070262, fax. 05-7300480 transakcijski račun pri banki SKB D.D. v Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE

Oglasevalska agencija Tmedia s.r.l.
www.tmedia.it

GORICA, ul. Malta 6

TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI advertising@tmedia.it

Brezplačna tel. št. 800129452

Iz tujine +39.0481.32879

VREMENSKA SЛИKA

Vremenska napoved
Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije
in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER
Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7. in 13. uri.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 6.02 in zatome ob 20.04
Dolžina dneva 14.02

Nad Jadranom in Balkanom se zadržuje ciklonsko območje. Od vzhoda priteka k nam razmeroma topel in vlažen zrak.

Danes bo zmerna oblakno do spremenljivo vreme; popoldne bo več oblaknosti v predalpskem svetu in na vzhodu, kjer se bodo lahko pojavljale krajevne nevrite. Pihali bodo krajevni vetri.

Danes bo na zahodu delno jasno s spremenljivo oblakostjo in kakšno popoldansko ploho ali nevito. Drugod bo pretežno oblakno, predvsem v vzhodnih krajih bo občasno rahlo deževilo. Najniže jutranje temperature bodo od 8 do 14, najviše dnevne pa od 17 do 21, na Primorskem okoli 23 stopinj C.

Jutri bo spremenljivo do pretežno oblakno, ponekod bo občasno deževalo.

PLIMOVANJE

Danes: ob 1.20 najniže -32 cm, ob 6.59 najviše 18 cm, ob 12.42 najniže -33 cm, ob 19.15 najviše 51 cm.
Jutri: ob 1.20 najniže -32 cm, ob 6.59 najviše 18 cm, ob 12.42 najniže -33 cm, ob 19.15 najviše 51 cm.

MORJE

Morje je rahlo razgibano, temperatura morja 14 stopinj C.

TEMPERATURE V GORAH °C

500 m	17	2000 m	6
1000 m	14	2500 m	3
1500 m	11	2864 m	0

UV indeks objasnjuje vremenu po nižinah doseg 6, v gorah 7.

NA DANŠNJI DAN

1979 - Zelo močno deževje in sneženje v hribovitih krajih severne in zahodne Slovenije je oslabilo, zjutraj so marsikje izmerili največjo dnevno količino padavin v aprilu. Največ padavin, kar 286 mm, je padlo v Plužni pri Borcu.

LUMINE MENE

Luna vzide ob 3.53 in zatome ob 15.56

DOZIDA DNEVA

Jodie Foster se je poročila s svojo izbranko

NEW YORK - Ameriška filmska igralka Jodie Foster, ki je šele lani na podelitvi zlatih globusov javno razkrila, da je lezbijka, se je konec preteklega tedna poročila s svojo izbranko. To je 44-letna fotografinja in igralka Alexandra Hedison, sicer nekdanje dekle televizijske voditeljice Ellen DeGeneres. 51-letna Jodie Foster, ki je zaslovela z vlogo v filmu Ko jagenki obmolknejo, prizadeno skriva svojo zasebnost in kraj poroke, o kateri je prvi poročal spletni medij E, ni znan. Fosterjeva je lani ob sprejemu nagrade na podelitvi zlatih globusov povedala, da je svojcem že zdavnaj priznala, da je lezbijka, javno pa o tem ni govorila, da si ne bi otežila življenja. S Hedisonovo, ki je imela nekaj televizijskih in filmskih vlog, sta se začeli dobivati lansko leto.

Googlovi zemljevidi bodo omogočali pogled v preteklost

gometno prvenstvo v Braziliji ali pa potek obnove na Japonskem po cunamiju leta 2011.

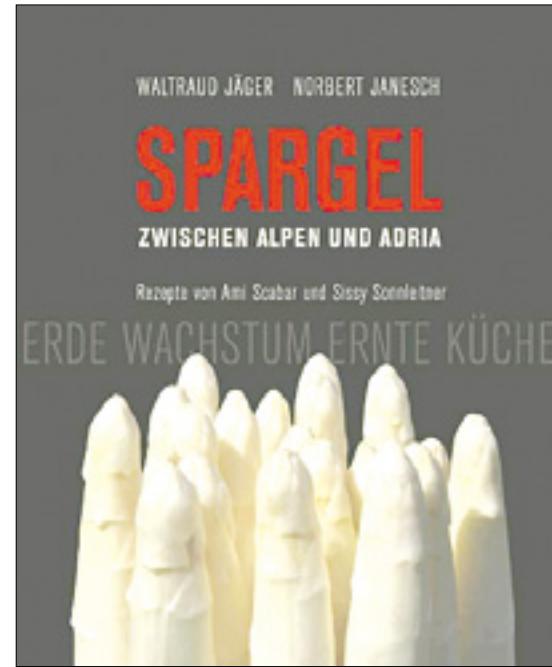
SAN FRANCISCO - Ameriški tehnološki velikan Google je v svoji spletni storitvi Street View (Ulicni pogled) vklopil možnost pregleda arhivskih posnetkov, ki v nekaterih primerih segajo do leta 2007. Google fotografije ulic namreč redno osvežuje, še posebej v velikih ameriških mestih. Uporabniki lahko arhivske posnetke v »digitalni časovni kapsuli« kot so funkcijo poimenovali pri Googlu, zaenkrat raziskujejo le na osebnih računalnikih ali prenosnikih. Tako lahko na primer spremljajo gradnjo stadiona za letošnje nogometno prvenstvo v Braziliji ali pa potek obnove na Japonskem po cunamiju leta 2011.

CELOVEC - Na predstavitvi knjige Waltraud Jäger tudi pisatelj Veit Heinichen

O »kralju zelenjave« med Alpami in Jadranom z vrhunkima Sissy Sonnleitner in Ami Scabar

Na fotografijah:
levo
Veit Heinichen,
Ami Scabar in
Waltraud Jäger,
desno
naslovica
knjige,
spodaj
Ami Scabar
in Sissy
Sonnleitner

IL

go ter prijetno vzdušje na predstaviti še posebej presenetil.

Knjiga prikazuje na primeru kmetije »Kammerhof« v Labotski dolini, kjer že četrto generacijo gojijo belušo, celotno pot »kralju zelenjave« od zrna oz. zemlje do kuhanje. S svojimi skupno 42 recepti pa je ta zelenjava obenem postavljena tudi v širši alpsko-jadranski prostor. Knjiga da je tudi več kot samo besedni in fotografski opis, je obenem tudi dragocen literarni, kulturni in zgodovinski prispevek o tem širšem prostoru, je bilo še povedano na predstaviti v sredo zvečer v Celovcu, na kateri je Heinichen navzoč publiko uvodoma pozdravil v treh jezikih tega prostora - nemščini, italijanščini in slovenščini. (il)

CELOVEC - Pravočasno, tako rečo na višku sezone beluša, je v celovški založbi Heyn izšla edinstvena knjiga o »kralju zelenjave«. Besedilo je napisala (v nemščini) urednica Avstrijske radiotelevizije (ORF), Korošica Waltraud Jäger, doma iz Labotske doline, slično pa knjigo dopolnil profesionalni fotograf Norbert Janesch, prav tako Korošec. A že naslov knjige »Beluš - Med Alpami in Jadranom« izpove, da nova knjiga ni osredotočena le na Koroško, temveč da sega globoko v celoten alpsko-jadranski prostor.

K temu sta bistveno prispevali vrhunski kuharji Sissy Sonnleitner iz Koče-Mute v Ziljski dolini (Kötschach-Mauthen, na skrajnem zahodu Koroške)

in Ami Scabar iz znamenite restavracije v Trstu. Obe sta h knjigi prispevali vsaka po 21 različnih novih receptov o pripravi beluša v kuhinji. Prva se je osredotočila na alpske recepte, slednja pa na mediteranske. Scabarjeva je še dodala, da so nekateri njeni recepti naravnani v svet in odpirajo vrata tudi ljudem, ki živijo izven tega prostora.

Na predstavitvi knjige v knjigarni Heyn sredi Celovca, ki je zaradi izrednega interesa kar pokala po šivih, je bil prisoten tudi nemški pisatelj Veit Heinichen. Njegove prijateljske in osebne vezi s Koroško, posebej z avtorico knjige, so bili povod, da je Tržičan tudi napisal predgovor za knjigo. »To sem rad storil, saj mi je dala nje-

na in vnetost vseh avtorjev knjige zagotovilo, da bo kvalitetna in edinstvena«, je na predstaviti poudaril Heinichen. Ami Scabar pa je dodala, da jo je interes toliko ljudi za to knji-

**MATAJUDIOS
Mesto, ki z imenom ubija Jude**

MADRID - Prebivalci španskega mesteca z nesrečnim imenom Castrillo Matajudios, kar v prevodu pomeni Castrillo ubija Jude, bodo lahko 25. maja izglasovali novo poimenovanje svojega kraja. Kot je pred dnevi napovedal župan Lorenzo Rodriguez, bo 56 prebivalcev lahko na ta dan odločili o novem poimenovanju, s katerim bi počastili judovsko dediščino kraja. Prebivalci mesteca, ki leži blizu mesta Burgos na severu Španije, bodo na glasovanju odločali med dvema imenoma, in sicer Mota Judios ali Mota de Judios, kar oboje pomeni Judovski nasip.

Kot je razkril župan, je mesto nastalo leta 1035, ko so se na tamkajšnjem nasipu naselili s svojimi domov pregnani Judi. Ti so v kraju ostali vse do leta 1492, ko sta španski kralj Ferdinand in kraljica Izabela Jude pregnala iz Španije, ostali pa so lahko le tisti, ki so se sprekli v katoliško vero. V mestecu želijo opraviti tudi arheološka izkopavanja in tako bolje odkriti judovsko dediščino v kraju, s tem pa tudi privabiti turiste.

Zato pa je potrebno tudi drugačno ime. Kot je povedal župan, sami prebivalci niti ne pomislijo na njegov zlovešč zven, kar pa se spremeni, takoj ko se predstavljajo kje drugje. Še posebej so na primer v zagoni poslovneži, ki potujejo v Izrael, kjer skušajo skruti svoje dokumente.